MOBİL İLETİŞİM ARAÇLARI VE BİLGİ TEKNOLOJİLERİ İŞ İNSANLARI DERNEĞİ

SEKTÖRÜN NABZI BURADA ATIYOR

MOBİSAD

MOBİL İLETİŞİM ARAÇLARI VE BİLGİ TEKNOLOJİLERİ DERGİSİ Sayı 21 / 2023 / YIL 7

MOBİSAD'tan kayıt dışına karşı

ANKARA ÇIKARMASI!

Mobil teknoloji ile İŞLETMELERİN DİJİTAL DÖNÜŞÜMÜ

Prof. Dr. Kerem Alkin yazdı

Küresel rekabette yeni düstur: 'GELECEĞİ ÜRETMEK'

Akıllı telefon kameralarının evrimi

Tüm sektörlerin itici gücü:

MOBİL İLETİŞİM SEKTÖRÜNÜN GÜNDEMLERİ VE GELECEĞİ

Turkcell CEO'su Murat Erkan:

"Türkiye'nin Turkcell'i olarak geleceğe yeşil enerji ve teknolojiyle yürüyoruz"

Türk Telekom CEO'su Ümit Önal:

"Yerli ve milli teknolojisini üreten Türkiye için yatırımlarımızı sürdüreceğiz"

Vodafone Türkiye CEO'su Engin Aksoy:

"Türkiye'nin dijital geleceği ve Vodafone'un yenilikçi adımları"

TECNO | MUSE DESIGN AWARDS



TECNO CAMON 20 Serisi

Ultra Net Gece Çekimi

e tabii Geniş Açı da

Sensör Kaydırmalı OIS I 64MP RGBW Gece Portresi I 512GB Depolama



Değerli Sektör Paydaşlarımız;

Günümüz dünyasında mobil teknolojiler, sadece insanların birbirleriyle bağlantı kurmasına değil, aynı zamanda ülkelerin küresel arenada rekabet etmesine olanak sağlayan anahtar bir unsur haline gelmiştir. Bu bağlamda, mobil iletişim sektörü, Türkiye'nin jeopolitik konumuyla birleştiğinde son derece stratejik bir öneme sahiptir. Sektörümüzün karşılaştığı sorunların çözüme kavuşturulması, projelerin teşvik edilmesi, yerli üretimin desteklenmesi ve büyümesi artık kaçınılmaz bir gerekliliktir.

Mobil iletişim sektörü, birçok sektörün temelini oluşturan, gelişimini sağlayan, kılavuzluk hizmeti veren, stratejik önem taşıyan sektörlerin başında gelmektedir. Son dönemde hepimizin gururu haline gelmiş İHA ve SİHA'larımız dahil birçok alandaki başarılarımızın da temelinde yine sektörümüz hizmet vermektedir.

Sektöre yapılan her yatırım, ülkemizi dışa bağımlılıktan kurtaracak ve stratejik bağımsızlığımızı artıracaktır.

Ayrıca coğrafi konumumuzu ve tedarik zincirlerinde pandemi döneminden bugüne kadar yaşanan gelişmeleri analiz ederek, yerli üretimi doğru değerlendirmeliyiz. Sektör ile kamu bu konuyu detaylıca çalışmalıdır. Gelişmeler ışığında, ülkemizin coğrafi konumunu fırsata çevirip, dar bakış açısıyla ithal algısından zarar gören sektörümüzün ihracat kalemi oluşturabileceğini savunuyoruz.

Bizler, Mobil İletişim Araçları ve Bilgi Teknolojileri İş İnsanları Derneği (MOBİSAD) olarak, devletimizin de desteği ile sektörümüzün gelişimi ve sorunlarının istişare ortamı ile çözüme kavuşması için büyük çabalar sarf ettik. Başta, sektörümüzde kadın istihdamının önemini vurgulamak için düzenlediğimiz Kadının Gücü Zirvesi, Sektör Seminerleri ve Eğitim Programları gibi pek çok kıymetli organizasyonla sektörümüze ve ülkemize katkı sağlamak için çalıştık.

Bunun yanı sıra; 5809 Sayılı Kanun, taksit kısıtlaması, KDV indirimi ve kayıt dışı kanal ile mücadele başta olmak üzere, sektörün kanayan yaralarını sarmak için canla başla mücadele ettik.

Şimdi ise sektörümüzdeki büyük bir açığı doldurmak için yola çıktık. Bu kez 14-17 Eylül 2023 tarihleri arasında İstanbul Fuar Merkezi'nde düzenleyeceğimiz MOBİSAD-IMEX Fuarı ile sizlere katkı sağlamak için çalışmalarımızı yoğun bir şekilde sürdürmekteyiz. Düzenlediğimiz bu fuar, sektörümüzün tüm ekosistemini bir araya getirerek; iş birliği, kaynaşma, yenilikleri keşfetme, fikir alışverişi ve ticaret ortamı oluşturacaktır. Bu yıl ilkini gerçekleştirdiğimiz fuarımız ülkemizin jeopolitik konumunu da göz önüne aldığımızda, dünyanın sayılı teknoloji fuarları arasında yer alacaktır.

Saygılarımla,

Mustafa Kemal TURNACI
MOBİSAD
Genel Başkanı
mustafa.turnaci@mobisad.org

Twitter:
@mustafa_turnaci

Instagram:
@mustafakemalturnaci

MOBİSAD Yönetim Kurulu Başkanı
Mustafa Kemal TURNACI

İmtiyaz Sahibi
MOBİL İLETİŞİM ARAÇLARI VE BİLGİ TEKNOLOJİLERİ İŞ İNSANLARI DERNEĞİ

Sorumlu Müdür
Nuray BAYRAKTAR
nuray.bayraktar@mobisad.org

Genel Yayın Yönetmeni
Banu KAYA
banu.kaya@mobisad.org

Sanat Yönetmeni
Kadir KEPÇEOĞLU

Editör
Gülşah KAYA

Yönetim Yeri
Mobil İletişim Araçları ve
Bilgi Teknolojileri İş İnsanları Derneği
Kavacık Mahallesi, No:2, Yurtsever Sk.,
34810 Beykoz/İstanbul
Tel: 0 216 510 11 33
e-mail: mobisad@mobisad.org

Süreli Yayın: **Üç Aylık**

Baskı:
BT Reklam Mat. San. Ltd. Şti.
Tel: 0212 445 00 13

Yerel süreli bir yayındır. Yayınlanan makaleler kişilerin kendi yorumlarını içermektedir. MOBİSAD Dergisi yayını, Basın Ahlak Kanunu'nu kabul etmektedir. MOBİSAD Dergisi'nde yayınlanan yazı ve görseller, izinsiz kullanılamaz.



Turkcell CEO'su Murat Erkan:

"Türkiye'nin Turkcell'i olarak geleceğe yeşil enerji ve teknolojiyle yürüyoruz"

8

Türk Telekom CEO'su Ümit Önal:

"Yerli ve milli teknolojisini üreten Türkiye için yatırımlarımızı sürdüreceğiz"

20





Vodafone Türkiye CEO'su Engin Aksoy:

Türkiye'nin dijital geleceği ve Vodafone'un yenilikçi adımları

36

SpeedWA Genel Müdürü Murat Kaya:

SpeedWA öncü markaları ile sektöründe çığır açıyor!



54



Çip taktırmaktan uzaylılarla temasa:
2050 YILINDA NELER OLACAK? 14

Telekomünikasyon sektörünü şekillendiren **TRENDLER**
5G 28



Akıllı telefonları daha ince hale getirecek
3 TEKNOLOJİ 34

Geçmişten günümüze
AKILLI TELEFONLARIN EVRİMİ!

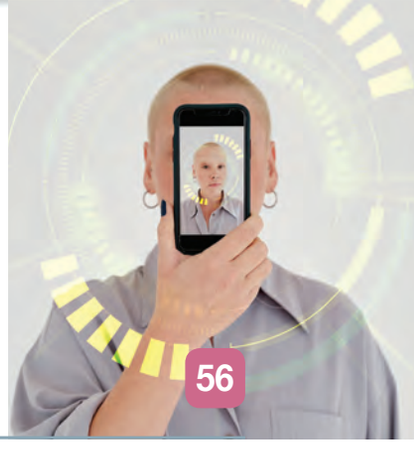


42



Akıllı telefonların geleceği:
MOBİL TEKNOLOJİDE NELER YAŞANACAK? 52

Android ve iOS'ta sanatı teknolojiyle buluşturan
EN İYİ YAPAY ZEKA UYGULAMALARI



56



Yapay zekanın kuantum dönüşümü! 60

Prof. Dr. Kerem Alkin
Küresel rekabette yeni düstur:
'GELECEĞİ ÜRETMEK' 64



MOBİSAD'tan kayıt dışına karşı

ANKARA ÇIKARMASI!





Mobil İletişim Araçları ve Bilgi Teknolojileri İş İnsanları Derneği (MOBİSAD) Genel Başkanı Mustafa Kemal Turnacı ve Yönetim Kurulu Üyeleri Kemal Yılmaz, Halil İbrahim Zeylan ve Musa Dönmez, Ankara'da önemli bir ziyaret programı gerçekleştirdi.

MOBİSAD heyeti, Ulaştırma ve Altyapı Bakan Yardımcısı Dr. Ömer Fatih Sayan, Ticaret Bakan Yardımcısı Sezai Uçarmak, Ticaret Bakan Yardımcısı Mahmut Gürcan, Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürü Avni Dilber ve Ticaret Bakanlığı Gümrükler Muhafaza Genel Müdürü Bekir Can Uslu ile görüşmeler yaparak, kayıt dışı ekonominin yanı sıra taksit kısıtlamaları ve vergi oranları gibi sektörü etkileyen önemli konuları ele aldı.

Bu ziyaretlerle birlikte MOBİSAD, mobil iletişim sektöründe adil ve şeffaf bir rekabet ortamı oluşturmak için kararlılıkla çalışmalarına devam ediyor ve sektörün sürdürülebilir büyümesine katkı sağlıyor.

MOBİSAD Yönetimi, kayıt dışı ekonomi, taksit kısıtlaması ve yüksek vergi oranları gibi mobil iletişim sektörünü etkileyen önemli konuları görüşmek üzere Ulaştırma ve Altyapı Bakan Yardımcısı Dr. Ömer Fatih Sayan, Ticaret Bakan Yardımcısı Sezai Uçarmak, Ticaret Bakan Yardımcısı Mahmut Gürcan, Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürü Avni Dilber ve Ticaret Bakanlığı Gümrükler Muhafaza Genel Müdürü Bekir Can Uslu ile bir araya geldi.





Ulaştırma ve Altyapı Bakan Yardımcısı Dr. Ömer Fatih Sayan



Ticaret Bakan Yardımcısı Sezai Uçarmak



Ticaret Bakan Yardımcısı Mahmut Gürcan



Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürü Avni Dilber



Ticaret Bakanlığı Gümrükler Muhafaza Genel Müdürü Bekir Can Uslu



Turkcell CEO'su Murat Erkan:

"Türkiye'nin **TURKCELL**'i olarak geleceğe yeşil enerji ve teknolojiyle yürüyoruz"

Sektörün gelişimi için önemli çalışmalara imza atan Turkcell CEO'su Murat Erkan ile Turkcell'in projelerine ve yatırımlarına dair pek çok özel konuyu masaya yatırdık. Turkcell olarak, geleceğe yeşil enerji ve teknolojiyle yürüdüklerini dile getiren Erkan, "Sürdürülebilir projelerimiz ile Türkiye'yi küresel arenada daha da yükseltecek yatırımlar yapmaya devam edeceğiz." dedi.

Murat Bey, öncelikle bize vakit ayırıp sorularımızı yanıtladığınız için teşekkür ederiz. Röportajımıza bu yılın ilk yarısını değerlendirerek başlayabilir miyiz? Bu dönemde gerçekleştirdiğiniz stratejik yatırımlar ve projeler hakkında neler söylemek istersiniz?

2023 yılına büyük yıkıma neden olan depremle girdik. Böylesi bir yıkımdan sonra yola devam edebilmek hiç kolay değil. Ancak bulunduğumuz sektör ve şirket olarak sorumluluklarımız var. Her zaman kesintisiz ve güvenilir hizmet sunmakla yükümlüyüz. İşimizin odağı ise insan.

Bu nedenle teknolojik yeteneklerimizle insan odaklı dönüşümü gerçekleştirmeyi, sürdürülebilir dünya, sürdürülebilir ekonomi için yeni iş modelleri kurgulayıp hem şirket kültürümüze hem iş yapış şekillerimize entegre etmeyi merkeze koyduk. Çevresel, ekonomik ve sosyal sürdürülebilirlik için çalışıyoruz. Hedefimiz sadece yeşil tüketen değil yeşil üreten şirket olmak.

Turkcell, enerji verimliliği alanında çalışmalarını alternatif enerji yatırımları, ekipman modernizasyonu ve parametre optimizasyonu gibi 6 kategori ile toplam 93 alt başlıkta sürdürüyor. Geçen yıl yapılan rüzgar ve güneş enerjisine dayalı çevreci enerji verimliliği projeleri sayesinde 2022 ve 2023 yıllarında toplam yaklaşık 131 GWh ve 406 milyon TL'lik enerji tasarrufu sağladık.

2025 sonuna kadar 300 MW kurulu güce sahip güneş enerji santrallerini (GES) devreye almayı planlıyoruz. İzmir Karadağ Rüzgâr Enerjisi Santralimizin kapasitesini de artırarak tüm yeşil enerji kaynaklarımızla yıllık tüketimimizin yüzde 65'ini karşılamayı hedefliyoruz. Ülkemizin enerji konusundaki kısıtlarını dikkate alarak Turkcell Grup olarak sadece üretim değil enerji verimliliği konusunda da yatırım yapmaya büyük önem veriyoruz.

Enerji yatırımlarımızla ilgili güncel bilgiler ise şöyle:

◆ Ankara Veri Merkezimizde bulunan alanımızda yaklaşık 800 KW düzeyinde bir yatırımla veri merkezimizdeki elektrik tüketiminin güneş enerjisiyle karşılanmasına yardımcı oluyoruz. Adana, Ankara, Diyarbakır ve Tekirdağ yerleşkelerinde güneş enerjisiyle üreten tesislerimiz var.

◆ Halen Türkiye'nin dört yanında, 54 MW kurulu güce sahip olacak GES projelerinde saha çalışmaları devam ediyor. 160 MW'lık kapasitenin kurulumu için de ihale sürecindeyiz. Bu çalışmalar kapsamında Balıkesir, Yozgat, Uşak, Van, Ankara'daki arazilerde yılda yaklaşık 80 GWh elektrik üretmeyi planlıyoruz.

◆ İzmir Karadağ'da 6 türbinli yaklaşık 2 bin 500 baz istasyonunun yıllık tüketimini karşılayacak kadar üretim kapasitesine sahip 18 MW büyüklüğünde rüzgâr enerji santralimiz var. 2022'de satın aldığımız santralin 27,6 MW kurulu güce ulaştırılması için Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından kapasite tahsisi onaylandı, diğer izin süreçleri devam ediyor.

◆ Kıbrıs'taki güneş enerjisi santrallerimizle ise KKTC Turkcell'in yıllık toplam elektrik tüketiminin yüzde 23'ünü yenilenebilir enerjiden karşılıyoruz. 2023 yılı sonuna kadar hedefimiz bu rakamı yüzde 37'ye çıkarmak. Bu yatırımlarla sektörümüzdeki liderliğimizi korurken diğer sektörlere de örnek olmaya devam edeceğiz.

2023 ikinci çeyrek finansal ve operasyonel sonuçlarımızı da Kıbrıs'ta 'sürdürülebilirlik' temalı bir toplantı ile açıkladık. Orada da söylediğimiz gibi, genişleyen müşteri bazı, dijital servisler ve techfin faaliyetlerinin katkısıyla Turkcell

ikinci çeyrekte istikrarlı büyümeye devam etti. Bir yıl içinde 1,4 milyon yeni müşteri kazandık. Grup gelirlerimiz yıllık bazda yüzde 73,5 büyüyerek 21,7 milyar TL, FAVÖK ise yüzde 89,3 oranında artarak 9,5 milyar TL oldu. Net kâr, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 70,1 artışla 3,2 milyar TL olarak gerçekleşti. Dijital servis ve çözümler, dijital iş servisleri ve techfin gibi stratejik odak alanlarında büyüme ivmesi yakaladık. 2023'ün ikinci yarısında da sürdürülebilir büyümeye devam edeceğiz.

Mobil iletişim altyapısının güçlendirilmesi ve 5G'nin Türkiye'ye getireceği olanaklar hakkında düşünceleriniz nelerdir? Turkcell'in bu alandaki rolü ve yatırımları hakkında bilgi verir misiniz?

5G sadece hız demek değil. Yüksek indirme hızı, düşük veri gecikme süresi ve milyonlarca bağlantı kapasitesi ile dijitalleşme için çok daha güçlü bir temel oluşturuyor. Bu ihtiyaca yönelik tasarlanan şebekeler sayesinde sağlık, üretim, lojistik, enerji gibi farklı sektörlerin farklı ihtiyaçları için şebeke altyapıları sağlanabilecek. Turkcell olarak 5 yıldır 5G konusunda çalışmalar yapıyoruz. Dünya çapında önemli otoriteler ve büyük kuruluşlarda aktif rol alıyoruz. Onlardan bilgi almakla kalmayıp katkı da sağlıyoruz.

Son kullanıcı açısından baktığımızda ise henüz 5G zorunluluğu bulunmuyor. Halihazırda 4.5G ile de son kullanıcıların ihtiyaçları rahatlıkla karşılanıyor. Şu anda dünyada 5G teknolojisine ihtiyaç, endüstriyel taraftan geliyor. Tüketiciye sorsanız, 5G'ye ihtiyaç yok. Makinelerin interneti, fabrikaların otomasyonu noktasında bu bir ihtiyaç. Biz de bu konuda çalışıyoruz.

Doğru zaman, ekosistemin hazır olduğu zaman diyebilirim. Ülke ikliminin, ekosisteminin hazır olduğu zamanda 5G'yi hayata geçirmek çok değerli. O aynı zamanda doğru maliyette olmasını da gerektiriyor. Ama bu '5G'yi hiçbir yerde kullanmayalım' demek de değil. Havaalanında, stadyumlarda, bazı fabrikalarda, endüstriyel alanda kullanmalıyız ki bununla ilgili uygulamalar gelişsin. Hâlâ büyük ölçüde geliştirilme aşamasında olan 5G konusunda ülke olarak minimum bağımlılıkla yürümemiz gerek. Örneğin İstanbul Yeni Havalimanı 5G'ye göre kurgulandı. Dolayısıyla biz 5G'de aceleden ziyade yerli teknolojiyi önemsiyoruz. Dışa bağımlılıktan çıktıkça doğru zaman gelecek. Bölgesel krizler çıktığı zaman bir anda tedarik zincirleri olumsuz etkileniyor ve eliniz kolunuz bağlanabiliyor. Buna yakın tarihte net bir biçimde şahit olduk.

Turkcell, Türkiye'nin her köşesine yayılmış köklü bir marka. Özellikle fiber altyapıya yaptığınız yatırımlar takdire şayan. Bu yatırımları okurlarımız için bir kez daha anlatabilir misiniz?

Türkiye'nin dijitalleşen dünyada rekabette önde olabilmesi için gerçek fiberin ülkemizdeki tüm hanelere ulaştırılması gerekiyor. Ülkemizin dijitalleşmesinin fiber internet ile sağlanan yüksek hız ve kapasite ile gerçekleşeceğinin bilincindeyiz. Biz Turkcell olarak son 10 yılda fiber altyapıya 7,6 milyar TL yatırım yaptık. Bu bilinç doğrultusunda 2023 yılının ilk çeyreğinde 300 bin yeni haneye ulaşma hedefi çerçevesinde, bu çeyrekte uçtan uca fiber hizmetimizi 160 bin yeni haneye götürdük ve toplam fiber hane sayısını 5,7 milyona çıkardık.

Gerçek fiberin sağladığı imkanların ülkemizdeki 25 milyon haneye ulaşabilmesi için yatırımlarımız hız kesmeden sürecek. Ülkemizde fiber altyapı belirli bir olgunluğa erişmeden 5G'ye geçişi sağlıklı bulmuyoruz. 5G'ye geçiş, fiberde yatırımı hızlandıracak adımlarla kolaylaşacak. Bugün OECD raporuna baktığımızda, Türkiye'nin ortalama internet hızı çok alt sıralarda. Mobilde sıralamamız üst sıralardayken, sabit ev internetinde maalesef geride kalmışız. Fiber altyapımız geliştiğinde sadece 5G için faydalı olmayacak, aynı zamanda evlerdeki internetin de daha hızlı ve kalıcı olmasını sağlayacaksınız. Yatırımları durdurma şansımız yok. Teknolojide yatırımları durduğunuz an geri gidersiniz. Biz gelirin yüzde 21'ini yatırıma harcıyoruz. Gelirleri ne kadar artırırsak, yatırımlar da o kadar artıyor.



Gençler arasında dijital teknolojilerin etkin kullanımını teşvik etmek için yürüttüğünüz projelerden bahsedebilir misiniz? Eğitim ve gençlerin dijital becerilerinin geliştirilmesi konusunda neler yapıyorsunuz?

Turkcell olarak, 8 yıldır devam GNÇYTNK programımızla, henüz kariyerlerinin başında olan ve yüksek potansiyel barındıran gençlerimize destek vermeyi sürdürüyoruz. Bu yıl programa yaklaşık 45 bin genç başvurdu. Turkcell Akademi'nin hazırladığı online eğitimler ile, dijital dönüşümün ve GSM teknolojisinin yapı taşlarından girişimcilik ve kurumsal iş ilişkilerinin temeline uzanan geniş



bir yelpazede gelişim sağlıyoruz. Teknolojinin geleceğine yön verecek, hayallerinin peşinden koşacak genç yetenekleri Turkcell bünyesine katmayı, sunduğumuz eğitim ve gelişim imkânlarıyla onların kariyer yolculuklarında yanlarında olmayı hedefliyoruz.

Turkcell olarak bu programımızla sadece teknolojinin geleceğine değil, aynı zamanda Türkiye'nin geleceği olan gençlerimize de yatırım yapıyoruz. Gençler, çevik ve esnek çalışma prensipleriyle sürekli gelişmeyi mümkün kılan bir çalışma ortamında sınırlarını aşıyor.

Dijital güvenlik ve veri gizliliği günümüzün en önemli konularından. Turkcell olarak müşteri verilerinin güvenliğini nasıl sağlıyorsunuz? Bu konudaki çalışmalarınızı paylaşır mısınız?

Son teknolojiye ve yeni nesil standartlara sahip veri merkezlerimizle kamu ve özel sektör kuruluşlarının yanı sıra Türkiye'de faaliyet gösteren global firmaların da iş süreçlerini yerlileştirip ülkemizin dijital ekonomisine katkıda bulunuyoruz. Türkiye'nin en büyük veri merkezi işletmecisi olarak "siber vatan"a sahip çıkıyor, verileri ülkemizin yerli kaynağı olarak görüyoruz. 4'ü yeni nesil olmak üzere 8 veri merkezimizde yaklaşık 40 bin metrekare beyaz alana sahibiz. Ülkemizi dünyanın en önde gelen veri ve bulut teknolojileri üssü haline getirme amacımız doğrultusunda 2021 yılında Avrupa Veri Merkezimizin açılışını gerçekleştirdik. Avrupa Veri Merkezi'yle birlikte bu alanda bugüne kadar yaptığımız yatırımlar 2,5 milyar TL'yi aştı. Bu veri merkezimizde yerlilik oranını ise yüzde 75'e yükseltmiştik.

Siber güvenlik, Turkcell iş stratejisinin önemli bir bileşeni. Teknoloji şirketi yetkinliğimize entegre şekilde siber güvenlik ve bilgi güvenliği tecrübelerimizi de hem kurumsal hem bireysel müşterilerimizin hizmetine sunuyoruz. Turkcell olarak bu alanda geliştirdiğimiz yeni teknolojilerle müşterilerimizin artan taleplerine çözümler geliştiriyoruz. Siber ortamda ortaya çıkan tehditleri belirliyor, muhtemel saldırı ve olayların etkilerinin azaltılması ve ortadan kaldırılmasına yönelik önlemler geliştirerek, ilgili aktörlerle paylaşılması için ulusal ve uluslararası düzeyde iş birlikleri yapıyoruz. Süreçlerimizi yeni deneyimlerle geliştirerek ve yeni nesil teknolojileri kullanarak güvenli sistem altyapıları kurguluyoruz.

Sürdürülebilirlik ve toplumsal sorumluluk kavramının Turkcell için son derece önemli olduğunu biliyoruz. Bu alandaki projelerinizden ve hedeflerinizden bahsedebilir misiniz?

Sürdürülebilirlik konusunda öncü rolümüze devam etmek istiyoruz ve bu doğrultuda birçok adım atıyoruz. İklim değişikliği ile mücadele hedeflerini önemsiyoruz. Enerji verimliliğini artırmak için teknolojiyi kullanıyoruz, yenilikçi fikirlerin peşindeyiz. Enerjiyi daha verimli yönetmek için sürekli fırsatlar arıyoruz.

Teknoloji hayatımızın ayrılmaz bir parçası. Veri talebi her yıl yaklaşık yüzde 25 artıyor, bu talebi karşılamak için daha fazla enerji tüketiyoruz. Örneğin 1 petabayt data üretimi 3,6 ton karbondioksit emisyonuna denk geliyor, dolayısıyla 1 GB datanın karşılığı 3,43 gram emisyon. Enerji verimliliği odağımız sayesinde data kullanımı başına enerji tüketimini (GJ/Petabyte) bir önceki seneye göre yüzde 17 azalttık. Hedefimiz sadece yeşil tüketen değil yeşil üreten şirket olmak. Başta da bahsettiğimiz gibi, Turkcell, enerji verimliliği alanında çalışmalarını alternatif enerji yatırımları, ekipman modernizasyonu ve parametre optimizasyonu gibi 6 kategori ile toplam 93 alt başlıkta sürdürüyor.

Gelecek nesillere daha iyi bir dünya bırakmalıyız, sürdürülebilirlik ve çevreyle ilgili stratejimizi bu özenle ve hassasiyetle kurguluyoruz. Tüm faaliyetlerimizde çevreye, topluma, işimize ve sektöre olumlu iz bırakmayı amaçlıyoruz. Daha sürdürülebilir bir gelecek inşa etmek için gerekli ekosistem değişikliklerini yaratıyoruz. Bu faaliyetleri alt alta koyup ürettiğimiz toplam faydaya baktığımızda ortaya anlamlı bir büyüklük çıkıyor.

Sizin de bildiğiniz gibi, geçtiğimiz Şubat ayında çok büyük bir deprem felaketi yaşadık. Bu dönemde özellikle GSM operatörleri ciddi eleştiriler aldı. Konuyla ilgili neler söylemek istersiniz? Turkcell olarak, deprem gibi acil durumlar için iletişim ağını güçlendirmek ve kesintisiz iletişimi sağlamak için hangi önlemleri aldınız?

Öncelikle depremde hayatını kay-



bedenleri bir kez daha anıyor, başta çalışanlarımız olmak üzere sahada-masada günlerce görev yapan, maddi-manevi destekte bulunan, o acıyı kalbinde hisseden her bir kişiye teşekkür ediyor, kendilerini saygıyla selamlıyorum. Büyük acılar yaşandı elbette ama o felaketin bize hatırlattığı doğrulardan biri şu oldu; ortak değerlerimiz bizi güçlü kılıyor. Kurumlardan bağımsız 80 milyonu aşkın insanımızın tek bir kişiymiş gibi gösterdiği çaba, ulusça buluştuğumuz ortak duygu bizim en büyük zenginliğimiz.

Afetin ilk anından itibaren önceliğimiz, hayati önemdeki şebekeyi ve iletişimi eski haline getirmek oldu. Türkiye'nin dört yanından bölgeye yönlendirdiğimiz binin üzerinde teknik ekip ve bölge çalışanımız tarafından yapılan müdahalelerle şebekemizin yeniden servis vermesi için çalıştık. Afet yaşanan illere yönlendirdiğimiz binlerce akü jeneratör ve yüzlerce mobil baz istasyonu, karavan ve yeni baz istasyonları ile diğer operatörlerle paylaşarak kullandığımız noktalarla iletişimin devamlılığını sağladık. Yasımızı ve kayıplarımızın acısını daha fazla sorumluluk alarak dindirmeye çalıştık. Depremden bugüne kadar da bölgenin kalkınması için dayanışma temeliyle çalışıyoruz. Turkcell olarak bugüne kadar toplumun ihtiyaç duyduğu her alanda gönülden hizmet verdik, milyonlarca hayata dokunan pek çok projeyle iz bıraktık. Türkiye'nin Turkcell'i kimliğinin verdiği sorumluluk ve duyarlılıkla hareket etmeye devam ederek bölgedeki yaraları sarmak için canla başla çalışmayı sürdüreceğiz.

Ancak bu noktada bir kez daha büyük felaketlerde GSM'i hayat kurtaracak bir teknoloji olarak görmemek gerektiğini hatırlatmakta fayda var. Çünkü bu teknolojinin tonlarca ağırlıktaki betonun altında kalan cihazlara sinyal gönderebilmesi mümkün değil. Bizim aslında odaklanmamız gereken nokta bu gibi büyük felaketleri nasıl daha az yıkım ve hasarla atlatabiliriz olmalı.

Gelecekte, mobil iletişim altyapısının deprem ve acil durumlarla başa çıkma kapasitesini artırmak için planlarınız nelerdir? Bu alanda nasıl teknolojilere yatırım yaptınız?

Yaşadığımız afetler sonrası alınan aksiyonlarla birlikte çekirdek şebeke kapasitesi 2,5 katına çıkarıldı, teknolojik dönüşüm tamamlandı. Ayrıca şebeke ekipmanlarının aşırı yüklere dayanması için parametrik iyileştirmeler yapıldı. Ara bağlantı şebekesinde operatörler arası koordinasyon sağlanarak, 2,2 kat kapasite artışı, teknolojik dönüşüm ve parametrik düzenlemeler tamamlandı. Ayrıca Ulusal Mobil Uyarı Sistemi (CMAS) ile ilgili tüm hazırlıklar ve canlı geçişler tamamlandı, BTK ve AFAD tarafından canlıda kullanım süreci başladı.

2019 sonrasında, Marmara için afet kurtarma planı oluşturuldu. İstanbul'daki tüm çalışanların afetzede olduğu kabul edilerek senaryolarımız hazırlandı. Bu senaryoya göre tatbikatlar gerçekleştiriliyor. Afet durumunda planın çalışabilmesi için kamudan destek beklediğimiz konuları ilgili kurumlara ilettik. Ekip yedekliliği için Ankara'da BCM (Servis Operasyonları Merkezi) ekibi kuruldu. Mevcut servis planları tekrar gözden geçirildi.

Beklenen İstanbul depremi için iş sürekliliği kapsamında pek çok hazırlıklar yaptık ve yapmaya da devam ediyoruz. Bu konuda İstanbul Valiliği, AFAD ve BTK ile Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP) kapsamında Haberleşme Çalışma Grubu altında da çalışmalarımızı yürütüyoruz. AFAD tarafından belirlenen afet senaryosuna göre öngörülen 7,5 büyüklüğündeki bir depremin şebekemize olası etkilerini çıkartarak kurtarma planlarını çalışıyoruz. Bu plan için de periyodik tatbikatlar düzenliyoruz. İstanbul'daki çalışanlarımız depremzede olabileceğinden İstanbul dışında Ankara'da Servis Operasyon Merkezi oluşturduk. Afet

sonrası diğer illerden gelecek destek personellerimizi belirledik. Türkiye'nin en büyük veri merkezi işletmecisi olarak, iletişimin kesilmemesi için temel şebeke altyapımızın en önemli unsurları olan veri merkezlerimizde olası Marmara depremine karşı gerekli önlemleri aldık.

Gebze, Tekirdağ, İzmir ve Ankara'da bulunan veri merkezlerimizin binaları, 9 büyüklüğündeki olası depremlere karşı dayanaklı ve sismik izolatörlere sahip şekilde inşa edildi. Bu veri merkezlerimiz birbirini yedekleyebilecek statüde olup, bir tanesinde arıza yaşanması durumunda diğerleri yükü üstlenebiliyor. Ayrıca afetlerde anlık artacak ihtiyaçları karşılayacak şekilde çekirdek şebekemizin kapasitesini artırdık. Yeni kurulacak baz istasyonlarımızın depreme dayanıklı kule, direk gibi altyapılara veya başta kamu kurumları olarak sağlam binalara kurulmasını önceliklendiriyoruz.

İşletmecilere belediyelerin ve kamu kurumlarının destek sağlanması çok önemli. Baz istasyonlarımızda BCM (Servis Operasyonları Merkezi) önceliklendirmeleri yaptık. Toplanma alanları ve kapsama boşluğuna neden olacak saha kesintilerini minimize etmek için mobil baz istasyonu filomuz mevcut ve bu filomuzu da genişletiyoruz. Yıkım ve hasar nedenli trafolar ve dağıtım hatlarında olacak hasarlar sonrasında bazı bölgelere günlerce elektrik verilememesi yüksek olasılıktır. Dolayısıyla olası Marmara Depremi sonrasında özellikle İstanbul'un birçok bölgesinde çok uzun süreli elektrik kesintileri yaşanacak olması ve sahalarımızdaki aküler yeterli olmayacağı için sahalarımızda akü süresini artırma, jeneratör sayısını artırma gibi çalışmalarımız mevcut. Enerji, yakıt, güvenlik ve ulaşım önceliklendirme için ilgili kurumlardan destek taleplerimiz ilettik.

Turkcell olarak gelecekteki hedefleriniz nelerdir? Kısa ve uzun vadeli planlarınız hakkında bilgi verir misiniz?

Yaşadıklarımızın gösterdiği tek bir gerçek var; gelecek hepimizin ama dünyamız tek. Farklı coğrafyalardan, farklı kültürlerden toplumlarla aynı noktada buluşuyoruz, kaygılarımız ortak. Aynı şeyleri konuşuyor, benzer çözümleri nasıl daha iyi uygulayabileceğimizi tartışıyoruz. Hizmet verdikleri toplumlara değer katan şirketler olarak sesimizi çoğaltmalı, farkındalığı artırmalı, finansal tablolarımız kadar sürdürülebilirlik faaliyetlerimizi de sık sık anlatmalıyız. Dünyamıza bunu borçluyuz. Sürdürülebilir bir gelecek için hep birlikte harekete geçmeliyiz.

Turkcell olarak faaliyetlerimizle, Türkiye'nin toplam elektrik tüketimindeki payımız yaklaşık binde 3. Turkcell Grup bünyesinde sahip olduğumuz RES ve GES'lerle toplam tüketimimizin yüzde 8'ini karşılayacak miktarda yeşil enerji üretiyoruz. 2023 sonuna kadar 54 MW'lık güneş tarlası ve 750 adet Greensite projesi hedefimiz var. 2024'te yapacağımız yeni kurulumlarımızla 2025'te üretimimizi iki katına çıkarmayı planlıyoruz. 2026 itibarıyla ise artık Turkcell'in toplam elektrik tüketiminin yüzde 65'inin yeşil enerji kaynaklarından karşılanmasını amaçlıyoruz. Hedefimiz enerji tüketimimizi, 2030'a kadar kendi kaynaklarımızdan yüzde 100 yeşil enerjiyle karşılamak ve 2050'de net sıfır şirket olmak.

MOBİSAD sektördeki operatörlerin yanı sıra tüm paydaşlara hizmetlerini sürdürüyor

MOBİSAD sektörümüze yönelik faaliyetlerini tüm Türkiye'de yürüten, 15 bine yakın noktayı temsil etme kabiliyetine sahip bir STK. Sektördeki tüm operatörlerin yanı sıra üretici, ithalatçı, ihracatçı, dağıtıcı, servis sağlayıcı, bayi ve alt bayiler de dahil tüm paydaşlara hizmetlerini sürdürüyor ve onları bir çatı altında temsil ediyor. Ülkemizin çıkarlarını önceleyen bir hedefte yürüttüğü çalışmalarıyla toplumun tüm kesimlerince kabul görüyor ve saygınlığını koruyan bir sivil toplum kuruluşu konumunu koruyor. Dolayısıyla MOBİSAD'ın sektöre katkıları da bu odakta oluyor. Örneğin; dünyada ve ülkemizdeki yaşanan yenilikleri takip eden, sektördeki gelişim ve değişim öngörülerine dair yaptığı araştırmalarla, farklı sektörel sorunlar karşısında üyelerine yönlendirici, çözüm sunan, inisiyatif alabilen, kalıcı ve sürdürülebilir öneriler çıkaran, sektör araştırmalarını üyeleriyle ve kamuoyuyla paylaşan bir sivil toplum örgütü olarak tüm çalışmalarla üyelerinin sektördeki gücünü arttırmaya destek oluyor. Özellikle yaptığı ve sunduğu sektör araştırmalarıyla sektördeki tüm paydaşlarına verimlilik ve sorunların tespiti ve çözümü açısından önemli bir destek sunuyor. Bir başka çalışma ve faaliyet alanı olan seminerler ve duyurularla da dernek üyeleri arasındaki koordinasyon ve sektörel bilgi akışını sürdürüyor. Ayrıca MOBİSAD'ın sektöre sağladığı bir başka önemli katkı da kamu kurumlarıyla yaptığı iş birlikleri ile sektördeki sorunların çözümünde, adil ticaret ortamının tesisi, ülke çıkarları ve sektörümüzün gelişmesi adına yasal düzenlemelerde öneri ve katkı sağlayarak STK fonksiyonunu da güçlü şekilde sürdürmesidir. Yasa oluşum dönemlerinde sektörel deneyim ve bilgilerini yasaların en doğru ve en verimli şekilde hazırlanması amacıyla görüş bildirme fonksiyonunu da üstlenmesi yetkinliğinin göstergesi. Öte yandan bugün birçok farklı bakanlıklarla da ortak çalışmalarını ve projelerini sürdürerek sektörümüzü bütünsel olarak ele alan bir yönetim anlayışıyla şekillendirmeye devam ediyor.



Murat Erkan ile iş hayatına dair…

İş hayatınızda sizi motive eden en temel faktör nedir?

İşte beni motive eden en belirgin faktör, her gün yeni şeyler öğrenme fırsatı bulmak. Çalışanlarımın ve Turkcell'in gelişimine katkı sağlama amacı… Göz ardı edemeyeceğim diğer faktör de takım çalışması ve fikirlerin dikey ve yatay organizasyonlarda aynı rahatlık ve özgüvenle paylaşılabilmesi. Turkcell'de buna sahibiz.

Yeni bir projeye başlarken ilk dikkat ettiğiniz kriter nedir?

Arkadaşlarımızla bir projeye başlarken daha planlama aşamasında benim ilk ve en çok dikkat ettiğim kriter, o projenin Turkcell'in değerleri ve vizyonuyla uyumlu olup olmadığını sorgulamak. Bir proje Turkcell'in kurum içinde ya da dışında topluma, paydaşlarına ve bireysel- kurumsal müşterilerine; yani şirket hedeflerine katkı sağlamalı ve bunu da yaparken iş stratejileriyle örtüşmeli.

Liderlik tarzınızı nasıl tanımlarsınız?

Öğrenen ve öğrendiklerini işe uygulayan, dinleyen, destekleyici ve tabii ki dünyayı takip eden açık bir lider olmaya gayret ediyorum. Bunu zaman zaman düşünürüm ve "yönetici değil lider olmanın" altını kendim için çizerim. Ekip arkadaşlarımın görüşlerine değer verir, motive etmenin gücüne inanırım. Vizyonumu açık şekilde yansıtmaya özen gösteririm; çalışma arkadaşlarım da ihtiyaç duyduklarında destek olacağımı bilirler.

İş hayatınızda hangi değerlere önem verirsiniz?

İnanıyorum ki en iyi fikirler hep ortak aklı dinlemekle; yani ekip içinde hayat bulur. Herkesin katkısı önemlidir. İşin verimli ve en doğru şekilde sürmesi için ne gerekiyorsa o aslında; bunlar etik değerler, şeffaflık, inovasyon ve yeniliği işe dahil edebilmek.

İşin sürdürülebilir olması için en önemli unsurlardan biri olan sürekli öğrenme ve gelişim değeri de burada çok önemli. Müşterisini anlayabilen ve hayatına dokunan bir yaklaşım. Turkcell'de buna özen gösteriyoruz. Dijitalleşme ve esneklik de işimizin tam ortasındaki değerler. En önemlisi de çevresel, toplumsal ve yönetişimsel alanlarda sürdürülebilirlik değerimizi korumak.

Kriz anlarında liderlik tarzınız ve motivasyonunuz nasıl şekilleniyor?

Bu anlarda yönlendirici ve destekleyici olma eğiliminde olabiliyorum. İlk yaklaşımım da yaşanan sorunun tam anlamıyla ve en doğru şekilde tespiti oluyor. Sonrasında zaten görevlerini bilen ve layığıyla işinin başında olan ekip arkadaşlarımın motivasyonunu ve sakinliklerini korumak için orada, yanlarında bulunmak önem arz ediyor.

Başarının olduğu kadar yaşanan sorun anlarında da "işimizin başındayız" mesajını şirkette herkesin hissetmesini önemli görüyorum. Onlarla daha sık iletişim kuruyorum. Şeffaflığın ve iletişimin önemini hatırlatırım, bu zor anlardaki güven duyma ihtiyacını koruyor. Soruna çözüm odaklı yaklaşırım, olumsuzlukların yaşandığı anda pozitif kalabilmek zordur. Bunu gözetirim. Yeni çözümler ve farklı fikirleri de duymaya özen gösteriyorum. Hepsini yaparken de samimiyetimi korumak en yüksek çabamdır. Sorun sonrasında ise burada yaşanan krizin gelişim fırsatı olduğunu hatırlatırım. Krizler dayanıklılık ve yeni beceriler kazanma alanıdır.

Ekibinizin gelişimine ve yeteneklerinin ön plana çıkmasına nasıl destek oluyorsunuz?

Turkcell'de çalışan herkes otonom çalışabilme yeteneğine kolay adapte olur. Çünkü inisiyatif almamız gereken doğaçlama anlar yaşayabiliyoruz; tabii ki aldığımız kararları Turkcell'in kurum ve iş yapış değerleriyle de uyumuna özen göstererek.

Çalışan gelişimi için bünyemizde bir okul olan Turkcell Akademi ile İK departmanımızın çalışmaları çalışanlarımızın kişisel ve iş gelişiminde gözle görülür bir değişim ortaya çıkarıyor. Sorun anında da rutin zamanda da fikir dinlemeye açık bir Lider olduğumu düşünüyor, bunu sürdürmek için de olabildiğince dikkat ediyorum. İç dinamikleri anlamak için de takım üyeleriyle görüşür, geri bildirim alırım. Bunlar benim liderlik şapkamı da geliştiriyor. İhtiyaçların farkında olmak çok önemli.

Ayrıca, çalışanlarımın potansiyelini ortaya çıkarmaları için yeni fırsatların arayışına odaklanırım. Önemli görevlerle yetkilendirerek yetenekleriyle şirketin hedeflerine ve gelişimine katkı sağlamasına alan yaratmaya çalışırım. Bu onların liderlik yeteneklerine katkı sağlıyor. Güven duygusunu onlara hissettirmek önemli. Onlara güvenirim. Bu olumlu ve üretken iş ortamını sürdüren en önemli değerlerden biri bence.

.TESAN

Türkiye'nin İlk 40 Bilişim Şirketi Arasında Yer Aldı

Bilişim 500
İLK BEŞYÜZ BİLİŞİM ŞİRKETİ

BTHaber "2022 TÜRKİYE İLK 500 BİLİŞİM ŞİRKETİ" araştırması genel sıralama sonuçlarıdır.

ttec | mojue by ttec | taks by ttec

aselsan NET | Fanvil | FORMRACK | HIKVISION

hp | imou | Jabra GN | LigoWave

MOTOROLA | na·de | NETGEAR | Panasonic

QNAP | Ruijie | Reyee | teknim Yangın ve Güvenlik Sistemleri | TOSHIBA

UNIWIZ Powered by Uniview Tech. | UPSET POWER EXPERT | ZKTeco

www.tesan.com.tr

Çip taktırmaktan uzaylılarla temasa:

2050 YILINDA NELER OLACAK?

Teknoloji uzmanları, 2050 yılına kadar gerçekleşebilecek senaryoları paylaştı. Yapay zekanın insan hayatını nasıl etkileyebileceği, vücuda yerleştirilen çipler ve hatta uzaylılarla potansiyel temas gibi konular, yaklaşan geleceğin belirleyici unsurları olarak öne çıkıyor…

Teknoloji uzmanları 2050 yılında dünyanın nasıl bir yer olacağı hakkında tahminlerde bulundu. Bazıları yapay zekanın insanları köleleştireceğini ve küresel ısınmanın dünyanın büyük bölümünü yaşanmaz hale getirebileceğini söyledi. Diğer araştırmacılar ise gelecek 30 yıl içinde insanların uzaylılarla temas kurabileceğini ve herkesin kendi sağlığını kontrol etmek için vücutlarına çip yerleştireceğini açıkladı. İşte gelişen yapay zeka ve ilerleyen teknolojinin 2050'de geleceği nokta…

YAPAY ZEKA İNSANLIĞI KÖLELEŞTİREBİLİR

Şu anda insanlar yapay zekanın gelecekte iş kayıplarına neden olacağına odaklanmış durumda bulunuyor. Ancak, uzmanların belirttiğine göre gerçek çok daha kötü olabilir. Küresel reklam ajansı DDB EMEA'nın baş strateji sorumlusu George Stakhov, konuya ilişkin, "İnsanlar yeni teknolojilerin etkilerini kısa vadede abartma, uzun vadede ise hafife alma eğilimindedir. Bu Amara Kanunu olarak bilinir. Şu anda yapay zeka furyasının zirvesindeyiz ve insanlar önümüzdeki





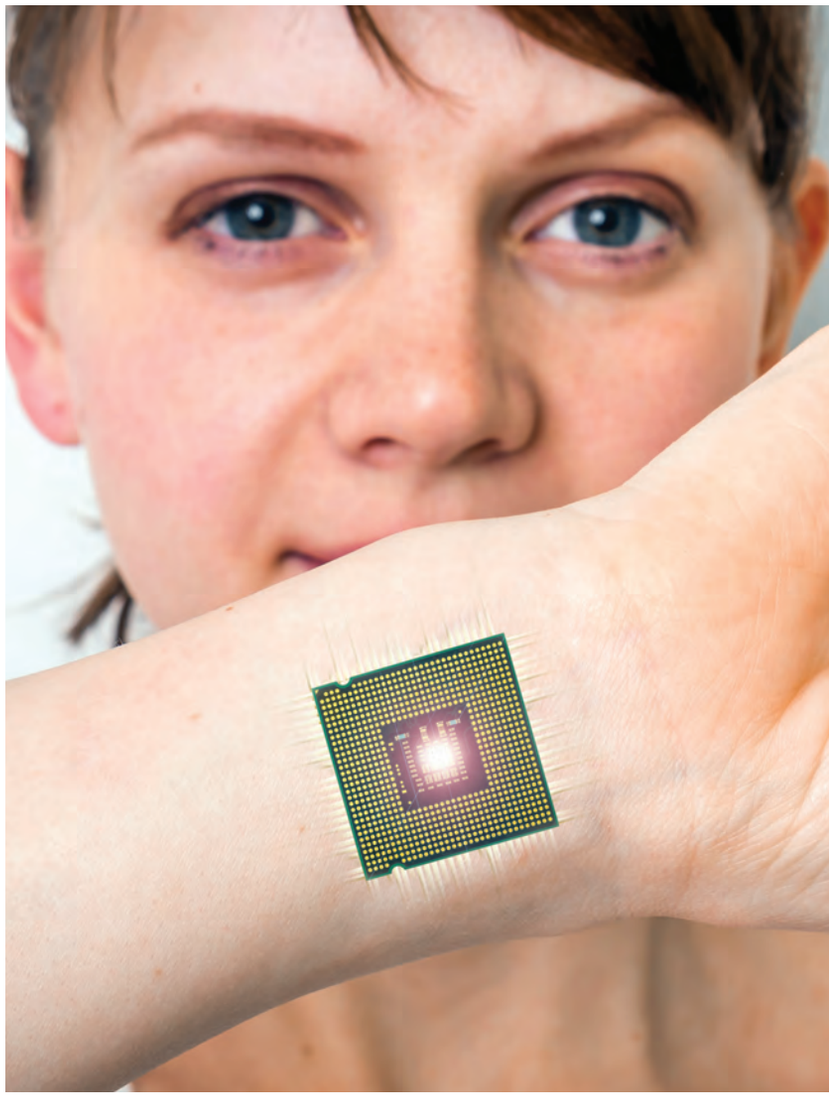
birkaç yıl içinde beyaz yakalı işlerin GPT-4 tarafından yok edileceği konusunda paniğe kapılıyor. Bu biraz abartı gibi görünüyor." dedi.

Ancak Stakhov, 2050 yılına kadar yapay zekanın dünyayı yeniden şekillendireceği uyarısında bulunarak, 'Yapay zakayı, kontrol edenlerin büyük bir güç kazanacağı, nüfusun yüzde 99'unun ise haklarından mahrum kalacağı karanlık bir varsayım var. Buna göre "yapay zeka lordları" YZ lordları dünyanın verilerini kontrol edecek ve geri kalanımızı kendi kölelerine dönüştürecek." dedi.

İNSANLAR VÜCUTLARINA ÇİP YERLEŞTİRECEK

İngiltere'de bir iletişim danışmanlığı şirketi olan Gallium Ventures'ın kurucusu Heather Delaney, 2050 yılına kadar insanların vücutlarına yaygın olarak çip yerleştireceklerini söyledi. Buna göre çipler vücut içindeki koşulları izleyecek ve insanların hücreleri ile iletişim halinde kalmalarını sağlayacak.

Delaney, "2050'ye doğru baktığımda, insanların sağlıklarını, performanslarını ya da refahlarını iyileştirmek için biyolojilerinin bazı yönlerini değiştirmeye çalıştıkları bir tür 'kendin yap' çipleri vücutlarına yerleştireceklerini öngörüyorum." açıklamasını yaptı.



YAPAY ZEKA SAYESİNDE İNSANLAR ÖLDÜKTEN SONRA DA YAŞAYABİLİR

Ravensbourne Üniversitesi İşletme ve Bilgisayar Bölümü Başkanı Dr. Ajaz Ali, gelecekte ölen insanların "gerçekten" ölmüş olmayabileceğini söyledi. Dr. Ali, "Yapay zekayı dijital teknolojiler ve hareket yakalama araçlarıyla birleştirerek bilincimiz, bilgimiz ve deneyimlerimiz dijital ikizlerimize aktarı-

lacak. ChatGPT ve Bard'dan çok daha gelişmiş olacak NLP tabanlı araçları kullanarak, insanlar bu dijital ikizlerle gerçek zamanlı olarak etkileşime girebilecek ve onların bilgi ve fikirlerinden faydalanabilecekler. İnsanlar bu şekilde, çoktan ölmüş olan ancak dijital ikiz formunda var olan akrabalarıyla etkileşime girmeye devam edebilirler." dedi.

İNSANLAR ZİHİNLERİNİ BİLGİSAYARLARA YÜKLEYECEK

Google'ın eski mühendislerinden Ray Kurzweil insanların 2025 yılına kadar yapay zeka ile tümleşeceğini iddia etti. Kurzweil, "tekillik" olarak tanımladığı bir olayda, 2029 yılında bir robotun Turing Testini geçeceğini ve 2045 yılına kadar insanların beyinlerini makinelere bağlayacağını öngörüyor.

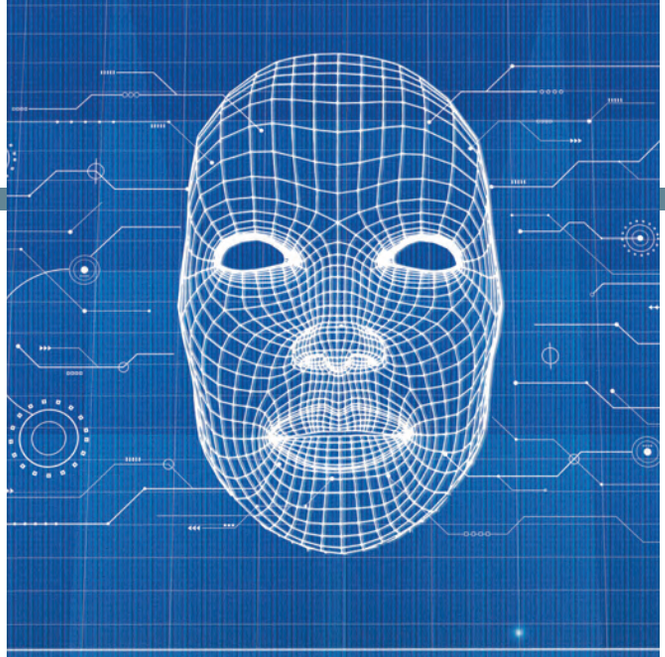
Kurzweil, "2029, bir yapay zekanın geçerli bir Turing testini geçeceği ve dolayısıyla insan zekası seviyelerine ulaşacağı zaman için tahmin ettiğim tutarlı tarihtir. Yarattığımız zeka ile birleşerek etkin zekamızı bir milyar katına çıkaracağımız 'tekillik' için 2045 tarihini belirledim." diye konuştu.



YAPAY ZEKA TARAFINDAN KİŞİYE ÖZEL DİZİ VE FİLMLER OLUŞTURULACAK

İngiliz teknoloji girişimi ARK Immersive'in CEO'su Matt Littler, 2050 yılına kadar insanların kendi arzularına göre kişiselleştirilmiş ve yapay zeka tarafından üretilmiş farklı TV şovları ve filmler izleyebileceğini söyledi.

Littler, "TV ve sinema şirketleri yapay zekayı kullanmaya başlayacak. Yapay zekanın sosyal akışlarımızın yoluyla sevdiğimiz ve etkileşimde bulunduğumuz şeylere, bekleme sürelerimize ve arama geçmişimize bakarak, yakında bize özel içerik hazırlamaya başlaması mümkün." ifadelerini kullandı.





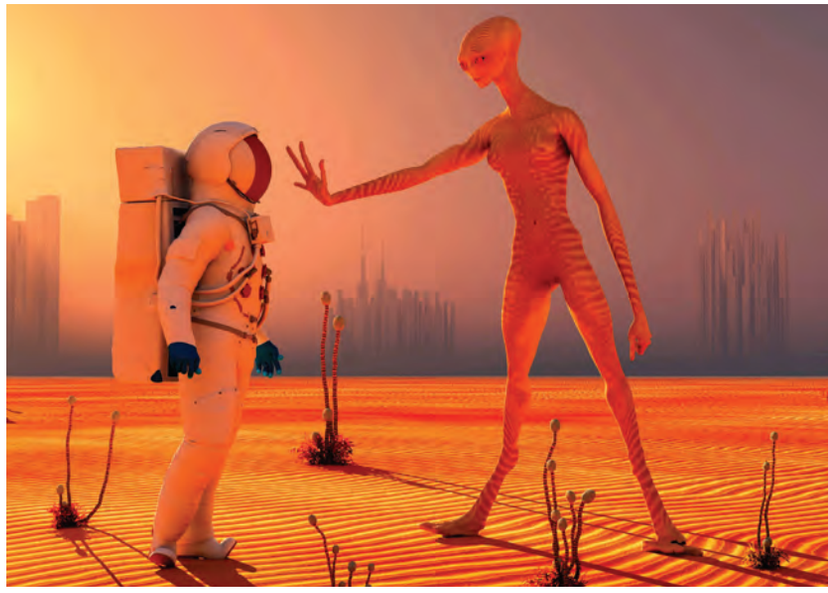
İNSANLAR KONUŞABİLEN YAPAY ZEKA GÖZLÜKLERİ TAKACAK

GoStudent CEO'su Alexander Nick, numaralı gözlüklere benzeyen yapay zeka gözlüklerin yakında her türlü soruya yanıt verebileceğini söyledi. Nick, "Önümüzdeki on yıl içinde numaralı gözlüklere benzeyen gözlükler ortaya çıkacak. Bunlar, ilk olarak numaralı gözlük kullananlar tarafından benimsenecek. Ancak, Bilgisayarlarla iletişim kurma şeklimiz evrim geçirecek.

Başlangıçta kullanıcıların işlerini halletmek için delikli kart kullanmak zorunda olduğunu düşünün. Sonra klavye, fare ve son olarak da ses girişi. Bir sonraki aşama görme olacak, yani bilgisayarların görmesine izin vermek, insanların görsel bir görüntüyle ilgili insan benzeri sorular sormasına ve yardıma ihtiyaç duydukları bir şeyi işaret etmesine olanak tanıyan ana girdi haline gelecek. " dedi.

İNSANLIK UZAYLILARLA TEMAS KURMUŞ OLACAK

California Üniversitesi SETI projesinden (Search for Extraterrestrial Intelligence) astronom Seth Shostak, 2036 yılına kadar insanlığın uzaylılarla temas kurabileceğini öne sürdü.



DÜNYADAKİ BİRÇOK BÖLGE YAŞANMAZ HALE GELEBİLİR

Amerikan Havacılık ve Uzay İdaresi'ne (NASA) göre; artan nem ve sıcaklık, Güney Asya, Basra Körfezi ve Kızıldeniz gibi bölgelerde insanların açık havada hayatta kalmasının neredeyse imkansız olduğu sıcak hava dalgalarına yol açacak. Bu durum 2070 yılına kadar Brezilya ve Çin'in bazı bölgelerini de etkileyecek.

Uzmanların aktardığına göre, nem oranı düşük olduğunda insanlar 50 dereceye kadar olan sıcaklıklarda hayatta kalabilir, ancak yüksek nem oranında insanlar hayatta kalamaz çünkü terleyerek serinlemenin bir yolu bulunmuyor.



DİJİTAL DEVRİM:



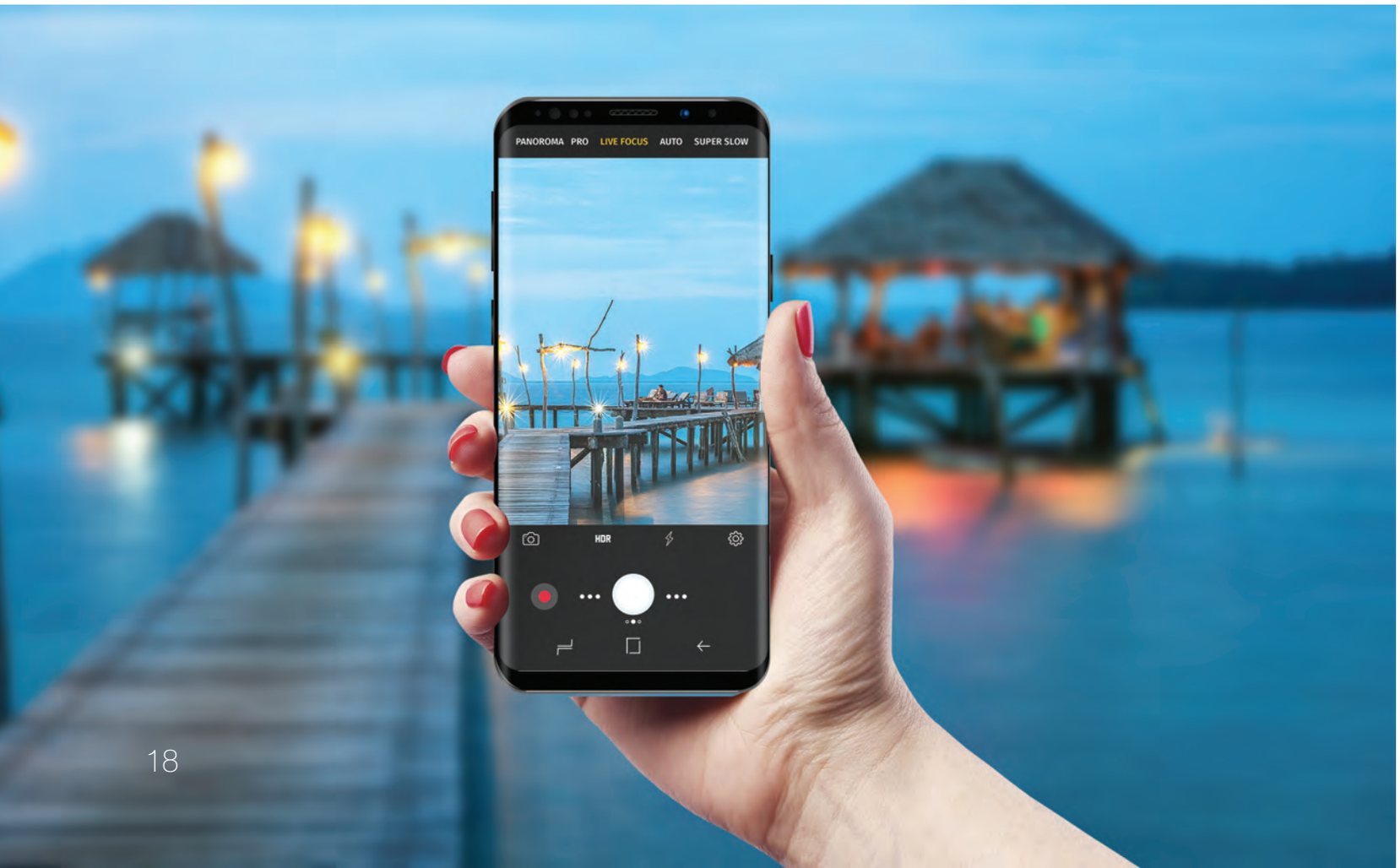
Akıllı telefon kameralarının evrimi

Mobil teknolojideki hızlı ilerlemeyle akıllı telefon kameraları, düşük çözünürlükten başlayarak profesyonel kameraları bile geride bırakan bir evrim geçirdi. İşte zaman içindeki bu büyüleyici değişim…

Akıllı telefon kameraları, mobil telefonların ilk günlerinden bu yana büyük bir gelişme kaydetti. Her yeni modelle birlikte, akıllı telefon kameraları daha gelişmiş hale geldi, daha yüksek kalitede görüntüler üretiyor ve özel kameralara rakip olan yenilikçi özellikler sunuyor. Akıllı telefon kameralarının zaman içinde nasıl evrildiğine daha yakından bakalım.

BİRİNCİ NESİL

Birinci nesil akıllı telefon kameraları 2000'lerin başında tanıtıldı. Bu kameralar düşük çözünürlüğe ve otomatik





odaklama yeteneğine sahip temel kameralardı. İlk kameralı telefon ise 2000 yılında Sharp tarafından tanıtıldı. Telefon 0.1 megapiksel bir kameraya sahipti. Zamanla, daha fazla üretici telefonlarına kameralar eklemeye başladı, ancak bunlar düşük kalitede kaldı. Zira bu teknoloji o dönemde sadece bir yenilik olarak görüldü, ciddi bir fotoğrafçılık aracı olarak değil.

İKİNCİ NESİL

İkinci nesil akıllı telefon kameraları 2000'lerin ortalarında tanıtıldı. Bu kameralar daha gelişmişti, daha yüksek çözünürlüğe ve otomatik odaklama yeteneklerine sahipti. Nokia, 2005 yılında 2 megapiksel bir kamera telefonunu tanıtan ilk üreticilerden biriydi, bu da birinci nesil kamera telefonlarına göre önemli bir iyileşme olarak kabul edildi. Bu aynı zamanda kameraların akıllı telefonlara entegre edildiği ilk dönemdi, bu da onları daha kullanışlı hale getirdi.

ÜÇÜNCÜ NESİL

Üçüncü nesil akıllı telefon kameraları 2000'lerin sonları ve 2010'ların başlarında tanıtıldı. Bu dönemde, Samsung ve Apple gibi üreticiler bu alana öncülük etti. Bu sayede akıllı telefon kamera teknolojisinde önemli bir gelişme gördük. 2010 yılında tanıtılan iPhone 4, LED flaşlı, otomatik odaklama ve HD video çekme yeteneğine sahip 5 megapiksel bir kamera içeriyordu. Bu, mobil fotoğrafçılık ve video çekimi için yeni olanaklar sunarak akıllı telefon kameraları için bir dönüm noktasıydı.

DÖRDÜNCÜ NESİL

Dördüncü nesil akıllı telefon kameraları 2010'ların ortalarında tanıtıldı. Bu dönemde optik görüntü sabitleme, daha büyük sensörler ve çift lensli kameralar gibi daha gelişmiş özellikler görmeye başladık. 2016 yılında piyasaya sürülen Samsung Galaxy S7, çift piksel otomatik odaklama ve optik görüntü sabitleme özelliklerine sahip 12 megapiksel bir kamera içeriyordu. Bu, önceki modellere göre önemli bir gelişmeydi, kullanıcılara düşük ışık koşullarında bile keskin, detaylı görüntüler yakalama imkanı sağlıyordu.

BEŞİNCİ NESİL

Beşinci nesil akıllı telefon kameraları şu anki nesildir. Bu kameralar, çoklu lensler, geliştirilmiş görüntü işleme ve yapay zeka destekli çekim modları gibi özelliklerle daha önce hiç olmadığı kadar gelişmiştir. 2020 yılında piyasaya sürülen iPhone 12 Pro, 12 megapiksel sensörlere sahip üçlü lensli bir kamera sistemine ve Geceleri Modu ile Derin Fusion teknolojilerine sahiptir, bu teknolojiler görüntü kalitesini artırmak için makine öğrenimini kullanır. Benzer şekilde, 2020 yılında piyasaya sürülen Samsung Galaxy S21 Ultra, 108 megapiksel sensörlere sahip dört lensli bir kamera sistemine, 8K video kaydına ve 100x yakınlaştırma yeteneklerine sahiptir.

SONUÇ

Akıllı telefon kameraları, tanıtıldıkları günden bu yana büyük bir yol kat etti, her yeni nesil görüntü kalitesinde ve özelliklerde önemli gelişmeler getirdi. En son nesil akıllı telefonlarda, özel kameralara bile rakip olan kamera teknolojisi görüyoruz. Akıllı telefon kameraları ilerlemeye devam ettikçe, mobil fotoğrafçılık ve video çekiminin popüleritesinin artmaya ve kullanım alanlarının giderek genişlemeye devam edeceği açıktır.





Türk Telekom CEO'su Ümit Önal:

"Yerli ve milli teknolojisini üreten Türkiye için yatırımlarımızı sürdüreceğiz"

Yerli ve milli teknoloji üreten bir Türkiye için yatırımlarını aralıksız sürdürdüklerini dile getiren Türk Telekom CEO'su Ümit Önal, "Memleketin dört bir yanında, dijital dönüşümdeki öncü rolümüz, teknoloji alanındaki bilgi birikimimiz ve etkili insan kaynağımızla ülkemize değer katmaya devam ediyoruz. Türk Telekom olarak teknolojiyi faydaya dönüştüren yatırımlarımızla; dijital dönüşümünü tamamlamış, savunmadan sanayiye, tarımdan enerjiye her alanda kendi teknolojisini üreten ve ihraç eden, 5G'ye ve getireceği fırsatlara kendini hazırlamış bir Türkiye için 'değerli hissettirmeye' devam edeceğiz." dedi.

Ümit Bey, öncelikle bize vakit ayırıp sorularımızı yanıtladığınız için teşekkür ederiz. Röportajımıza bu yılın ilk yarısını değerlendirerek başlayabilir miyiz? Bu dönemde gerçekleştirdiğiniz stratejik yatırımlar ve projeler hakkında neler söylemek istersiniz?

Türk Telekom olarak, yılın ilk yarısında da Türkiye'nin dijital dönüşümüne liderlik etme vizyonu ile çalışmalarımıza aralıksız devam ettik. Türkiye'nin en yüksek yatırım yapan teknoloji şirketlerinden biri olarak, ülkemizi teknoloji yarışında daha da ileriye taşımak adına yatırımlarımızı sürdürüyoruz. Bu kapsamda; öncelikle, "Herkes için erişilebilir iletişim" prensibiyle hareket ediyor, özellikle 5G'ye geçiş için olmazsa olmaz fiber altyapımızı, "Memleketin bir şehrini değil, her şehrini" fiberle donatma vizyonu ile sürekli genişletiyoruz. Nitekim, 2023 ilk yarıyılı itibarıyla fiber ağ uzunluğunu 419 bin km'ye çıkarmanın gururunu yaşıyoruz. Türkiye'nin fiber gücü olarak, yatırımlarımız ve güçlü altyapımız ile Türkiye Yüzyılı'nın teknoloji taşıyıcısı olmaktan büyük mutluluk duyuyoruz. Bunun yanında; yatırım harcamalarımız yılın ilk yarısında, geçen yılın ilk yarısına göre yüzde 77,2 artarak 7 milyar TL oldu. Yatırım harcamalarımızı yıl sonu için yukarı yönlü revize ederek, yaklaşık 19-21 milyar TL aralığında öngörüyoruz.

Teknolojiyi insana, topluma ve doğaya faydaya dönüştürmek için adımlar atıyoruz. Bu kapsamda; yılın ilk yarısında, sürdürülebilirliğin temel ilkeleri çerçevesinde; enerji verimliliğini odağımıza alarak, bu alanda pek çok projenin mimarı olduk. Teknolojinin hayatlarımızı ve iş yapış şekillerini hızla dönüştürdüğü dünyamızda, önümüzdeki dönemin lider şirketleri yeşil teknolojiyi kucaklayan ve enerji verimliliğine yatırım yapanlar olacak. Bu noktada; sürdürülebilirliğin evrensel ilkelerini iş modellerimize entegre etme hedefiyle; karbon ayak izini azaltmak, iklim riski yönetimine katkıda bulunmak, finansal değer yaratmak ve özellikle kendi enerjimizi üretebilme anlayışı ile Güneş Enerjisi Santrali (GES) kurulum çalışmalarımızı hızlandırdık. Bu kapsamda Şirketimize, Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ) tarafından 405,8 MWe kurulu güç kapasitesi tahsis edildi.

Yenilikçi teknolojiler alanındaki proje ve yatırımlarımızla ülkemizi araçların, binaların, şehirlerin akıllandığı bir geleceğe taşımak adına var gücümüzle çalışıyoruz. Bu çerçevede; kurumsal girişim sermayesi şirketimiz TT Ventures ile otomotiv sektöründeki elektrifikasyon dönüşümüne katkı sağlamak adına stratejik bir adım atarak, "Elektrikli Araç Şarj Ağı" projemizi hayata geçirdik. Elektrikli araç kullanıcılarına, her anlamda güvenli, çevreci ve jeneratörler ile beslenen kesintisiz bir şarj hizmeti sunmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Yenilenebilir enerji alanındaki potansiyeli güçlendiren bu yatırımlarımıza ilerleyen dönemde de devam edeceğiz. Bütün bunların yanında; Türk Telekom olarak, toplumda ve sosyal hayatta kalıcı değer yaratacağımıza inandığımız projelere katkı sağlamayı sürdürüyoruz. Spora yatırım yapan bir marka olarak 'Türkiye'ye Değer' anlayışı ile projeler üretiyor, sporu geniş kitlelere sevdirme, yaygınlaştırma, ülke için sporcular yetiştirme hedefiyle çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Türk Telekom Spor Kulübü çatısı altında, profesyonel ve amatör spor kulüplerimiz ile Türk sporuna hizmet ederken, 11 yılı aşkın süredir basketboldan eskrime, yüzmeden badmintona 33 branşta yaklaşık 6 bin sporcuya destek veriyoruz. Türkiye Futbol Federasyonu (TFF) ile iş birliğimiz uzun yıllardır devam ediyor. 2018 yılında TFF'nin VAR sistemini MTN medya transfer teknolojisine entegre ederek dünya ile eş zamanlı olarak Türk futboluna sunmamız bunun en somut örneğidir. Yine kısa süre önce, spordaki deneyimimizi Süper Toto Süper Lig'teki 17 takımın yer aldığı eSüper Lig'e aktardık ve eSüper Lig'in isim sponsoru ve resmi yayıncısı olduk. Türk Telekom olarak, bu ekosistemi büyütecek iş birliklerini hayata geçirmeye ve farklı teknolojik çözümlerle spora ve Türk futboluna desteğimize devam edeceğiz. Ayrıca, teknoloji alanındaki deneyimimizi kültür sanata aktardığımız ve ana destekçisi olmaktan gurur duyduğumuz Atatürk Kültür Merkezi'ni yüksek teknolojimizle donatarak herkes için erişilebilir bir yaşam alanı olması için katkıda bulunduk. Türkiye'nin kültür-sanat belleğinde iz bırakan Atatürk Kültür Merkezi'nin simgesi kırmızı kürede bulunan ana opera salonuna ismimizi verirken, dijital dönüşüm alanındaki bilgi birikimimizi kültür-sanata da aktaracak çalışmalar gerçekleştiriyoruz. Sanatın kalbinin attığı AKM'de, Türkiye'ye Değer anlayışıyla hayata geçirdiğimiz sosyal sorumluluk projemiz Sesli Adımlar ile herkes için erişilebilir bir deneyim sunuyoruz. Görme ve işitme engelli sanatseverler uygulamamız ile, AKM'nin kapalı ve açık alanlarında, erişilebilir bir deneyim yaşayabiliyorlar. Herkes için erişilebilir iletişim yaklaşımımızla AKM'deki çalışmalarımızı sürdürürken; WiFi hizmetimiz, Türk Telekom Lounge alanımız, Robot Cafe ile sanatseverlere farklı bir deneyim yaşatıyoruz. Tüm bu yenilikçi anlayışımıza ek olarak, uluslararası arenada ses getiren ve ödüllerle taçlandırılan; festivaller, sinema gösterimleri,



açık hava etkinlikleri, özel günlerde çocuklara yönelik sanat atölyeleri gibi Atatürk Kültür Merkezi'nde hayatın her alanına dokunan çalışmalarımız devam ediyor.

Türk Telekom olarak, teknolojiden kültür sanata, erişilebilir iletişimden spora, girişimcilikten dijital servilere kadar temas ettiğimiz her alanda, 'değerli hissettirme' vizyonunu, iş yapış prensiplerimizin ilk sıralarına yazıyoruz. Önümüzdeki dönemde de geleceği iyileştiren teknoloji yaklaşımımızla Türkiye'ye değer katmaya devam edeceğiz.

Mobil iletişim altyapısının güçlendirilmesi ve 5G'nin Türkiye'ye getireceği olanaklar hakkında düşünceleriniz nelerdir? Türk Telekom'un bu alandaki rolü ve yatırımları hakkında bilgi verir misiniz?

Teknolojide dışa bağımlılığı azaltacak her tür çalışmayı milli görev olarak görüyoruz. Bu ülkenin asırlık markası olarak, yerli 5G teknolojisi için çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Kurmuş ve büyütmüş olduğumuz sabit internet altyapısı için attığımız her adımda Türkiye'yi 5G ve ötesi yenil nesil teknolojilerde kendine yeten ve diğer ülkelere teknoloji ihraç eden bir ülke hedefine ulaştırma sorumluluğuyla hareket ediyoruz. Yerli ve milli unsurlarla, doğru zamanda 5G'ye geçerek Türkiye'yi bu alanda da öncü yapmaya kararlıyız. Türk Telekom olarak, 5G yol haritasının çizilmesinde aktif rol üstlenerek, projelerimize her geçen gün yenilerini ekliyoruz.

Türkiye'nin 5G'ye en hazır operatörü olarak; halka açık ilk bireysel 5G deneyimini, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'mızın öncülüğünde, İstanbul Havalimanı'nda başlattık. Dünyanın sayılı ağ ekipmanı üreticilerinden Juniper Networks ile dünyaya 5G teknolojileri ihraç etmeye başladık. Net Insight ile 5G zaman ve frekans senkronizasyonu alanında çığır açan teknolojik bir çözüm geliştirdik. 5G'nin endüstriyel sektörlerde büyük bir dönüşüm yaratacağının bilincindeyiz. Türkiye'nin ilk Endüstri 4.0 denemesini yaptığımız 2019'dan bu yana, akıllı fabrikalar üzerine oluşturduğumuz projelerimizle verimliliği artıran ve müşterilerimizin hayatını kolaylaştıran çözümler geliştiriyoruz. Endüstriyel alanda akıllı fabrika uygulaması, ilk özel endüstriyel mobil şebeke, ilk canlı 5G maç yayını, 5G destekli ilk çevrim içi uzaktan ameliyat ve ilk akıllı traktör kullanımı gibi çok sayıda yenilikçi projeye imza attık. Daha hızlı veri akışı, oldukça düşük gecikme süresi ve güçlü güvenilirlik gibi özellikler sunan 5G teknolojisinin, endüstriyel sektörlerde büyük bir dönüşüm yaratacağının bilincindeyiz. Sağlık hizmetleri, sanayi, yeni nesil akıllı şehir projeleri, akıllı ulaşım sistemleri, tarım ve diğer endüstrilerde; otomasyon, veri işleme ve analiz etme gibi süreçleri iyileştirecek olan 5G'yi bu alanlarda kullanmaya devam ederek bu sürecin öncüsü olmayı sürdüreceğiz.

Öte yandan; Türkiye'nin 5G'ye en hazır operatörü olarak, 5G'nin özellikle işletmelere sağlayacağı faydaların bilinciyle birçok yerli firma ile iş birliği gerçekleştiriyoruz. İşletmelerimizi ve kurumlarımızı dijitalleştirmeye, onlara dijitalleşme yolunda rehberlik etmeye devam ediyoruz.

Türk Telekom, Türkiye'nin her köşesine yayılmış köklü bir marka. Özellikle fiber altyapıya yaptığınız yatırımlar takdire şayan. Bu yatırımları okurlarımız için bir kez daha anlatabilir misiniz?

Hep vurguladığımız gibi; yeni teknolojilerin temeli olan fiber konusunda Türkiye'nin lokomotifi konumundayız. 2023'ün ilk 6 ayında 419 bin km'ye ulaşan fiber ağımızla bu alandaki motivasyonumuzu artırarak devam ettirdiğimizi kanıtladık. Biz, kurmuş ve büyütmüş olduğumuz sabit internet altyapısı için attığımız her adımda Türkiye'yi 5G ve ötesi yenil nesil teknolojilerde kendine yeten ve diğer ülkelere teknoloji ihraç eden bir ülke hedefine ulaştırma sorumluluğuyla hareket ediyoruz. Fiber altyapımızı hep olduğu gibi "memleketin bir şehrine değil, her şehrine" ulaştırma vizyonu ile yatırımlarımıza devam ediyoruz. Bu kapsamda; Türk Telekom olarak öncelikli ve en önemli hedefimiz; ayrım gözetmeksizin ülkenin dört bir



“BU ÜLKENİN ASIRLIK MARKASI OLARAK, YERLİ 5G TEKNOLOJİSİ İÇİN ÇALIŞMALARIMIZI SÜRDÜRÜYORUZ”



yanından mümkün olduğu kadar çok kişiye mümkün olan en hızlı interneti sağlamak. Bu yaklaşımla fiber altyapıyı Türkiye’nin her köşesine taşıdık. 2023’ün ilk yarısı itibarıyla abone sayımız 12,2 milyona ulaştı. Sabit genişbant tabanında fiber abone payı yüzde 81,9’a yükseldi. Bu noktada size FTTH Council tarafından 2023 Nisan ayında yayımlanan ‘FTTH/B Market Panorama in Europe’ raporundan bahsetmek istiyorum. Bu raporda ülkemiz için oldukça olumlu göstergeler var. Raporda; Türkiye’nin 15,7 milyon FTTH/B hane erişimi ile Fransa ve İspanya’nın ardından Avrupa’da 3. sırada yer aldığını görüyoruz. Nitekim, biz de Türk Telekom olarak 2023’ün ilk yarısı itibarıyla Türkiye’deki 32 milyon hanede FTTH/B/C fiber ile istisnasız varız. Bu kapsamda; dijital dönüşümünü tamamlamış, her sektörde kendi teknolojisini üreten ve dünyaya ihraç eden bir Türkiye için ürün ve hizmet sunmayı milli meselemiz olarak görüp, çalışmalarımıza ve yatırımlarımıza devam edeceğiz.

Gençler arasında dijital teknolojilerin etkin kullanımını teşvik etmek için yürüttüğünüz projelerden bahsedebilir misiniz? Eğitim ve gençlerin dijital becerilerinin geliştirilmesi konusunda neler yapıyorsunuz?

Türkiye’nin en büyük işveren markalarından biri olarak, gençlerimize yaptığımız her yatırımı Türkiye’nin geleceğine yönelik bir yatırım olarak görüyoruz. Bu kapsamda hem eğitim ve gelişim programlarımızla gençlerimizin kariyer gelişimini destekliyor, hem de Türk Telekom START gibi genç yetenek programlarımızla genç istihdamına katkı sunuyoruz. Genç yetenek işe alım ve staj programımız START kapsamında aramıza katılan genç çalışma arkadaşlarımız hem mesleki hem de kişisel bilgi ve becerilerini artıracak şekilde modüler çevrimiçi gelişim programımıza katılıyorlar. İşe ve şirkete uyum kapsamında oryantasyon ile başlayan gelişim süreci, telekomünikasyon sektörünü ve teknolojik trendleri daha derinlemesine keşfedecekleri eğitim ve öğrenme deneyimleriyle devam ediyor. Burada genç START’larımız, teknik eğitimlerin yanı sıra profesyonel yaşam için faydalı olacak yetkinlik eğitimleri ve yeni dünya düzeninin gereklilikleri kapsamında tasarım odaklı düşünme, çevik yaklaşım, yenilikçi düşünme ve inovasyon teknikleri eğitimleri alarak öğrendiklerini uygulayabilecekleri proje çalışmalarına dâhil oluyorlar. Gençlerin eğitim ve gelişimlerini destekleyerek istihdam imkanını arttırmak amacıyla hayata geçirdiğimiz Gelişim Üssü Programımız ile geleceğin önemli iş alanları ve yenilikçi teknolojileri kapsamında Siber Güvenlik, Bulut Bilişim ve Yazılım Geliştirme kampları gerçekleştiriyoruz. Siber Güvenlik konusunda kendini geliştirmek isteyen gençlerimiz için ‘Siber Güvenlik Kampı’ sertifika programımız bulunuyor. İlkini 2020 yılında düzenlediğimiz Türkiye’nin ilk çevrimiçi ‘Siber Güvenlik Kampı’nın bu yıl dördüncüsünü düzenleyerek üniversiteli gençlerimizden oluşan katılımcılarımıza, alanının önde gelen isimlerinden zengin içerikli bir eğitim programını tümüyle ücretsiz olarak sunuyoruz. ‘Siber Güvenlik Kampı’ zaman mekân sınırını ortadan kaldıran çevrimiçi yapısıyla, 100 saatlik mesleki eğitim, ödüllü CTF (Capture The Flag) yarışmaları ve mentor görüşmeleriyle bu alanda kariyer yapmak isteyen gençlere eşsiz bir deneyim fırsatı sağlıyor.

Yine Gelişim Üssü Programı kapsamında; Bulut Bilişim ve Yazılım Geliştirme üzerine kamplar düzenleyerek yeni nesil teknolojiler ve niş iş alanları ile ilgili çeşitli eğitim kampları düzenliyor, burada başarı sağlayan gençlerimizi ödüllendirerek ülkemizin geleceğinin inşasında rol almaları konusunda onları teşvik ediyoruz.

Türk Telekom olarak, gençlere yönelik tüm proje ve çalışmalarımızda, köklü tecrü-

bemizi onların enerji ve motivasyonlarından ilham alarak yenilikçi bakış açımızla birleştiriyoruz. Kurumsal Girişim Sermayesi şirketimiz TT Ventures ve bünyesindeki Girişim Hızlandırma Programı PİLOT ile teknoloji alanındaki yerli girişimlerimize destek olmayı sürdürürken, Silikon Vadisi'ndeki TT Ventures ofisi ile girişimlerimizi dünyaya bağlayan köprü olmayı hedefliyoruz. Bu kapsamda; genç girişimcilerimize desteklerimiz aralıksız sürüyor. PİLOT programımızdan mezun olan girişimcilerimiz bugün Asya'dan Avrupa'ya, Kuzey Amerika'dan Güney Amerika'ya kadar neredeyse tüm ülkelerde faaliyet gösteriyor. Ayrıca, ülkemizin her şehrinde genç ve eğitimli iş gücünü desteklemek amacıyla, Genç Mühendis Programı'nı hayata geçirdik. Programı başarıyla tamamlayan genç mühendislerimiz Türkiye'nin 81 ilinde bulunan bölge müdürlüklerimizde görevlerine başladı. Her alanda değer üretme vizyonumuz çerçevesinde, çalışma arkadaşlarımızın kişisel ve mesleki gelişim ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak, geleceğe hazır bir işgücü sağlamak için Türk Telekom Akademi çatısı altında Türkiye'nin dört bir yanında gelişim programları yapıyoruz. Bu kapsamda; telekomünikasyon sektöründeki öncü rolümüzü ve ülke ekonomisine katkımızı, insan odaklı yaklaşımımız çerçevesinde sürdürmeye devam edeceğiz.

Dijital güvenlik ve veri gizliliği günümüzün en önemli konularından. Türk Telekom olarak müşteri verilerinin güvenliğini nasıl sağlıyorsunuz? Bu konudaki çalışmalarınızı paylaşır mısınız?

Türk Telekom olarak ulusal güvenliğin önemli bir çözüm ortağıyız. Günümüzde en değerli varlığımız haline gelen 'veri'yi koruma ve saklama görevini de üstleniyoruz. Elbette veri önem kazanırken onu korumak da kritik bir konu haline geldi. Tüm bu olgular telekomünikasyon sektörünü daha da stratejik bir noktaya taşıyor. Bu kapsamda; ülkemizin verisini yerli çözüm ortakları ile, güvenli şekilde koruma ve taşıma noktasında sorumluluk üstleniyoruz.

Siber Güvenlik Merkezimizde, kritik kamu ve özel sektör kuruluşlarından binlerce müşterimize, 7/24 kesintisiz ve coğrafi yedekli olarak güvenlik hizmeti veriyor ve çözümler üretiyoruz. Geçen yıl hayata geçirdiğimiz, her geçen gün değişen siber atak türlerine karşı geleneksel güvenlik önlemlerinin fark edemediği tehditleri algılayan ve sistemdeki olağan dışı hareketleri analiz eden Paylaşımlı EDR+ servisi ile 'Yeni Nesil Uç Nokta Güvenliği servislerimiz bunun somut bir örneği. Ayrıca, Antivirüs, Firewall, WAF ve DDOS gibi uçtan uca güvenlik çözümlerimizle, Türkiye'nin en kapsamlı siber güvenlik hizmetlerini sağlıyoruz. Bu hizmetlerin yanında, regülasyon ve standartlara uyumluluk kapsamında bilgi güvenliği (TS EN ISO/IEC 27001) ön denetimleri yapıyor ve danışmanlığını veriyoruz. Ayrıca, Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi tarafından yayınlanan Bilgi ve İletişim Güvenliği Rehberi'ne uyumluluk sağlanabilmesi adına, denetim yapma yetkisine sahip bir firma olarak ve denetçi sertifikalı çalışanlarımızla danışmanlık ve denetim hizmetleri veriyoruz. Hızla yerlileştirdiğimiz portföyümüz kapsamında siber güvenlik alanına önemli ölçüde yatırım yapıyor, trendleri ve yeni gelişmeleri aralıksız takip ederek, yeni çıkan güvenlik ürün ve servislerini, dünya ile eş zamanlı olarak müşterilerimize sunuyoruz. Finanstan kamuya, e-ticaretten sağlık hizmetlerine kadar birçok sektöre bu alanda destek sunarken, Türkiye'nin en büyük Siber Güvenlik Merkezi'nde (SOC) ülkemizin verisini 360 derece güvenlik hizmetleriyle koruma altına alıyoruz. Ayrıca, yerli ve milli teknolojilerin geliştirilmesi kadar, bu teknolojileri geliştirmekte olan girişimlerin desteklenmesinin de büyük önem taşıdığına inanıyoruz. Siber güvenlik alanında kendini geliştirmek isteyen gençler için konusunda uzman eğitimcilerin katılımıyla Türk Telekom Siber Güvenlik Kampı düzenliyoruz. Ulusal güvenliğimizin önemli bir parçası olan siber güvenlik alanında, Türk Telekom olarak yetişmiş insan kaynağı oluşmasına katkı sağlamaktan gurur duyuyoruz.

Siber güvenlik günümüzde artık ulusal güvenlik stratejilerinde ele alınıyor. Biz de bu kapsamda; Türkiye'nin kendi siber güvenlik ürünlerini üretebilen ve diğer ülkelere pazarlayan bir ülke olması yolunda çalışmalarımızı sürdüreceğiz.

Sürdürülebilirlik ve toplumsal sorumluluk kavramının Türk Telekom için son derece önemli olduğunu biliyoruz. Bu alandaki projelerinizden ve hedeflerinizden bahsedebilir misiniz?

Türk Telekom olarak teknolojiyi insanın, toplumun ve doğanın faydasına dönüştürme vizyonumuzu sürdürülebilirlik çalışmalarımızın merkezine alıyoruz. Ülkemizin dijital dönüşümünün öncüsü olmanın verdiği sorumlulukla hareket ediyor; 'Türkiye'ye Değer' anlayışımızla projeler yürütüyoruz. Enerji kaynaklarının verimli kullanılması, yenilenebilir enerji kaynaklarının yaygınlaştırılması ve çevreye verilen olumsuz etkinin azaltılması konularında ciddi çalışmalarımız var. Bu yıl özellikle hız verdiğimiz GES yatırımlarımız ile karbon ayak izini azaltmayı ve iklim değişiminin sebep olduğu risklerin yönetimine katkıda bulunmayı amaçlıyoruz. Dijital dönüşümün Türkiye'deki öncüsü olarak, daha yaşanabilir kentlerin oluşumuna da katkı sağlıyoruz. Yeni Nesil Şehir İnisiyatifi ile ulaşım, enerji, çevre, yaşam, sağlık ve güvenlik alanlarında 14 kentte; trafikten kamu güvenliğine, sulamadan aydınlatmaya kadar akıllı yaşama dair tüm alanlarda enerji tasarrufu sağlarken, 5G, yapay zekâ ve IoT teknolojileriyle desteklediğimiz çözümler sayesinde belediyeler bugüne kadar elektrikte yüzde 40'a, sulamada yüzde 30'a varan tasarruf yaptı. Yeni Nesil Şehir inisiyatifini her geçen gün genişleterek, hizmet sağladığımız kentlerin sayısını artırmayı hedefliyoruz.

İnsanı odağa alan yaklaşımımızla Türkiye'ye Değer katan, toplumsal fayda sağlayan proje ve iş birliklerimizi de sürdürüyoruz. Bu kapsamda kadınların dijital yetkinliklerini artırarak hayata daha eşit katılmalarını desteklemek üzere 2021 yılından bu yana 'Dijitalde Hayat Kolay' projesini yürütüyoruz. Proje kapsamında, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP), Türkiye Odalar



“TÜRK TELEKOM OLARAK ULUSAL GÜVENLİĞİN ÖNEMLİ BİR ÇÖZÜM ORTAĞIYIZ”

ve Borsalar Birliği (TOBB) ve Habitat Derneği iş birliği ile bugüne kadar 10 bin kadına dijital okuryazarlık ve dijital pazarlama eğitimleri verdik.

Bunun yanında 2014 yılında hayata geçirdiğimiz “Günışığı” projesi ile az gören çocuklara erken müdahale eğitimleri vererek toplumsal hayata eşit koşullarda katılmalarını kolaylaştırıyoruz. Günışığı çocuklarımızın dersleri ve tahtayı takip etmekte yaşadıkları sorunları aşabilmeleri için Türk Telekom Ar-Ge birimi ile birlikte “TahtApp” uygulamasını geliştirdik. Bu sayede az gören çocuklarımız, eğitim hayatlarına akranlarıyla devam edebiliyorlar.

‘Herkes için erişilebilir iletişim’ ilkesi ve ‘insan odaklı’ yaklaşımımızla kurumsal sosyal sorumluluk çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Bu vizyonumuzun bir parçası olarak, ‘Sesli Adımlar’ uygulamasını Atatürk Kültür Sanat Merkezi’nde sanatseverlerle buluşturduk. ‘Sesli Adımlar’ ile ana destekçisi olduğumuz ve teknoloji alanındaki deneyimizi kültür ve sanat alanına aktardığımız Atatürk Kültür Merkezi’nde herkes için erişilebilir bir deneyim sunuyor, AKM’de hayatın her alanına dokunan çalışmalarımıza devam ediyoruz. Bilgiye erişimde fırsat eşitliği ilkesinden hareketle, Boğaziçi Üniversitesi Görme Engelliler Teknoloji ve Eğitim Laboratuvarı (GETEM) iş birliği ile Türkiye’nin ilk telefonda sesli kitap hizmeti ‘’Telefon Kütüphanesi’’ uygulamasını 2011’de hayata geçirdik. Görme engelliler için ücretsiz sesli kitap ve içerik hizmeti sunduğumuz Telefon Kütüphanesi’nde 50’den fazla kategoride 3 binden fazla sesli kitap ve dünyaca ünlü tabloların betimlemeleri yer alıyor.

Bütün bunların yanında; sporun gençlerin gelişimlerine sağladığı olumlu katkıdan hareketle ülkenin dört bir yanında pek çok farklı kategoride amatör sporcuları destekliyoruz. Türk Telekom Spor Kulübü çatısı altında; profesyonel ve amatör spor kulüplerimiz ile 11 yılı aşkın süredir Türk sporuna hizmet ediyoruz. Basketboldan eskrime, yüzmeden badmintona 33 branşta yaklaşık 6 bin sporcumuz bulunuyor.

Ülkemizde dijital dönüşümünün lideri Türk Telekom olarak, teknolojiden herkesin yararlanmasını öncelikli görevimiz olarak görüyoruz. Hayata geçirdiğimiz kurumsal sosyal sorumluluk projelerimizle teknolojiyi, iyilik ve faydaya dönüştürmeyi hedefliyoruz. Kurumsal sosyal sorumluluk projelerimizi Türkiye’ye değer katmak için sürdürüyoruz ve bu alandaki çalışmalarımız, artan bir motivasyon ve sorumluluk bilinciyle devam edecek.

Sizin de bildiğiniz gibi, geçtiğimiz Şubat ayında çok büyük bir deprem felaketi yaşadık. Bu dönemde özellikle GSM operatörleri ciddi eleştiriler aldı. Konuyla ilgili neler söylemek istersiniz? Türk Telekom olarak, deprem gibi acil durumlar için iletişim ağını güçlendirmek ve kesintisiz iletişimi sağlamak için hangi önlemleri aldınız?

6 Şubat’ta ülkemizi derinden sarsan depremler, tüm kriz yönetim mekanizmalarını işlettiğimiz bir süreçti. Depremin ilk saatlerinden itibaren, kriz senaryolarımızı devreye alarak kriz yönetim merkezlerimizi oluşturduk. Sürecin en başından itibaren AFAD ile koordineli hareket ettik ve Türkiye’nin birçok ilinden 1.400’ü aşan Türk Telekom çalışanı ile birlikte iletişimi ayağa kaldırmak ve sürekliliğini sağlamak üzere deprem bölgelerine intikal ettik. Türk Telekom Arama Kurtarma Ekibi (TTAKE) sahada AFAD ile koordineli olarak arama kurtarma çalışmalarına destek verdi.

Bir yandan ortaya koyduğumuz aksiyonlarla, oluşan hasarın tamamen giderilmesi ve konteyner/çadır kentler gibi yeni yaşam alanlarına bağlantı sağlanması için sahada çalışmalarımıza devam ederken, diğer yandan abonelerimize sunduğumuz faydalar ve sosyal sorumluluk projeleriyle bölgeyi destekledik. Yeni kurulacak şehirlere ise fiber altyapı tesis etmek için hazırlıklarımızı tamamladık. Nitekim bugün,

depremden etkilenen 11 ilde kurulması planlanan yaşam alanlarının birçoğunda fiber altyapı kurulumunu gerçekleştirdik. "Türkiye'ye Değer" anlayışımızla istihdam alanında da önceliği deprem bölgesine verdik. Depremden etkilenen illerde ikamet eden, felaketten maddi ya da manevi zarar görmüş vatandaşlarımızı öncelikli olarak istihdam ettik. Türk Telekom olarak bölgeyi kalkındırmak için çalışmalarımıza ve yatırımlarımıza devam ediyoruz.

Baz istasyonlarının fiber dönüşümü yatırımlarından erişim kapasitelerine, jeneratör kurulumundan ilave jeneratör alımlarına, mobil baz istasyonlarından alternatif yedekleme sistemlerine, enerji/soğutma sistemleri altyapısından enerji kesintilerine yönelik tedbirler kapsamında araç üstü jeneratör envanterine ve insan kaynağından teknolojik süreçlere çok geniş kapsamlı başlıklar üzerinden planlama, yatırım ve çalışmalar yürütüyoruz. Bu kapsamda; ayrıca Türkiye'nin dört bir yanındaki Türk Telekom ekipleri her anlamda çalışmalarını aralıksız sürdürmekte, afet süreçlerine hazırlık adına düzenleyici kuruluşlarımızın yol göstericiliğinde ilerlemekteyiz.

Gelecekte, mobil iletişim altyapısının deprem ve acil durumlarla başa çıkma kapasitesini artırmak için planlarınız nelerdir? Bu alanda nasıl teknolojilere yatırım yaptınız?

Olası bir deprem için AFAD Türkiye Afet Müdahale Planı kapsamındaki rol ve sorumluluklar çerçevesinde çalışmalar yürütmeye devam ediyoruz. Türk Telekom olarak, Kriz Yönetim Planımız mevcut ve bu plan üzerinden İstanbul depremi senaryosu kullanılarak da bir test/kriz simülasyon çalışması tüm üst yönetimin ve paydaşların katılımı ile yapıldı.

Kendi eylem ve kriz planlarımıza ek olarak, ilgili kurum ve kuruluşların verileri ve araştırmalarını da takip ediyoruz. ODTÜ, Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Kandilli Rasathanesi Deprem Araştırma Enstitüsü'nün yaptığı çalışmalarla sahada tespit çalışmaları yapılırken, bu raporlar ışığında; özellikle olası bir deprem için aksiyonlar alıyoruz. Diğer yandan; Türk Telekom olarak, mobil şebeke kapasite yatırımlarımızı belirlediğimiz planlar dahilinde artırıyoruz. Kriz Yönetim Planı'mız dahilinde de bu planlamalarımıza olası doğal afet süreçlerini de göz önüne alıyoruz. Olası doğal afetler ve İstanbul Depremi için de konuyu birçok noktası ile irdeliyor; mobil internet çıkış kapasitesi, yoğun saatte abone çağrı girişim kapasitesi, 2G/3G/4.5G abone kapasite sayısı gibi birçok başlığın yanında, aynı anda konuşabilecek abone sayısı kapasitelerini artırmaya devam ediyoruz.

Türk Telekom olarak gelecekteki hedefleriniz nelerdir? Kısa ve uzun vadeli planlarınız hakkında bilgi verir misiniz?

Türkiye'nin dijital dönüşümünün lideri olarak, bilgi birikimimizi ve yüksek teknolojimizi ülkemizin dijitalleşmesine aktarmaya devam ediyoruz. Bu kapsamda; ilgili kurum ve kuruluşlarımızla önemli iş birliği ve projelere imza atarak, dijital dönüşüm alanında öncü rol üstleniyoruz. Türkiye'nin iletişim ve haberleşmede dışarıya bağımsız tamamen yerli ve milli teknolojilere sahip olması için var gücümüzle çalışıyoruz. Türkiye'yi hem bölgesinde hem de dünyada teknoloji ve iletişim alanında söz sahibi bir kuvvet olarak konumlandırmak da sorumluluklarımız arasında yer alıyor.

İletişim, altyapı ve dijital dönüşüm alanında sürdürdüğümüz öncü yaklaşımımız, kültür sanat, sürdürülebilirlik, sosyal sorumluluk projeleri, toplumsal fayda gibi alanlarda da devam ediyor. Bu kapsamda; teknoloji alanındaki yüksek deneyimimiz bize rehber oluyor. Teknolojinin daha geniş alanlarda, insana, topluma, doğaya faydası için aralıksız projeler geliştiriyoruz.

Ülkemizi teknoloji yarışında ileri taşımak için Türkiye'nin ilk kurumsal girişim hızlandırma programını hayata geçirerek özenle sahiplendiğimiz girişimcilik ekosistemine sağladığımız destek katlanarak büyüdü.

Bu kapsamda; değer odaklı bir ekonominin olmazsa olmazı girişimcilik ekosisteminde önemli bir rol oynuyoruz. Kurumsal Girişim Sermayesi Şirketimiz TT Ventures ve bünyesindeki PİLOT programı ile girişimlere destek veriyor, onları dünyaya bağlayan bir köprü olmayı hedefliyoruz.

2023'te, memleketin dört bir yanında; kuvvetli yönlerimiz, bilgi birikimimiz ve etkili insan kaynağımızla karşımıza çıkan fırsatlara odaklanmaya devam edeceğiz.

Yüksek teknoloji alanındaki birikimimiz ve insanı merkeze alan yaklaşımımızla hayatı değerli kılan her teknolojinin arkasındayız. Türk Telekom olarak teknolojiyi faydaya dönüştüren yatırımlarımızla; dijital dönüşümünü tamamlamış, savunmadan sanayiye, tarımdan enerjiye her alanda kendi teknolojisini üreten ve ihraç eden, 5G'ye ve getireceği fırsatlara kendini hazırlamış bir Türkiye için 'değerli hissettirmeye' devam edeceğiz.

MOBİSAD

sektörümüzün etkili ve güçlü bir paydaşı

Günümüzde telekomünikasyon; haberleşme ve bilgi alışverişinin ötesinde, iletişimin sınırlarını ortadan kaldırarak, yeni bir bilgi toplumunun oluşmasında kolaylaştırıcı rolüyle kilit bir unsur. Önemli bir referans noktası olan Mobil İletişim Araçları ve Bilgi Teknolojileri İş İnsanları Derneği (MOBİSAD), sağladığı bilgi akışı ve koordinasyon ile sektörümüzün etkili ve güçlü bir paydaşı. Türk Telekom olarak, koordinasyon içinde olmaktan büyük memnuniyet duyduğumuz MOBİSAD'ın ekosistem için hizmet veren tüm katılımcıların sesi olmaya devam edeceğine inanıyoruz.

Ümit Önal ile iş hayatına dair…



İş hayatınızda sizi motive eden en temel faktör nedir?

İş hayatı ya da özel hayatın birbirinden çok keskin çizgilerle ayrılabilecek kavramlar olmadığı kanaatindeyim. Bireysel tercihlerimiz farklı görünümlerde de olsa her ikisine de aynı şekilde yansıyor. Bu yüzden hayatın geneli için temel motivasyonumun "başarı" olduğunu söyleyebilirim. Başarı elbette çok sübjektif bir kelime. Benim içinse tanımı; "güzel şeyleri birbirine bağlamak ya da buna vesile olmak." Günümüzde çoğu zaman başarı, kazanmakla eş değer olarak tanımlanıyor. Bu noktada farklı düşünüyorum. Kazanmak önemli; ancak her şey değil. Elbette sizin vesile olmanızın verdiği tatmin duygusu bambaşka; ancak önemli olan tüm bu sürecin sonunda güzel olanın, iyi olanın ortaya çıkması. Bu anlamda başarı yaşamın tamamını kapsıyor. Başarı durduğunuz yerde elde edilmiyor. Kendinize hedefler koymanız, doğru insanlarla bir araya gelmeniz ve hep birlikte inançla bu hedeflere koşmanız gerekiyor. Sonunda işimiz için, toplumumuz için, ülkemiz için ürettiğimiz ya da üretilmesine vesile olduğumuz değerler bize yeni hedefler, yeni başarılar için gerekli motivasyonu sağlıyor.

Liderlik tarzınızı nasıl tanımlarsınız?

Günümüzde birçok faktör, iş yapış şekillerini değiştirdi, süreçler dönüşüme uğradı. Bu çerçevede; liderlik anlayışının da değiştiğini ancak hala 'insan ve elbette toplum odaklı yaklaşımın' yerini korumaya devam ettiğini düşünüyorum.

Özellikle katılımcı yönetim anlayışı, takım ruhunu besleyen güçlü bir kültürün oluşmasına izin veriyor. Ben de çalışma arkadaşlarımı dinleyerek taleplerini, beklentilerini anlamaya, bu beklentiler için birlikte yollar üretmeye özen gösteriyor hem bireysel hem kolektif başarıya bu şekilde çok daha kolay ve çok daha hızlı ulaşıldığına inanıyorum. İnsan odaklılık, empati yeteneği, değişimi kabul etmek ve buna ayak uydurmak da önemsediğim başlıca unsurlar.

İş hayatınızda hangi değerlere önem verirsiniz?

Başarının benim için ne ifade ettiğini açıklarken bahsetmiştim, hedeflerinize koşarken beraber yol alacağınız kişilerde "ben" değil "biz" duygusunun güçlü olması gerektiğini düşünüyorum. Ortak bir hedef etrafında kenetlenmiş insanlar, başarıyı mutlaka yakalıyor. Dolayısıyla takım ruhuna ve birlikte başarmaya inanmak en çok önem verdiğim değerlerden birisi. Bir diğer önemli nokta ise açık ve şeffaf iletişim. Başarı her zaman, güçlü bağlar kurmaktan ve doğru iletişim yaklaşımından ileri geliyor. Ben de tüm hayatım boyunca olduğu üzere iş yaşamım boyunca da açık iletişimi bir düstur edindim. Samimi ve açık iletişim çok değer verdiğim bir yaklaşımdır.

Son olarak, dönüşen ve hızlanan yaşamda daha önemli hale gelen bir kavram da 'dönüştürücü' olmak. Dönüştürücü çalışanlar kendilerini değiştirirken aynı zamanda yakın çevrelerini, bağlı oldukları halkaları ve toplumu da dönüştürüyorlar. Dolayısıyla ben de dönüştürücü ve yapıcı olmayı çok önemsiyorum.

Ekibinizin gelişimine ve yeteneklerinin ön plana çıkmasına nasıl destek oluyorsunuz?

Ben her yöneticinin, bulunduğu mevkiinin, başarılarının, aldığı unvanın karşılığını ancak yerine kendinden daha iyi olabilecek birini yetiştirerek verebileceğini düşünüyorum. Edindiğim bu ilke doğrultusunda çalıştığım tüm ekiplerde genç arkadaşlarımın yeteneklerini ortaya çıkarabilmeleri için motive edilmesini çok önemli buluyorum. Hem şahsi olarak onlara dokunmaya çalışıyor hem de birlikte çalıştığım yönetici arkadaşlarımı ekiplerindeki her bir çalışan için ihtiyaçları ve kişilikleri ekseninde doğru çalışma yöntemlerini keşfetmeleri için cesaretlendiriyorum.



Telekomünikasyon sektörünü şekillendiren TRENDLER

Telekomünikasyon endüstrisi, hızla gelişen teknolojiler ve değişen kullanıcı talepleriyle dönüşüme uğruyor. Bu yazıda, 2023 ve sonrasını şekillendiren en önemli telekom trendlerine derinlemesine bir bakış sunuyoruz.

2023 yılı ve sonrasında telekomünikasyon alanında öne çıkan trendler, sektörün yönünü belirleme noktasında kritik bir rol oynuyor. Hızla gelişen bu trendler, operatörlerin iş stratejilerini yeniden gözden geçirmelerini, müşteri beklentilerini karşılamayı ve rekabet avantajı elde etmeyi gerektiriyor. 5G'nin yaygınlaşması, Nesnelerin İnterneti (IoT) dönüşümü, veri güvenliği ve analitiğin gücü gibi faktörler, sektörün gelişimini yönlendiren temel unsurlar olarak öne çıkıyor.

Bu yazıda, telekomünikasyon sektöründeki en güncel trendlere derinlemesine bir bakış sunacak, bu trendlerin işletmeler üzerindeki etkilerini analiz edecek ve sektörün gelecekteki yolculuğunu keşfedeceğiz. Geleceğin telekomünikasyon dünyasında rekabet avantajını korumak isteyenler için, bu trendleri anlamak ve uygulamak kaçınılmaz bir gereklilik haline geliyor.

5G'NİN GENİŞLEMESİ VE KABUL EDİLMESİ

Büyük ekonomik ve sosyal kazançların kapısını aralama potansiyeline sahip olan 5G, 2023'teki telekomünikasyon trendlerinin önünde duruyor. Bugün en az 113 operatör, 52 pazarda ticari 5G hizmetleri sunuyor. Bu küresel genişleme, daha büyük bant genişliği, daha yüksek kullanıcı yoğunluğu ve daha düşük gecikme süresi sağlamak için 5G ağlarına yatırım yapma taahhüdünü vurguluyor.

5G temelinde şekillenen platform ekonomisi ile telekom yazılım geliştirme ve teknoloji yapıları, değer yaratmak için kullanılıyor. IHS Markit'e göre, küresel 5G değer zinciri, 2035 yılına kadar 3.6 trilyon dolarlık ekonomik çıktı üretmeyi ve 22.3 milyon işi desteklemeyi projelendiriyor.

5G uygulamalarının gerçek potansiyeli henüz tam anlamıyla anlaşılmamış olsa da, çeşitli sektörler üzerindeki etkisi şimdiden belirgin hale gelmeye başladı. Dijital fabrika çözümlerinden çok kanallı perakende deneyimlerine, tele tıp yeniliklerinden daha akıllı sınıflara kadar, 5G endüstrileri devrimle tanıştırmaya ve her alanda yenilikleri sürdürmeye yönelik.





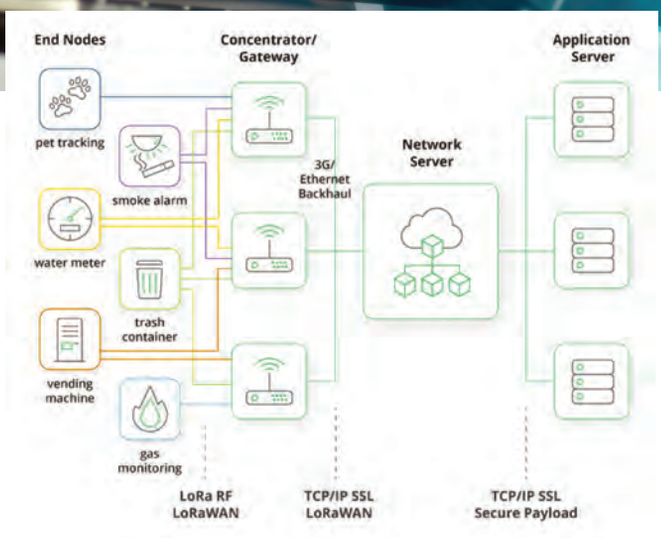
NESNELERİN İNTERNETİ (IoT) DÖNÜŞÜMÜ

Telekomünikasyon alanındaki önde gelen trendler arasında, Nesnelerin İnterneti (IoT) dönüşüm potansiyeli ile peyzajı şekillendirmeye devam ediyor. Düşük Güç Geniş Alan Ağı (LPWAN) teknolojileri, LoRaWAN ve NB-IoT gibi, IoT uygulamalarının geniş çapta benimsenmesini sağlamada kilit rol oynuyor.

LoRaWAN gibi teknolojileri içeren LPWAN, cihaz güç tüketimini, sistem kapasitesini ve spektrum verimliliğini optimize eder. LoRa Alliance tarafından desteklenen ve Telekomünikasyon Standartlaştırma Sektörü tarafından tanınan LoRaWAN, özellikle Avrupa'da önemli bir büyüme yaşamış olup son üç yılda %66 artış göstermiştir. Farklı kullanım durumları için ideal olan LoRa, cihazların beş ila on kilometrelik bir aralık içinde iletişim kurmasını sağlayarak bu teknolojiyi hem kentsel hem de kırsal ortamlar için uygun kılar.

Ancak, LoRaWAN'ın optimal şekilde çalışabilmesi için akıllı bir ağ altyapısı gerektiğini belirtmek önemlidir, çünkü fiziksel engeller veri iletimini engelleyebilir. Bununla birlikte, LoRaWAN'a yatırım yapmak, iletişim hizmet sağlayıcıları (CSP'ler) ve cihaz üreticileri için mali avantajlar sunarken, kentsel alanlar için çekici bir seçenektir, çünkü lisanssız bir temelde çalışır.

Başka bir dikkate değer LPWAN teknolojisi, Dar Bant Nesnelerin İnterneti (NB-IoT)'dir, bu teknoloji mekanik tasarım yenilikleri ve geliştirilmiş internet güvenliği ile IoT dağıtımını basitleştirir. NB-IoT, ultra düşük güç tüketimli ve



uzun menzilli endüstriyel, bilimsel ve tıbbi alt-GHz spektrum uygulamalarında kullanılır.

IoT bağlantısı ve uygulamaları geliştikçe, IoT cihazlarının sayısında ve bunların sorunsuz entegrasyonunu desteklemek için ağ altyapısının genişlemesinde paralel bir büyüme yaşanmaktadır. Bu yeni telco trendleri, LPWAN teknolojilerindeki ilerlemelerle birleşerek, farklı sektörlerde IoT'nin hızlı büyümesine ve benimsenmesine katkı sağlar.

IoT, telekomünikasyon alanındaki mevcut trendlerin önemli bir bileşeni olmaya devam ediyor, yeniliği tetikliyor ve endüstrileri dönüştürüyor. LoRaWAN ve NB-IoT gibi LPWAN teknolojileri, IoT cihazlarının ve ağ altyapısının büyümesi ile birlikte IoT'nin tam potansiyeline ulaşmasını sağlayarak, bağlı ve akıllı bir geleceğin yolunu açıyor.



UÇ BİLİŞİM VE BULUT HİZMETLERİ

2023 ve sonrasında, uç bulut ve mobil uç bilişim (MEC) tarafından desteklenen uç düzenlemesi, telekom endüstrisinin temel taşlarından biri olarak ortaya çıkıyor ve gelecek on yılın telekom endüstrisi trendlerini yansıtıyor. 5G ağlarının ilerleyen dağıtımı ile merkezi ve tahsis edilen bulut-uç sitelerinin sayısı artıyor, uç bilişiminin dönüştürücü gücünü mümkün kılarak. Bu entegrasyon, Endüstriyel Nesnelerin İnterneti (IIoT), endüstri 4.0 ve artırılmış gerçeklik/virtual gerçeklik gibi endüstrilere büyük faydalar sağlar, şirketlerin artan bant genişliğinden ve azaltılmış gecikmeden yararlanmasını sağlar. Ancak, birden fazla ağ alanını, altyapıyı ve cihazı gerçek zamanlı olarak eşleştirmeyi gerektiren etkili uç düzenlemesi karmaşık ve zor olabilir. İşte telekomünikasyon danışmanlık hizmetleri, kuruluşları uç düzenlemesinin incelikleri konusunda rehberlik etmede ve optimal performansı sağlamada kritik bir rol oynar. Dağıtılmış altyapının karmaşıklıklarını yönetme gibi zorluklara rağmen, uç bilişimi otomotiv endüstrisinde bulut altyapısının toplam sahip olma maliyetinde %98.5'lik bir azalmayı içeren etkileyici kullanım durumları ile daha dengeli bir operasyonel gider (OpEx) modelinin yolunu açar.

TELEKOMÜNİKASYON ENDÜSTRİSİNDE YAPAY ZEKA

Yapay zeka (AI), dünya genelindeki endüstrileri hala etkisi altına alırken, telekomünikasyon endüstrisi trendleri ile uyumlu bir şekilde ilerliyor. Telekom hizmet sağlayıcıları, yenilikleri tetiklemek, müşteri deneyimlerini iyileştirmek ve operasyonel verimliliği artırmak için aktif bir şekilde AI'nin gücünden ve akıllı otomasyondan yararlanıyor.

Makine öğrenimi teknikleri zaten süreçleri otomatikleştirmek, karar alma süreçlerini hızlandırmak ve genel hizmet



kalitesini artırmak için kullanılıyor. Bu yıl, telekom alanındaki AI çözümleri, site dağıtımından hizmet sağlamaya kadar tamamlanmış süreç otomasyonunu ve daha büyük ağ otomasyonunu gerçekleştirmeyi hedefleyerek evrim geçirecek.

AI'nin gelişmiş analitik yetenekleri, telekomünikasyon endüstrisindeki diğer yükselen teknolojilerle birlikte, operatörlere son derece akıllı ağlar oluşturma, ağ trafiğini tahmin etme, performansı optimize etme ve ağ hatalarını proaktif olarak ele alma yeteneği sağlar, bu da müşteri deneyiminde iyileşmelere yol açar.

BSS/OSS MODERNİZASYONU VE MİKROHİZMETLERE YÖNELİK GEÇİŞ

2023 yılında telekomünikasyon endüstrisi, BSS/OSS modernizasyonuna artan odak ve mikrohizmetlere doğru bir kayma etrafında belirgin bir eğilim gözlemliyor. Bu dönüşüm, işletme ve iş destek sistemlerinin iyileştirilmesinde kritik öneme sahiptir, çünkü bu sistemlerin standartlaştırılmış, açık ve esnek mimarilere dönüştürülmesini gerektirir. Bu hedeflere ulaşmak için, mikrohizmetlere dayalı bir yaklaşımı benimsemek, DevOps uygulamalarıyla birleştirilmiş olarak en etkili strateji olarak ortaya çıkmıştır.

Mikrohizmetlere dayalı bir mimariyi benimseyerek, telekom operatörleri karmaşık IT altyapılarını kolayca yönetilebilir bireysel bileşenlere etkili bir şekilde bölebilirler. Bu mimari yaklaşımı, telekomünikasyon alanındaki mevcut trendlerle uyumlu olarak, artan esneklik, ölçeklenebilirlik, hızlandırılmış yenilik, yeni hizmetler için daha hızlı pazara sürülme, basit bakım, kolay özelleştirme ve üçüncü taraf hizmetlerle sorunsuz entegrasyon gibi birçok fayda getirir. Mikrohizmetlerin benimsenmesi, telekom şirketlerinin daha büyük iş esnekliği elde etmelerini, sistemlerini geleceğe yönelik korumalarını ve nihayetinde olağanüstü müşteri deneyimleri sunmalarını sağlar.

BSS/OSS modernizasyonuna odaklanma ve mikrohizmetlere doğru bir kayma, telekom operatörlerini yeniliklerin ön saflarına yerleştiriyor. Keskin teknolojilerin potansiyelini kullanarak işletmelerini optimize etmek, hizmet teslimatını iyileştirmek ve müşterilerin gelişen ihtiyaçlarını karşılamak için çaba sarf ediyorlar. Mikrohizmetlerin benimsenmesi, telekom endüstrisinde bir paradigma değişikliğini temsil ederken, şirketlerin hızla değişen pazar manzarasında öne çıkmasını sağlar.

Telekom endüstrisinin BSS/OSS modernizasyonuna ve mikrohizmetlerin benimsenmesine olan bağlılığı, telekom sağlayıcılarının mükemmelliğe olan taahhütlerini sergiliyor. Bu telekomünikasyon trendlerini benimseyerek, operatörler işletme verimliliğinde, hizmet kalitesinde ve müşteri memnuniyetinde dikkate değer iyileştirmeler elde edebilirler. Endüstri devam ettikçe, bu dönüştürücü yaklaşımları benimseyen telekom şirketleri, şüphesiz dinamik telekomünikasyon ekosistemine rekabet avantajı kazanacak ve başarılı olacaktır.

AĞ AYRIŞTIRMA VE SANALLAŞTIRMA

Tüketici tarafından bağlı cihazların, uygulamaların ve hizmetlerin giderek artan benimsenmesi, telekom operatörlerini mimari paradigmalarını gözden geçirmeye ve ağ ayrıştırma ve sanallaştırma dahil telekom endüstrisinin en son trendlerini benimsemeye yönlendirmiştir.

2023'te, yazılım tanımlı ağ (SDN) ve ağ fonksiyonunun sanallaştırılması (NFV), dönüşümsel telekom trendleri olarak ortaya çıkmaktadır. SDN, kontrol düzlemini veri düzleminden ayırarak dinamik ağ yapılandırmasını, daha verimli kaynak kullanımını ve gelişmiş ağ esnekliğini mümkün kılar. NFV, operatörlere ağ fonksiyonlarını mülkiyeti kendine ait donanımdan soyutlayıp onları yazılım modülleri olarak yönetmelerine olanak tanır, karmaşık IT uygulamalarının oluşturulmasını sağlar.

SDN ve NFV, geleneksel ağlara kıyasla birçok avantaj sunar, artan esneklik ve çeviklik, azalan sermaye ve işletme giderleri, basitleştirilmiş yapılandırma ve satıcı bağımlılığından özgürlük gibi.





SİBER GÜVENLİK VE GİZLİLİK

2023 yılında, ağ operatörleri siber tehditlere karşı korunma ve pazar dalgalanmalarını yönetme gibi çift yönlü zorluklarla karşı karşıyadır. Siber güvenlik hala en üst önceliklerden biridir, çünkü hackerlar, kurumsal casusluk ve kullanıcı zayıflıkları ciddi riskler oluşturur. Telekom operatörleri, hassas verilerin saklandığı ağları nedeniyle özellikle hedef olurlar.

Dayanıklılığı sağlamak için operatörlerin, IoT mimarisinden, bilgisiz kullanıcılardan ve üçüncü taraf ortaklıklardan kaynaklanabilecek potansiyel zayıflıklara karşı sistemlerini güçlendirmeleri gerekmektedir. Bu, geliştirilmiş tehdit tespiti, olaya müdahale yöntemleri ve önleme tedbirlerini gerektirir. Telekomünikasyon endüstrisindeki güncel trendlerin bir parçası olarak, birçok şirket, güvenliği artırmak, maliyetleri düşürmek ve en son hizmetlerden gelir elde etmek için blockchain gibi yeni teknolojilerden yararlanmaktadır.

Dinamik telekomünikasyon manzarasında, siber saldırılara karşı korunma ve gizliliği sağlama, sağlam ve güvenilir bir işletmenin sürdürülmesi için önemlidir. Kapsamlı güvenlik önlemlerine öncelik vererek ve yenilikçi teknolojileri kullanarak, operatörler hassas verileri koruyabilir, müşterilerin güvenini kazanabilir ve giderek dijitalleşen bir dünyada öne çıkabilirler.

GELİŞTİRİLMİŞ MÜŞTERİ DENEYİMİ

Telekomünikasyonun dinamik dünyasında, olağanüstü bir müşteri deneyimi sunmak istenenden ziyade vazgeçilmez bir hal almıştır. Telekom şirketleri, başarılarındaki kilit rolünü fark ederek, müşteri odaklı bir yaklaşımı samimi bir şekilde benimsemekte ve telekomünikasyon sektöründeki yeni trendlerle uyumlu bir şekilde hareket etmektedir. Operatörler, stratejilerinin ön planına kişiselleştirmeyi ve özelleştirmeyi koyarak, müşterilerinin benzersiz ihtiyaçlarını ve tercihlerini etkili bir şekilde karşılayarak sadakati ve memnuniyeti geliştirebilirler.

Bu müşteri odaklı devrimin kalbinde veri analitiğinin gücü yatmaktadır. Telekom operatörleri, ileri düzey analitik teknikleri kullanarak müşteri davranışları, tercihleri ve kalıpları hak-

kında değerli görüşler çıkararak bu alandaki paha biçilmez bilgileri elde etmektedirler. Bu değerli bilgiyle donanmış olarak operatörler, bireysel müşterilere hitap eden özelleştirilmiş teklifler tasarlayabilir ve sunabilir, sorunları veya endişeleri proaktif olarak ele alabilir ve anlamlı müşteri etkileşimini destekleyebilir. Veri analitiğin yeteneklerini kullanarak, telekom operatörleri genel müşteri deneyimini yükseltebilir, evrilen ihtiyaçları önceden tahmin edebilir ve sorunsuz, kişiselleştirilmiş etkileşimler aracılığıyla kalıcı ilişkiler kurabilirler.

Dahası, veri analitiğinin dönüştürücü potansiyeli bireysel etkileşimlerin ötesine uzanır. Telekom operatörleri, bu görüşleri kullanarak daha geniş pazar trendlerini belirlemek, müşteri taleplerini tahmin etmek ve hizmet tekliflerini buna göre optimize etmek için kullanabilirler. Veri odaklı karar alma yaklaşımını benimseyerek, telekom şirketleri fırsatları proaktif olarak tanımlayabilir, stratejilerini ayarlayabilir ve rekabetin bir adım önünde kalabilirler.

Bu hızla evrilen manzarada, telekom operatörleri sürekli olarak müşterilerinin sürekli değişen ihtiyaçlarını karşılamak için uyum sağlamalı, telekomünikasyon sektöründeki yeni trendlere ayak uydurmalıdır. Veri analitiğini iş süreçlerine entegre etmek, telekom sağlayıcılarını bilinçli kararlar almaya ve hizmetlerini müşteri beklentilerine uygun şekilde özelleştirmeye yetkin kılmaktadır. Bu müşteri odaklı paradigma, sadece genel deneyimi artırmakla kalmaz, aynı zamanda marka sadakatini geliştirir ve nihayetinde uzun vadeli iş başarısına dönüşür.

Olağanüstü bir müşteri deneyimi sunmak, telekom endüstrisinin temel taşlarından biri haline gelmiştir. Müşteri odaklı bir yaklaşımı benimseyerek ve veri analitiğinin gücünden yararlanarak, operatörler eşsiz görüşlere ulaşabilir ve hizmetlerini bireysel ihtiyaçları karşılamak üzere özelleştirebilirler. Bu dönüştürücü değişim, telekom şirketlerinin rekabetçi bir pazarda kendilerini farklılaştırmalarına, müşteri sadakati geliştirmelerine ve dijital çağda başarılı olmalarına olanak tanır.

TELEKOMÜNİKASYONUN EVRİLEN ZORLUKLARI: KULLANICILARIN VERİ TALEPLERİNİ KARŞILAMA

Kullanıcıların içerik konusundaki giderek artan iştahı, telekomünikasyon endüstrisindeki güncel trendleri yansıtarak, bu yıl beklenen aylık ortalama veri tüketiminin kullanıcı başına 19 GB'a ulaşmasıyla yeni zirvelere ulaşacak. Şimdi, önümüzde duran zorluklara bir göz atalım.

1- Veri kalitesi: Artan veri kaynakları yelpazesiyle, kullanıcıları profilleme ve kişiselleştirilmiş içerikle hedefleme yeteneği genişlemekte. Ancak, tutarlı kullanıcı profilleri oluştururken veri girişlerinin doğruluğunu ve güvenilirliğini sağlamak giderek daha da önemli hale geliyor. Bu, veri temizleme, dönüştürme ve zenginleştirme araçlarına, ayrıca uzlaşma ve arabuluculuk tekniklerine ihtiyaç duyar.

2- Özel veri anonimleştirme: Telekom operatörleri buluta geçtikçe, özel ve hassas kullanıcı verilerini (örneğin KYC profilleri, adresler, fatura detayları, coğrafi konum güncellemeleri ve ödeme geçmişleri gibi) koruma öncelik kazanıyor. GDPR gibi bölgesel düzenlemelere uyum, anonimleştirmeyi gerektirir. Bunun için AWS Analytics, Amazon Athena veya IBM's Trata gibi araçlar değerli olabilir. Ancak, göç süreci sırasında, özellikle teknoloji yığını geçişleriyle zorluklar ortaya çıkar ve özel geliştirme ve sıkı test gerektirebilir.

3- Veri yönetişi: Kullanıcı akışının artması ve genişleyen yazılım yelpazesi, geniş miktarlarda veriye erişen ve değiştiren bir dizi yazılımın ortaya çıkmasına neden oluyor, bu nedenle tutarlı veri yönetişi çözümleri hayati önem taşıyor. Bu çözümler, veri toplama, depolama ve işleme için standartları ve politikaları tanımlar ve uygular. Örnekler arasında Collibra, Reltio, AWS'in Zaloni'si, Azure yönetişim özellikleri, Google'ın Dataplex'i ve BigQuery'si yer alır, hepsi sağlam veri yönetişi yetenekleri sunmayı amaçlar.

Bu zorlukları doğrudan ele alarak, telekom operatörleri değişen manzara içinde yol alabilir, kullanıcıların taleplerini karşılayabilir ve veri odaklı içgörülerin gerçek potansiyelini açığa çıkarabilirler.

Kaynak: Intellias - Roman Makarchuk



Akıllı telefonları daha ince hale getirecek

3 TEKNOLOJİ



GRAFEN BATARYALAR

SARILABİLİR EKRANLAR

EKRAN ALTI KAMERALAR

Grafen bataryalar, sarılabilir ekranlar ve ekran altı kameralar, yakın gelecekte akıllı telefonları daha ince ve taşıması daha kolay bir hale getirecek…

Akıllı telefonlar, hızla evrimleşen teknolojiyle birlikte hayatımızın vazgeçilmezi haline geldi. Ancak her yeni özellik ve fonksiyon, cihazların boyut ve ağırlığını artırarak taşınabilirliği zorlaştırıyor. Neyse ki, gelecekteki akıllı telefonlar daha ince ve hafif olabilecek üç heyecan verici teknolojiyle şekilleniyor. İşte önümüzdeki beş yıl içinde akıllı telefonların incelmesine yardımcı olacak bu teknolojik gelişmeler:

1- GRAFEN BATARYALAR: ENERJİ DOLU BİR DEVRİM



Grafen, tek bir karbon atomu tabakasından oluşan altıgen bir örgü yapısına sahip olağanüstü bir malzemedir. Bu materyal, yüksek mukavemet, esneklik, iletkenlik ve şeffaflık gibi dikkat çekici özellikler sunar. Grafen bataryaları, geleneksel lityum iyon pillere kıyasla daha büyük bir enerji yoğunluğuna, hızlı şarj imkanına ve uzun ömre sahip olma potansiyeline sahiptir. Bu sayede, gelecekteki akıllı telefonlar daha ince tasarımlara sahip olabilirken daha uzun süre dayanma yeteneği kazanabilir.

2- SARILABİLİR EKRANLAR: ESNEKLİKTE YENİ BOYUTLAR

Sarılabilir ekranlar, cihazın ayak izini artırmadan daha büyük ekran boyutları sunma potansiyeli taşıyan bir teknoloji olarak öne çıkıyor. Bu esnek ekranlar, kullanılmadığında katlanabilen veya yuvarlanabilen yapılarıyla dikkat çekiyor. Organik ışık yayan diyot (OLED) teknolojisi sayesinde, bu ekranlar parlak ve canlı renklerle düşük güç tüketimini bir araya getiriyor. Sonuç olarak, akıllı telefonlar daha geniş ve etkileyici ekranlar sunarken ince ve zarif tasarımlarını koruyabilecek.



3- EKRAN ALTI KAMERALAR: ÇENTİKSİZ GÖRÜNTÜLEME DENEYİMİ

Geleceğin akıllı telefonlarında çentik veya delik kesimi yerine, ekran altı kameralar kullanılacak. Bu teknoloji, kameraları akıllı telefon ekranının altına entegre ederek daha bütünsel bir görüntüleme deneyimi sunacak. Sonuç olarak, çentiksiz tasarım elde edilecek ve daha geniş ekran alanı kullanımı sağlanacak. Bu, dikkat dağıtıcı unsurları azaltırken akıllı telefonların daha ince ve kompakt olmasına olanak tanıyacak.





GELECEĞİN AKILLI TELEFONLARI ÇEVRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ DE ARTIRABİLİR

Bu teknolojik gelişmeler, sadece akıllı telefonların fiziksel özelliklerini değil, aynı zamanda kullanıcı deneyimini de dönüştürebilir. Grafen bataryalar sayesinde gün boyu kesintisiz bir enerji sağlanırken, sarılabilir ekranlar daha büyük ve etkileyici bir görsel sunabilir. Ekran altı kameralar ise kesintisiz bir ekran deneyimi sunarak estetik ve işlevselliği bir araya getirebilir.

Bu teknolojilerin akıllı telefon sektörüne entegrasyonu aynı zamanda çevresel sürdürülebilirliği de artırabilir. Grafen bataryaların daha yüksek enerji yoğunluğu, daha uzun ömür ve hızlı şarj özellikleri, atık yönetimini azaltabilir ve elektronik atık sorununa katkıda bulunabilir. Sarılabilir ekranlar ise daha az malzeme kullanımı ile üretim maliyetlerini düşürebilirken, daha az kaynağın kullanılmasına olanak tanır. Ekran altı kameralar ise tasarımın minimalizasyonunu teşvik ederek daha az malzeme kullanımına ve daha kompakt cihazlara yol açabilir.

Sonuç olarak, önümüzdeki beş yıl içinde akıllı telefon teknolojilerindeki bu ilerlemelerin gerçekleşmesiyle, daha ince, hafif, estetik ve sürdürülebilir cihazlar görebiliriz. Grafen bataryalar, sarılabilir ekranlar ve ekran altı kameralar gibi teknolojilerin bir araya gelmesi, akıllı telefonların geleceğini parlak ve heyecan verici bir şekilde şekillendirecektir. Bu gelişmeler, hem teknoloji meraklılarını hem de günlük yaşantısında akıllı telefonları kullananları heyecanlandırmaya devam edecek.

Vodafone Türkiye CEO'su Engin Aksoy anlattı:

Türkiye'nin dijital geleceği ve vodafone'un yenilikçi adımları

Özel bir söyleşiyle konuğumuz olan Vodafone Türkiye CEO'su Engin Aksoy ile yatırımlarını, 5G'nin getireceği fırsatları, gençlerin dijital becerilerini geliştirme projelerini ve sürdürülebilirlik odaklı çalışmalarını konuştuk. Tüm faaliyetlerinde "Amaç Odaklı Vodafone" yaklaşımını benimsediklerini vurgulayan Aksoy, "Teknolojiyi kullanarak; sosyoekonomik gelişmeyi destekleyen, herkesi kucaklayan ve dünya kaynaklarını gözeten bir dijital toplum yaratılmasını hedefliyoruz." dedi.

- Engin Bey, öncelikle bize vakit ayırıp sorularımızı yanıtladığınız için teşekkür ederiz. Röportajımıza bu yılın ilk yarısını değerlendirerek başlayabilir miyiz? Bu dönemde gerçekleştirdiğiniz stratejik yatırımlar ve projeler hakkında neler söylemek istersiniz?

Vodafone olarak, Türkiye'nin ve sektörümüzün geleceğine duyduğumuz güvenle yatırımlarımıza devam ediyoruz. Yeni mali yılımızın Nisan-Haziran 2023 dönemini kapsayan ilk çeyrek sonuçlarına göre, servis gelirlerimiz 9,2 milyar TL olarak gerçekleşti. Mobil abone sayımız 25,2 milyona, sabit geniş-bant abone sayımız 1,4 milyona ulaştı. Vodafone Yanımda ve Online Self Servis gibi dijital kanallarımızı kullanan aylık aktif müşteri sayımız 17 milyona ulaşırken, bu müşterilerimizin aylık toplam etkileşimi 438 milyonu aştı.

Bu dönemde dijital servis şirketi olma yolunda da önemli gelişme kaydettik. Her Şey Yanımda online alışveriş platformumuzda toplam satışlar 5,4 milyonu geçerken, platformumuzun ziyaret edilme sayısı 188 milyona yaklaştı. Yeni nesil mobil finans çözümümüz Vodafone Pay'in ürünlerini kullanan toplam kullanıcı sayısı ise 4,7 milyona ulaştı. Bine yakın farklı işlem yapabilen kişisel dijital asistanımız TOBi'nin aylık tekil kullanıcı sayısı 9,4 milyona, aylık sohbet sayısı ise 37 milyona yükseldi.

"SEKTÖRÜMÜZÜN 5G HİZMETLERİNİN NASIL BİR TAKVİMLE HAYAT BULACAĞINI ÖNGÖRMESİ İÇİN BELİRLİLİĞE İHTİYACI VAR"

Mobil iletişim altyapısının güçlendirilmesi ve 5G'nin Türkiye'ye getireceği olanaklar hakkında düşünceleriniz nelerdir? Vodafone Türkiye'nin bu alandaki rolü ve yatırımları hakkında bilgi verir misiniz?

Bugün ekonominin en önemli ihtiyaçlarından biri verimlilik artışı. Yeni teknoloji ve yeni frekansların kullanılması da hem haberleşme sektöründe kaynak verimliliğinin sağlanması hem de hizmet ve üretim sektörlerinde verimlilik artışlarında önemli bir role sahip. Dünyada olduğu gibi sektörümüzde de finansal öngörülebilirlik ve sürdürülebilirlik açısından zor bir dönemden geçiyoruz. Sektörümüzün yatırımları ile gelirlerinin artış trendine baktığımızda, bu ikisi arasındaki makasın açıldığı görülüyor. Dolayısıyla, yatırımlarımızda kaynak etkinliğini sağlamak önemli bir ihtiyaç haline geldi. Yeni frekansların yeni nesil teknolojilerde kullanılması ile bu kaynak etkinliğinin gerçekleştirilmesi de mümkün olacak. Bu nedenle biz bir an önce yeni mobil iletişim teknolojisi ve altyapısına geçiş için vakit kaybetmemek gerektiğini değerlendiriyoruz.

Mevcut makroekonomik koşullar, hem sektörümüzde hem de üretim alanında verimliliği artıracak uygulamaların hayata geçirilmesini kaçınılmaz kılıyor. Yeni teknoloji ve frekans tahsisi yalnızca bizim şebekemiz üzerinden sunduğumuz hizmetleri bir üst seviyeye taşımamıza değil, aynı zamanda ekonomi genelinde bir büyüme etkisini tetiklememizde de rol oynayacak. Hem yeni frekansların kullanıma sunulması hem de yeni teknolojilere geçişe ilişkin yol haritasının netleşmesi yatırımların planlanması bakımından önemli. Yeni dönemde dünyadaki gelişmelere paralel olarak eski teknolojilere yatırım yapılmasından ziyade yeni teknolojilere geçişin önünü açacak düzenleyici ortamın oluşmasına ihtiyaç bulunuyor.

Atıl duran frekans kaynaklarının kullanımı ile enerji tüketiminin yönetimine katkı sağlanması da mümkün. Azami ölçüde bant genişliğinin kullanılması sayesinde yatırım ve operasyonel giderlerin daha iyi yönetilebilmesi, buradan

sağlanacak tasarrufun farklı ihtiyaçlara yönlendirilebilmesi sağlanabiliyor. Örneğin, operatörlere daha verimli kullanabilecekleri 700 MHz gibi frekansların tahsis edilmesi, enerji tasarrufu sağlayacak, abone başına birim enerji sarfiyatını düşürecek. Mevcut altyapımız ve ekipmanlarımızı azami frekans kaynağı ile kullanmamız, yeni sahalar açılması nedeniyle enerji tüketiminin artmasını engelleyecek önemli bir adım. Son olarak, sektörümüzün 5G hizmetlerinin nasıl bir takvimle hayat bulacağını öngörmesi için belirliliğe ihtiyacı var.

Mobil elektronik haberleşme hizmetinin en temel girdisi ve aynı zamanda en kıt kaynağı olan frekansın "etkin" kullanılması önem taşıyor. Söz konusu durum mikro ölçekte şirketlerin yatırım maliyetlerini azaltmalarını sağlarken, makro ölçekte de ağırlıklı olarak ithal olan şebeke elemanlarına olan talebi azaltacaktır. Bahsi geçen faydaları elde edebilmek için Uzakdoğu'da (Japonya, Singapur ve Güney Kore'de) 2G, ABD ve Avrupa Birliği'ndeki ülkelerde ise 3G hizmetinin kapatılarak, bu teknolojilere tahsis edilen frekansın "birim etkinliği" daha yüksek olan 4.5G gibi daha ileri teknolojilere tahsis edildiğini görüyoruz. Ülkemizde de benzer uygulamanın hayata geçirilmesinin katkı sağlayacağını düşünüyoruz. Örneğin, 3G teknolojisine tahsis edilen tüm frekansın birim frekansta "8 kat" fazla kapasite sağlayan 4.5G'ye tahsis edilmesi durumunda, aynı kaynaklarla tüketicilere sunulan hizmette yaklaşık %20 oranında iyileşme ve ayrıca yıllık 150 milyon TL'lik enerji tasarrufu sağlanması öngörülüyor. Diğer yandan, global olarak da 3G teknolojisinin yeni teknolojilerle değiştirilmekte olduğu göz önünde bulundurulduğunda, ülkemizde de eski teknolojiler yerine son teknolojiye yatırım yapılmasının, böylece verimliliği artırarak tüketicilere en yeni teknolojiler üzerinden hizmet sunmanın gerekli olduğuna inanıyoruz.



5G dediğimizde, birçok sektörde yenilikçi yaklaşımlarla iş yapış şekillerini değiştirecek ve hem ekonomik hem de sosyal alanlarda katma değer yaratacak bir dijital dönüşümden bahsediyoruz. 5G tüm dünyada inovasyonu tetikleyici bir teknoloji konumunda. 5G, önceki teknolojilere göre daha yüksek veri hızları, yüksek cihaz yoğunluğu kapasitesi ve ultra düşük gecikme süresi sunuyor. Böylece akıllı telefonlar, Nesnelerin İnterneti cihazları veya bulut gibi teknolojiler arasında veri aktarımını sağlıyor ve yüksek kapasiteyi destekliyor. 5G'nin yeni bir mobil iletişim teknolojisinden öte yeni bir sanayi devrimi etkisi yaratacağı öngörülüyor. Bu özelliği ile birçok sektörde akıllı sistemlerin kurulmasını sağlaması, otomasyon ve robotik kullanımı ile üretkenliği artırması bekleniyor. Bugün dünyadaki örneklere baktığımızda, 5G teknolojileri fabrikalarda, mağazalarda, ulaşım altyapısında, liman ve bağlantılı mekanlarda uygulanıyor; verimlilik artışı, maliyet tasarrufu gibi operasyonel faydalarla beraber kullanıcı deneyimini iyileştiriyor.

Vodafone Grubu bugün İngiltere, İspanya, Almanya ve İtalya dahil 14 ülkede 5G'yi hayata geçirmiş durumda ve bu ülkelerin sayısını artırmaya devam ediyor. Vodafone Türkiye olarak bu global deneyimi ülkemize taşımaya başladık. Bu kapsamda, bazı pilot çalışmalarımız oluyor. Örneğin, 5G'ye giden yolda önemli bir adım olan Özelleştirilmiş Mobil Şebeke alanında Tofaş'ta bir pilot çalışmamız oldu. Tofaş, bugün, yaklaşık 1 milyon metrekarelik bir alanda insanları ve nesneleri birbirine bağlamak için bu lokal şebeke çözümünden yararlanıyor. Türkiye Metal Sanayicileri Sendikası'nın kurduğu, dünyanın en kapsamlı dijital dönüşüm ve yetkinlik gelişim merkezi olan MEXT'te Türkiye'nin ilk 5G Özelleştirilmiş Mobil Şebeke (MPN) kurulumunu tamamladık. Ayrıca, Türkiye'nin ilk 5G mobil oyun turnuvasının ve ilk 5G stadyum konserinin düzenlenmesi gibi çalışmalarımız da oldu. Tüketici ve işletmelere gelişmiş mobil teknolojiler ile daha çeşitli hizmetleri sunmak üzere çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

"TÜM FAALİYETLERİMİZDE "AMAÇ ODAKLI VODAFONE" YAKLAŞIMINI BENİMSİYORUZ"

Gençler arasında dijital teknolojilerin etkin kullanımını teşvik etmek için yürüttüğünüz projelerden bahsedebilir misiniz? Eğitim ve gençlerin dijital becerilerinin geliştirilmesi konusunda neler yapıyorsunuz?

Vodafone'da şirketimizin ekonomi ve toplum içinde üstlendiği role geniş bir perspektiften bakıyoruz. Tüm faaliyetlerimizde "Amaç Odaklı Vodafone" yaklaşımını benimsiyoruz. Teknolojiyi kullanarak; sosyoekonomik gelişmeyi destekleyen, herkesi kucaklayan ve dünya kaynaklarını gözeten bir dijital toplum yaratılmasını hedefliyoruz.

Habitat Derneği işbirliğiyle 7 yıl önce başlattığımız "Yarını Kodlayanlar" projesinde, Türkiye'nin dört bir yanında yaşları 7-14 arasında değişen çocuklara gönüllü eğitmenlerin yönetiminde programlamaya giriş ve algoritma mantığı gibi konularda teorik ve uygulamalı eğitimler veriyoruz. Bu eğitimlerde çocuklarımız, programlama hakkında fikir sahibi oluyor, yaratıcılıklarını ortaya çıkaracak çalışmalar yapıyor, kendi hayal dünyalarını oluşturuyor, kendi oyunlarını üretebiliyor. Bugüne kadar 81 ilde 300 bini aşkın çocuğa kodlama öğrettik.

Projemizin kapsamını "kardeş projelerle" de genişletiyoruz. "Bu Atıklar Kod Yazıyor" projesi kapsamında çalışanlarımız ve iş ortaklarımızın desteğiyle toplanan elektronik atıkların geri dönüşümünden elde edilen ekonomik gelirle Mardin, Samsun, Adana, Gaziantep, Uşak, Bingöl, Çanakkale ve Bursa'da kodlama sınıfları açtık. Yaklaşık 8 bin çocuğun hayatına dokunduk. "Köy Okulları" projemizle ülkemizin farklı noktalarındaki 45 köy okulunda tam donanımlı teknoloji sınıfları açtık. Bu okullarda verdiğimiz teknoloji eğitimleriyle bir yılda çevre köyler dahil olmak üzere toplam 10 binden fazla çocuğa ve yaklaşık 5 bin veliye ulaştık. Buna ek olarak, gezici eğitimlerle 360 köyü dolaşarak eğitimlerimizle yaklaşık 10 bin çocuğa daha ulaştık.

"Yarını Kodlayanlar" projemizi afet bölgesinin ihtiyaçlarına uygun olarak yeniden tasarladık ve "Yarını Kodlayanlar Sosyal Hayata Destek" projesini başlattık. Bu proje kapsamında, depremden en çok etkilenen 4 ilimizde konteyner teknoloji sınıfları açıyoruz. Bugüne kadar Adıyaman ve Kahramanmaraş'ta 2 sınıf açtık. Önümüzdeki aylarda Hatay ve Malatya'da da konteyner teknoloji sınıfları kuracağız. Ayrıca, bir gezici eğitim çadırıyla, afetten etkilenen 11 ilimizdeki köy, çadır kent ve konteyner kentleri ziyaret etmeye başladık. Hem konteyner sınıflarda hem de gezici eğitim çadırında 7-14 yaş arası çocuklarımız için müzik ve masal atölyeleri, kodlama eğitimleri ve çeşitli sosyal etkinlikler düzenliyoruz. Ayrıca, oyun terapisiyle psikososyal destek sağlıyoruz. Donanım olarak sağladığımız bilgisayarlar, Makey Makey, Mbotlar, projeksiyon cihazı, Arduino ve STEM setleri, kutu oyunları, kitaplar ile çocuklarımızın hem eğitimine katkıda bulunuyor, hem de keyifli vakit geçirmelerini sağlıyoruz. Deprem bölgelerinden diğer illere göç eden çocuklara da eğitimlerimizi ulaştırıyoruz. "Yarını Kodlayanlar Sosyal Hayata Destek" projesi kapsamında bir hackathon da düzenleyeceğiz. Liseli gençlere yönelik olarak düzenleyeceğimiz "Afete Teknolojik Çözümler Hackathonu" ile gençlere farkındalık kazandırarak yapay zeka ve diğer teknolojiler kullanılarak afet konusunda çözüm üretilmesini sağlayacağız. Konteyner sınıflar ve gezici



eğitim çadırı ile birlikte toplam 100 bin çocuğa ulaşmayı hedefliyoruz.

Sürdürülebilirlik ve toplumsal sorumluluk kavramının Vodafone Türkiye için son derece önemli olduğunu biliyoruz. Bu alandaki projelerinizden ve hedeflerinizden bahsedebilir misiniz?

Türkiye'de sürdürülebilirlik çalışmalarına 2010 yılında başladık. Grubumuzun 2020 itibarıyla sürdürülebilirlik konularını yatırımcı bakış açısını da odağa alarak Çevresel, Sosyal ve Yönetişim çerçevesinde ele almaya başlamasıyla biz de sürdürülebilirlik yolculuğumuzu ÇSY adı altında sürdürme kararı aldık. ÇSY konseptini işimizin ayrılmaz bir parçası olarak görüyor ve kararlılıkla uyguluyoruz. Bu sürecin önemli bir parçası 12 yıldır gönüllü olarak sürdürdüğümüz raporlama çalışmaları. Bu rapor, kendi faaliyetlerimizi ve performansımızı gözden geçirme ve bunu şeffaf bir şekilde tüm paydaşlarımızla paylaşma amacına hizmet ediyor. Raporlarımızda, Amaç Odaklı Vodafone'un üzerine inşa edilen ÇSY stratejimiz ile bu alandaki öncelikli konulara ve bu kapsamda geliştirdiğimiz projelere değiniyoruz.

Vodafone olarak, çevresel hedeflerimize ulaşma yolunda en büyük önceliğimiz, enerji verimliliği projeleri aracılığıyla enerji tüketiminin ve buna bağlı karbon emisyonlarının azaltılması. İklim kriziyle mücadeleye destek olmak için, Vodafone Grubu olarak, 2030'a kadar kendi operasyonlarımızda, 2040'a kadar değer zincirimizde net sıfır emisyon hedefine ulaşmayı taahhüt ettik. Enerji ihtiyacımızı yenilenebilir enerji kaynaklarından karşılamaya, enerji tüketimini düşüren teknolojilere yatırım yapmaya önem veriyoruz. 2021-22 mali yılında bir önceki yıla göre mobil veri başına tüketilen enerji miktarını %26 azalttık. Baz istasyonu ve birim veri başına sera gazı yoğunluğunu %99 azalttık. Şebeke ve ofislerimizde tükettiğimiz elektriğin tamamını, uluslararası geçerli IREC sertifikalı yenilenebilir enerji kaynaklarından temin ederek Kapsam 2 emisyonlarımızı sıfırladık. Net sıfır emisyon hedefimizin bir parçası olarak, güneş panelleri gibi çözümlerle kendi operasyon bölgelerimizde kendi yenilenebilir enerjimizi üretmeye öncelik veriyoruz. Adana'da ve İstanbul Esenyurt'taki teknoloji merkezlerimizde toplam 5 milyon TL'yi aşkın yatırımla güneş enerjisi sistemleri kurduk.

Yenilenebilir enerji kullanımının yanı sıra elektronik atıkların geri dönüşümü ve yeşil ofis gibi alanlarda çalışmalarımız var. 2025'e kadar şebeke kaynaklı elektronik atıklarımızın %100'ünü yeniden kullanmayı, yeniden satmayı veya geri dönüştürmeyi hedefliyoruz. 2022 mali yılında faaliyetlerimiz sonucu ortaya çıkan e-atıkların %99'unu geri kazanım ve geri dönüştürme yoluyla ekonomiye kazandırdık. Diğer yandan, ofislerimizin çevresel etkisini en aza indirgemek amacıyla çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

E-atıkları artı değere dönüştürmeyi, böylece hem sosyal hem de çevresel etki yaratmayı hedeflediğimiz "Bu Atıklar Kod Yazıyor" projesiyle çalışanlarımızın, iş ortaklarımızın çalışanlarının, müşterilerimizin evlerinden getirdiği elektronik atıkları topluyor ve bu atıkların lisanslı geri dönüşüm firması tarafından geri dönüştürülmesini sağlıyoruz. Geri dönüşümden elde edilen ekonomik gelirle de Türkiye'nin dezavantajlı bölgelerindeki okullarda kodlama sınıfları kuruyoruz. Bugüne kadar 53 iş ortağımızın desteğiyle 20 tonu aşkın e-atığı geri dönüştürdük.

Sürdürülebilirlik konusunda eğitim

çalışmalarımızı da devam ediyoruz. Habitat Derneği işbirliğiyle yürüttüğümüz "Yeşil Gezegen" projesi kapsamında, 7-14 yaş arası çocuklara iklim değişikliği, geri dönüşüm, sürdürülebilirlik ve afet konularında online eğitimler veriyoruz. Çocuklara çevresel farkındalık kazandırmayı hedeflediğimiz bu projeyle bugüne kadar 7.300'ü aşkın çocuğa ulaştık.

HEDEFİMİZ, 2025 YILINA KADAR TÜRKİYE'NİN EN HIZLI BÜYÜYEN YENİ NESİL BAĞLANTI VE DİJİTAL SERVİSLER ŞİRKETİ OLMAK"

Vodafone Türkiye olarak gelecekteki hedefleriniz nelerdir? Kısa ve uzun vadeli planlarınız hakkında bilgi verir misiniz?

Vodafone olarak, geleceğin dijital servislerde olduğuna inanıyoruz. Hedefimiz, 2025 yılına kadar Türkiye'nin en hızlı büyüyen yeni nesil bağlantı ve dijital servisler şirketi olmak. Başka bir deyişle, sadece iletişim hizmetleri sunmanın ötesine geçiyoruz. Dijitalleşmenin gücünü kullanarak, dijital pazaryeri, finans ve sigorta hizmetleri sağlayıcısı, dijitalleşmek isteyen işletmelerin en önemli destekçisi olma yönünde adımlar atıyoruz. Vodafone Holding bünyesinde faaliyet gösteren 13 şirketimizle dijital servisler hedefimize giden yolda her geçen gün daha da büyüyoruz.

"Yeni Nesil Bağlantı, Dijital Operatör ve Kurumsal Çözümler" unsurlarından oluşan bir büyüme planımız var. Altyapımızı en yeni teknolojilerle geliştirmeye devam ederek müşterilerimize en iyi dijital deneyimi yaşatmaya devam ediyoruz. Ana hedefimiz, müşterilerimize hem mobilde hem sabitte sınırsız bir deneyim yaşatmak. Bu doğrultuda, ülkemizi 5G teknolojisi ile buluşturacak çözümler geliştirmek üzere hazırlıklarımızı sürdürüyoruz. Üretim sektörlerinde akıllı sistemlerin kullanımını yaygınlaştıracak, özelleştirilmiş şebekeler ile güvenlik ve şebeke yönetim etkinliğini artıracak projeler hayata geçiriyoruz. Dijital operatör olma yönündeki girişimlerimiz sonucu, Vodafone Yanımda her gün girilip işlem yapılan, kullanılan ve yaşayan bir süper uygulamaya dönüşüyor. Müşterilerimize tüm işlemlerini tek bir uygulama üzerinden yapma imkânı veren Vodafone Yanımda, Türkiye'nin en çok kullanılan ve en sevilen mobil uygulamalarından biri. 2025'e kadar Türkiye'nin ilk geniş kapsamlı süper uygulamasını sunmak istiyoruz. Bununla birlikte, perakende tarafında büyük bir dönüşüm başlattık. Ayrıca, dijital operatör kimliğimizin önemli bir bileşeni olan kişisel dijital asistanımız TOBi'yi de geliştirmeye devam ediyoruz. Diğer yandan, her ölçekten işletmenin teknoloji ortağı olmaya devam ediyoruz. Kurumsal hizmet süreçlerimizi uçtan uca dijitalleştiriyoruz. Kurumsal alanda ana odaklarımızın yanı sıra Veri Merkezi, Bulut Çözümleri, Siber Güvenlik, Özelleştirilmiş Mobil Ağ ve IoT alanlarında yapacağımız yatırımlarla önümüzdeki 5 yıl boyunca katlanarak artan bir hızda büyümeyi planlıyoruz.

Bu özel söyleşimizin sonuna gelmişken, şahsınıza bir kez daha teşekkür ederiz. Son olarak, okurlarımıza iletmek istediğiniz bir mesaj var mı?

Vodafone Türkiye, Vodafone ülkeleri arasında en hızlı büyüyen pazarlardan biri olmaya devam ediyor. Grubumuz, Türkiye'yi Vodafone için gelişim potansiyeli güçlü ve cazip bir

"Fiber yatırımlarının teşvik edilmesi ve öncelikli bir kamu politikası haline getirilmesi gerekiyor"

Ülkemizde teknolojik gelişmenin önünün açılması için güçlü bir dijital altyapı yol haritasına ihtiyaç var. Bu yol haritasının önemli bir parçası da tüm ülkeyi kapsayan yaygın bir fiber ağına sahip olmak. Türkiye'deki fiber ayak izini yaygınlaştırmak sadece sabit pazar için değil, aynı zamanda mobil şebekelerin veri taşıma kapasitesini güçlendirmek için de gerekli. Fiber yatırımlarının teşvik edilmesi ve öncelikli bir kamu politikası haline getirilmesi gerekiyor.

Fiberin yaygınlaşması hane ve işyerlerinin yüksek hızlı ve güvenilir bir bağlantıdan azami ölçüde yararlanabilmesi için elzem. Yeni nesil mobil teknolojilere geçişin zamanında ve etkin şekilde gerçekleştirilebilmesi için baz istasyonlarının hızla fiberle bağlanmasına ihtiyaç var. Araştırmalar fiber uzunluğundaki %10'luk artışın GSYİH'de %1,3'lük büyümeyi tetiklediğini gösteriyor. Bu, fiber yayılımında gecikilen her yılın ekonomide milyarlarca dolar potansiyel katma değer kaybına neden olduğuna işaret ediyor. Ülkemizin her haneye fiberi götürme hedefini gerçekleştirmek, dijitalleşmenin tüm sektörler ve ülke genelinde dönüştürücü etkisini ortaya çıkarmak için fiber yatırımlarını hızlandıracak bir girişime ihtiyaç bulunuyor. Tesis paylaşımı gibi düzenlemeler bu açıdan yeterli çözümü sunmuyor. Uygulamada karşılaşılan aksaklıklar düzenlemenin amacına hizmet edememesine neden oluyor ve dahası yatırımların gecikmesi ile sonuçlanıyor. Hem mükerrer yatırımların önlenmesi hem de yatırımların hızlandırılabilmesi için ortak altyapı şirketi modelinin yeniden ele alınmasında fayda görüyoruz. Bunun yanı sıra alternatif işletmeciler için sabit altyapıya erişim koşullarında öngörülebilirlik ve adil rekabeti sağlayacak ücretlendirme politikası önem arz ediyor.

pazar olarak görüyor. Türkiye pek çok fırsat barındırıyor. Mobil veri kullanımındaki artış dünya çapında en üst sıralarda. Aynı zamanda, son derece genç ve teknolojiyi yoğun kullanan bir nüfusa sahip. Sabit pazarda da gelişen bir talep olduğunu görüyoruz. Dolayısıyla, dijitalleşme alanında yüksek büyüme imkânları sunan Türkiye'nin potansiyeline inanıyor ve güveniyoruz. Bu potansiyelin açığa çıkarılması ve rekabet gücü oluşturmasında sektörel politika ve düzenlemelerin çok önemli bir yeri var. Sektörde kaynakların etkin kullanılmasını ve öngörülebilirliği sağlayan bir yaklaşımla Türkiye'nin dijitalleşme liginde üst sıralara yükselebileceğine inanıyoruz. Frekans kaynaklarının etkin kullanılması ve buna ilişkin net bir yol haritası, fiberin yaygınlaşmasını ve adil erişimi sağlayacak bir ortak altyapı şirketi, yatırımcı ilgisinin artması ve güveninin güçlenmesinde etkili olacaktır.

"MOBİSAD'ın sektörde çok kıymetli bir rolü var"

MOBİSAD'ın mobil telekomünikasyon ve bilgi teknolojileri sektöründe çok kıymetli bir rolü var. MOBİSAD, telekomünikasyon ekosisteminin sürdürülebilirliği için çözüm üretmeyi önceliklendiren ve bunu kamu otoriteleriyle yakın diyalog içinde yapan önemli bir dernek. Vodafone Türkiye olarak, MOBİSAD'ın faaliyetlerini yakından takip ediyoruz. MOBİSAD'ın bugüne dek gösterdiği başarıların artarak devam etmesini diliyoruz.

Engin Aksoy ile KISA KISA...



◆ İş hayatınızda sizi motive eden en temel faktör nedir?

Çalıştığım kurum ve kurumun tüm paydaşları için sağlam temeller oturtmak, onların gelecek yolculuğuna katkı sağlayacak izler bırakmak,

◆ Yeni bir projeye başlarken ilk dikkat ettiğiniz kriter nedir?

Bu projeyle hangi hedeflere ulaşmaya çalışıyoruz? Kimlerin hangi ihtiyaçlarına cevap vermiş olacağız ve diğer projelere kıyasla sağlayacağı fayda açısından önceliklendirilmeli mi?

◆ Liderlik tarzınızı nasıl tanımlarsınız?

Tüm paydaşların potansiyellerinin maksimumuna ulaşmalarını sağlayacak ortamı oluşturmayı asli görevim olarak görüyorum.

◆ İş hayatınızda hangi değerlere önem verirsiniz?

Çalışkanlığa, dürüstlüğe, insan odaklı olmaya ve işi kendi işi gibi adanmışlıkla yapmaya önem veririm.

◆ Kriz anlarında liderlik tarzınız ve motivasyonunuz nasıl şekilleniyor?

Tüm paydaşların yapıcı bir yaklaşımla baskıdan uzaklaşarak çözüme odaklanmalarını sağlayacak enerjiyi sağlamaya çalışırım.

◆ Ekibinizin gelişimine ve yeteneklerinin ön plana çıkmasına nasıl destek oluyorsunuz?

Çalışma arkadaşlarıma yetki ve yanılma özgürlüğü vererek, kendilerini geliştirebilecekleri, asli fonksiyonları dışında sorumluluklar vererek yeteneklerinin ön plana çıkmasına destek oluyorum.

Geçmişten günümüze

AKILLI TELEFONLARIN EVRİMİ!

Akıllı telefonların evrimi, günümüzdeki sesli asistanlar ve yapay zeka teknolojileriyle zirveye ulaştı. İlk kameralı telefondan yapay zeka devrimine kadar uzanan bu etkileyici evrimi keşfedin...

1994 yılında, teknoloji arenasına hükmeden IBM, o dönemde neredeyse rakipsiz bir konumda bulunuyordu. Tam da bu dönemde, ilk akıllı telefon olarak kabul edebileceğimiz bir cihazı tanıtarak piyasaya sürdüler. Bugün ise onlarca şirket, günlük yaşamımızın ayrılmaz bir parçası haline gelen akıllı cihazları üretiyor. Fakat, merak ettiğimiz nokta şu: Akıllı telefonlar, nasıl oldu da bizleri bizden daha iyi anlayan ve yanımızdan ayırmadığımız yardımcılara dönüştü? İşte, akıllı telefonların etkileyici evrimi…

1994:
Akıllı telefon deyiminin kullanıldığı ilk cihaz IBM Simon

IBM, 1994'te "Simon Personal Communicator" adında bir cihaz üretti. Simon, telefon özelliklerini barındıran bir cep bilgisayarı olarak tasarlandı, 1995'te "smartphone" yani "akıllı telefon" tanımlamasıyla anılmaya başlandı. Simon'un piyasaya çıkış fiyatı ise 899 dolardı. Muhtemelen bugünün ekonomi koşullarında satışa çıksaydı, tarihin en pahalı akıllı telefonu olabilirdi.





1999: BlackBerry'nin sahneye çıkışı

Apple'ın kişisel bilgisayarlara üzerine çalıştığı, Steve Jobs'ın şirketinden kovulduğu, Samsung'un iş makineleri ürettiği yıllarda IBM ve BlackBerry rekabeti vardı. BlackBerry, hala ısrarla sürdürdüğü işe yönelik kişisel cihazlar üretmeye, 1999 yılında tanıttığı RIM 850 modeliyle başladı. RIM 850, kurumsal e-postlara, dijital rehberlere, takvimlere ve görev listesi oluşturmaya izin veren bir cihazdı. Bir bakıma, kablosuz internet deneyimi sunan, taşınabilir ilk kişisel cep bilgisayarıydı.

2000: Kameralı ilk telefon Sharp J-SH04

Bir telefonun akıllı olmasını sağlayan en önemli özelliklerden birisi de kameradır. Günümüzde 18 yaş grubunun üyeleri, hayatlarında neredeyse hiç kamerasız telefon görmediler. Bir zamanlar sadece fotoğraf çekmeye yarayan kameralı telefonlar, artık cebimizdeki robotun gözleri haline geldiler. Çoğu yanlış bilginin aksine Japon elektronik devi Sharp, 2000'de J-SH04 isimli başarısız bir kameralı telefon



Sharp J-SH04

üretip piyasaya sürdü. Başarısızlığının nedeni cihazın kendisi değildi, insanlar o zamanlar kameralı telefon fikrini pek benimseyemediler.

2003: Tüm zamanların en çok satan klasik telefonu Nokia 1100

2003 yılında çıkan Nokia 1100, tarihin en çok satan telefonu olarak genel klasmanda zirveye oturdu. 1100, telefon sektörünün fitilini ateşledi, rekabeti üst düzeye taşıdı. Bu aşamadan sonra her üretici, daha fazlasını sunmak için savaş verdi. Daha fazlasını sunmak için geçmişe göz kırpmayı akıl eden üreticiler kazandılar. Yeni ile eskinin birleşmesi, son derece işlevsel olması, sorunların giderilmesi gerekiyordu. Nokia'nın en büyük pişmanlığı gelenekselci yaklaşımı olmuştu.



2007: İlk iPhone'un çıkışı

Apple, 2007 yılında tarihin en etkili teknolojik ürünlerinden birisi olan iPhone'u tanıttı. Cihaz, oldukça küçük bir gövdede, telefondan daha fazlasını sunmak için tasarlanmıştı. Kamerası yalnızca fotoğraf çekebiliyor, renkli dokunmatik ekranında internette sörf imkanı sunuyordu. Mobil uygulama kavramı için biraz daha vakte ihtiyaç vardı. Steve Jobs iPhone lansmanı sırasında "Mobil cihaz sektörünün 5 yıl ilerisine geçtik" diye bir söz sarf etmişti, gerçekten de öyle dolu.



2008: Android'in doğuşu

Google'ın mobil işletim sistemi Android, 2008'in Kasım ayında sessiz sedasız HTC Dream olarak bilinen, ABD'de T-Mobile G1 olarak anılan bir cihazda yerini aldı. HTC Dream, kızaklı dokunmatik ekranı, fiziksel klavyesi, maksimum işlevselliği ile dönemin en iyi cihazlarından birisi oldu.



2011: Android'in yükselişi ile klasik telefonların çöküşü

Artık telefonların akıllı olmasını sağlayan en büyük şeyin yazılım olduğu konusunda hemfikiriz. 2011'in Nisan ayında Android, dünyanın en çok kullanılan "mobil işletim sistemi" oldu. Çıkalı 3 yıl olmasına rağmen, Apple'ın daha önce bu adımı iOS ile atmasına rağmen Google dönüşümü belgeleyen başarıya ulaştı. Mobil cihazların %36'sından fazlası artık Android'e sahiptiler. Bu sırada Nokia'nın işletim sistemi Symbian'ın kullanım oranı düşmeye başladı. Firma önümüzdeki yıllarda Microsoft ile anlaşma yaptı.



2011: Hey Siri ve Google Now

iPhone'ların en büyük parçalarından birisi olan Siri, ilk kez 2011 yılında ortaya çıktı. Onun yeni diller öğrenmesi ve hızlı şekilde kullanılması zaman aldı. Google sadece bir yıl sonra şimdilerde Google Asistan olarak bildiğimiz Google Now'u hizmete soktu.





2013: Akıllı telefon satışları 1 milyarı geçti

2013 yılında dünya çapında satışı gerçekleşen akıllı telefon sayısı 1 milyarı geçti. Evet, tam 1 milyar insanın cebinde akıllı telefon vardı artık, uzmanlar bu pazarın hala doymadığından söz ediyorlardı. 3G gibi teknolojiler sayesinde herkesin, her yerde ve her zaman internete bağlı kalması sağlanmak isteniyordu. Bugün hala dünyanın her yerinde internet erişimi yok, ancak akıllı telefon var.



2012: Yeni dev, muhteşem rekabet

Samsung, 2012 yılında akıllı telefon sektörünün en çok satan cihazı oldu. Firma hemen hemen her cebe uygun olan her türlü akıllı telefonla piyasanın altını üstüne getirdi. Aynı zamanda Apple, oldukça seçme teknolojilere sahip az sayıda cihazla farklı bir strateji uygulayarak en çok telefon satan üreticiler arasında 2. sıraya yerleşti. Samsung, günümüzde hala akıllı telefon sektörünün lideri



2015: Bağımlılık

Küresel araştırmalar, sosyal medya mecralarının akıllı telefon uygulamalarıyla daha çok kişiye ulaşmasının ardından, bağımlılık faktörü teknolojiyle buluştu. 2008 yılından beri adı anılan, ancak çok da söz edilmeyen Nomophobia (No mobile phobia - Nomofobi) adındaki bir psikolojik semptom, milyonlarca insanı etkisi altına aldı. Bugün akıllı telefon kullanıcılarının önemli bir kısmı, bu semptomdan muzdarip. Yapılan araştırmalar, insanların %80'ine yakınının bu bağımlılığın etkisinde olduklarını ortaya koydu.

2016: Google Asistan



Google, sesli asistan konusunda uzun yıllar süren çalışmalarını tamamlayıp, mesajlaşma uygulaması olan Allo'nun bir parçası olarak Asistan'ı tanıttı. Asistan zamanla Google Now uygulamasının yerini aldı. Google Asistan, bugün dünyanın en gelişmiş ses sentezleme teknolojisine sahip olan, en insansı konuşma yeteneğine sahip asistanı



2017: Samsung'un katkısı ile dünyanın en çok kullanılan işletim sistemi Android oldu

Google, bütün işletim sistemlerinin yarıştığı klasmanda Microsoft'un Windows'unu geride bıraktı ve dünyanın en çok kullanılan işletim sistemi Android oldu. Samsung'un bu işte katkısı büyüktü.

2017: Yapay zeka işlemcisine sahip ilk akıllı telefon

Yapay zekalar yazılımlardan ibarettir, ancak bu yazılımlar yüksek işlem gücü gerektirir. Milyonlarca transistörden oluşan mobil cihazlardaki işlemciler ise iki klasik bölümden oluşurlar. Bunlardan ilki merkezi işlem birimi olan CPU'lardır. İkincisi ise görüntü işlemlerini organize eden GPU'lardır. Huawei ise akıllı telefon tarihinde ilk kez, kendi işlemci markası Kirin ile bir başarıya imza attı.



Firma, NPU adı verilen, yapay zeka yazılımlarının çalışmasıyla özel olarak görevlendirilen bir işlemci birimiyle, 3 bölümlü mobil işlemci yongasını tanıttı. Bu yongalar, tarihin ilk fiziksel yapay zeka işlemcisine sahip olan Mate 10 serisinde karşımıza çıktılar. Eş zamanlı olarak Apple, iPhone X ile A11 Bionic işlemcisini gün yüzüne çıkardı. Ardından Qualcomm Snapdragon 845 ve Samsung Exynos 9810 gibi güçlü işlemciler gördük. Artık günümüzdeki tüm mobil işlemciler birer yapay zeka birimine sahip.

Günümüz: Katlanabilir telefonlar ve LiDAR sensörler

Samsung, Apple, Xiaomi ve Huawei'nin başını çektiği akıllı telefon dünyasında, artık yüzlerce cihaz ve onlarca üretici var. Çin, pazarın büyük bölümünü markalarıyla ele geçirmiş görünüyor. Artık sesli asistanlar ve yapay zeka teknolojileriyle telefonlarımız bizi daha iyi tanıyorlar.



Tüketim alışkanlıklarımızı şekillendiren güç: YAPAY ZEKA

Teknolojinin hızla ilerlemesi, beraberinde gelişen yapay zeka ile birleşerek, yaşamımızın çeşitli köşelerinde etkisini gösteriyor. Giderek artan bir ivmeyle hayatımıza sızan yapay zeka, tüketim alışkanlıklarımızı da gizlice yönlendiriyor. Bu gelişmelerin etkisi günbegün artarken, tüketici anlayışı da köklü bir dönüşüm geçiriyor.

Dünya genelinde yapay zeka, uzun süredir tercih edilen bir teknoloji haline geldi.

Coğrafi sınırların aşılmasıyla firmalar teknolojinin nimetlerinden, bireylerden daha çok faydalanıyor. Zira ürünlerini yapay zeka teknolojileri ile pazarlamanın ötesine taşıyarak, müşterilerin önüne her aşamada neredeyse "zorla" sunuyor.

FİRMALAR YAPAY ZEKAYI KULLANICININ ÖNÜNE SUNUYOR

Firmalar bu sayede ısrarcı bir pazarlamacı gibi ürünlerini, haber siteleri ya da sosyal ağlarda gezinen bireylerin önüne her an sanki acil bir ihtiyaçmışçasına farklı ambalajlarda sunuyor. Bu sunumları gerçekleştirirken ise bireyin daha önceki tercih ya da söylemlerden geliştirdiği algoritmadan faydalanılıyor. Buna göre, yapay zeka teknolojisi ile bireylerin ilgilenebileceği, beğenilebileceği ürünler karşısına çıkarılıyor hatta alışveriş siteleri kullanıcıların tercih edebileceği ürünleri algoritmalarla reklam panolarına yerleştiriyor, kampanya gibi ilgi çekici başlıklarla ürünü satmada ısrarcı olabiliyor.

YAPAY ZEKA, İNSANLARIN TÜKETİM ALIŞKANLIKLARININ DEĞİŞİMİNDE ROL OYNUYOR

İnternet üzerinden bir çırpıda satın alınabilecek ürünlerin olması, kolaylık sağlaması yönüyle cazip görünürken, yapay zeka bireylerin tercih, beğeni ve algılarını belirleyip kimi zaman da yönlendirerek tüketim alışkanlıklarını değiştirmede rol oynuyor.

Almanya'da yapay zekanın toplum üzerindeki etkileri üzerine araştırmalar yapan ve bu alanda eğitim veren Dr. Wilhelm Bielert, yaptığı açıklamada, insanların ürün ve hizmetleri tüketme şekline yapay zeka tarafından yön verildiğini belirterek "Yapay zeka destekli kişiselleştirilmiş öneriler, sohbet robotları ve sanal asistanlar, insanların alışveriş yapma, bilgi bulma ve satın alma şeklini değiştiriyor." değerlendirmesinde bulundu.

Bielert, bunun olumlu ve olumsuz olmak üzere iki yönlü olduğuna işaret ederek "Olumlu tarafı, tüketicileri doğru ürünü bulma konusunda destekleyebilir. Olumsuz tarafı; bu, tüketicileri etkilemek için bir kaynaktır." dedi.

'İHTİYAÇ' ANLAYIŞINDAKİ DEĞİŞİM

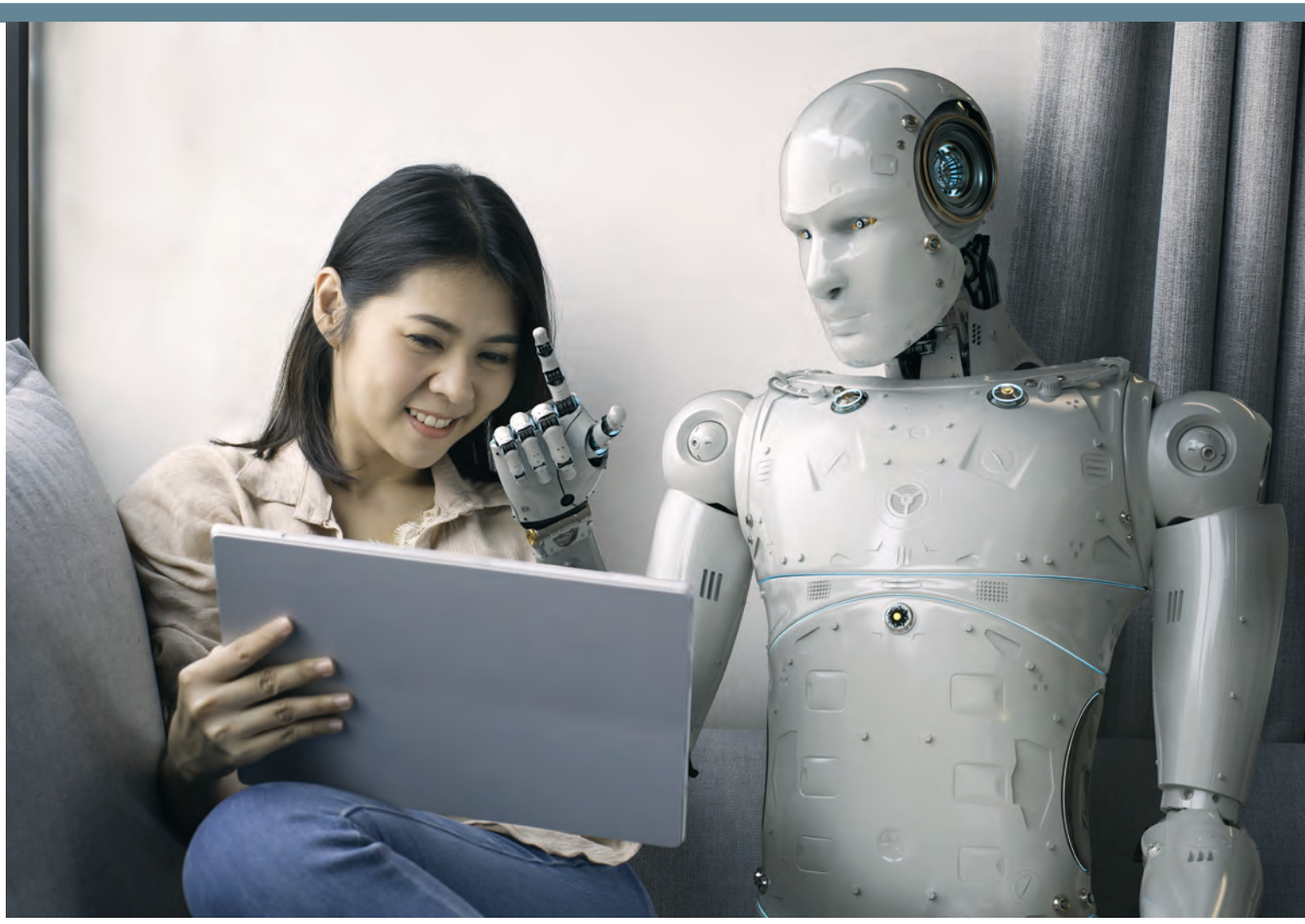
İnternet teknolojilerinin özellikle 21. yüzyılın başından itibaren hızla yaygınlaşmasıyla birlikte bireylerin tüketim alışkanlıklarında da belirgin değişiklikler görülmeye başlandı. Yapay zeka teknolojileri ve geliştirilen algoritmalar insanların tüketim alışkanlıklarını değiştirmeye hatta kimilerine göre insanı ihtiyacı olmayan ürünlere asli ihtiyaçmış gibi yönlendirmeye başladı.

Tüketim alışkanlıklarını değiştirme ve ihtiyaca dönüştürmenin şirketlerin bir politikası olup olmadığının sorulması üzerine Bielert, bunun algoritmalarla yapılandırılmasına bağlı olduğunu, algoritmalar aracılığıyla sürdürülebilir hedeflere öncelik verilirse yapay zekanın bu anlamda yardımcı olabileceğini belirtti.

YAPAY ZEKA, YENİ KÜRESEL EKONOMİK DENGELER YARATABİLİR

Yönetim danışmanlık şirketi McKinsey & Company'nin tahminlerine göre, 2030'a kadar küresel tüketimin yaklaşık 23 trilyon dolar artış kaydetmesi beklenirken tüketim talebinin büyük ölçüde gelişen ekonomilerden gelmesi öngörülüyor.

Yaşlı nüfus, gelişmiş ülkelerin sorunlarının başında geliyor. Bu durum özellikle üreten/tüketen toplumlarda bir sorun gibi görünse de gelişmiş ülkeler bu meselenin çözümü için yapay zekaya güveniyor. Bu ülkeler, robotik sistemler ve yapay zeka ile mal ve hizmetlerin üretimi, lojistiği ve ticaretini sağlamaya devam edebilecek. Böylece yaşlı nüfuslarına karşın üretim ve ticaret pastasındaki paylarını koruyabilecek, hatta artırabilecek. Bu tahminlerin gerçekleşmesi durumunda sanayi üretiminin değişmesi bekleniyor. Bu da bilinen birçok mesleğin tamamen ortadan kalkmasına, küresel ekonomide kartların yeniden dağıtılmasına neden olabilir.



"YAPAY ZEKA GELİR EŞİTSİZLİĞİNE YOL AÇABİLİR"

Bielert'a göre, yapay zeka farklı endüstri alanlarını dönüştürüyor ve yeni alanlar açarak istihdam oluşturulmasını sağlıyor, bazı alanlarda da işten çıkarmalara yol açıyor.

Yapay zekanın işletmelerde verimlilik, üretkenlik ve karar verme mekanizmalarını geliştirerek rekabet gücünün artmasını sağladığını kaydeden Bielert, "Yapay zekanın benimsenmesinin daha fazla gelir eşitsizliğine ve servetin birkaç teknoloji şirketinin elinde toplanmasına da yol açabileceğini not etmek önemli." değerlendirmesinde bulundu.

Bielert yapay zekanın yaygınlaşmasıyla insanların "zeka maliyeti" olmayacağını belirterek bireylerin aklını fazla kullanmasına gerek kalmayacağını ima ediyor.

2030'A KADAR 400 İLE 800 MİLYON ARALIĞINDA İŞ, YAPAY ZEKA SEBEBİYLE YOK OLACAK

Estonya merkezli Yapay Zeka ve Robotik Merkezinde (AIRE) Yapay Zeka Başkanı Otto Mattas, insanların işlerini kaybetme korkusunu haklı bulduğunu çünkü günden güne yapay zekanın kullanım alanlarının arttığını söyledi.

ABD merkezli McKinsey & Company'nin araştırmasına göre, 2030'da dünya çapında 400 ile 800 milyon aralığında iş, yapay zeka sebebiyle yok olacak. ABD yatırım bankası Goldman Sachs ise yayımladığı raporda, Chat GPT gibi yapay zeka sistemlerinin dünya genelinde 300 milyon tam zamanlı işi etkileyebileceğini açıkladı. Ayrıca aynı rapora göre ABD'de hukuk servisleri ve idari işlerde çalışanların istihdamlarının devamı, teknoloji nedeniyle risk altında.

YETENEKLERİN GELİŞTİRİLMESİNDE ETKİLİ OLACAK

Bielert'a göre, yapay zeka kısa ve orta vadede iş kaybına ve işsizliğe neden olabilir. Öte yandan insanların daha üretken, stratejik ve katma değerli görevlere odaklanmalarını da sağlayabilir. Hatta uzun vadede, yapay zekanın yeni iş fırsatları ve sektörler oluşturması da muhtemel. Yapay zekanın insan becerilerini tamamlayıcı bir yönünün olduğunu kaydeden Bielert, bunların zaman zaman yetenekleri de geliştirici olduğunu ifade ediyor.

Estonya'dan Mattas da yapay zekanın insanların yapmak istemediği, kirli, sıkıcı ya da tehlikeli işleri devralabileceğini, böylelikle, insanların yapay zeka ile işbirliği içerisinde çalışabileceğini belirtiyor.



Mobil teknoloji ile İŞLETMELERİN DİJİTAL DÖNÜŞÜMÜ

Mobil sonuçlar, dijital çağda işletmelerin dönüşümünde başrol oynuyor. Etkinlik artışından müşteri bağlılığına kadar, mobil teknoloji işletmeleri geleceğe taşıyor.

Dijital bağlantının belirlediği bir dönemde, mobil sonuçlar işletmelerin işleyiş biçimini ve müşterileriyle etkileşimini devrimleştirmiştir. Akıllı telefonların yaygınlaşması, mobil işlemler ve hizmetlere olan talebin artmasına neden olmuş, canlı renkli gereksinimleri besleyen hizmetler ortaya çıkmıştır. Bu renkli gereksinimlere cevap verebilmek, etkinliği artırmaktan yenilikçi müşteri deneyimleri sunmaya kadar, mobil sonuçlar her boyuttaki şirketler için temel araçlar haline gelmiştir.

MOBİL SONUÇLARIN YÜKSELİŞİ

Akıllı telefonların yaygınlaşması ve yüksek hızlı internetin erişilebilirliği, mobil sonuçların hızlı bir şekilde yayılmasının yolunu açmıştır. Mobil eğilimler günlük yaşamımızın ayrılmaz bir parçası haline gelirken, işletmeler hedef kitleleriyle doğrudan bu eğilimler aracılığıyla etkileşime girmenin fırsatını yakalamışlardır. Sonuç olarak, mobil sonuçlar sadece aksesuarlardan ziyade stratejik araçlar haline gelerek işletmelerin sorunsuz bir şekilde bağlantı kurmasını, etkileşimde bulunmasını ve dağıtmasını sağlamıştır.

MOBİL SONUÇLARIN ÖNEMLİ FAYDALARI:

ARTIRILMIŞ ERİŞİLEBİLİRLİK VE KONFOR

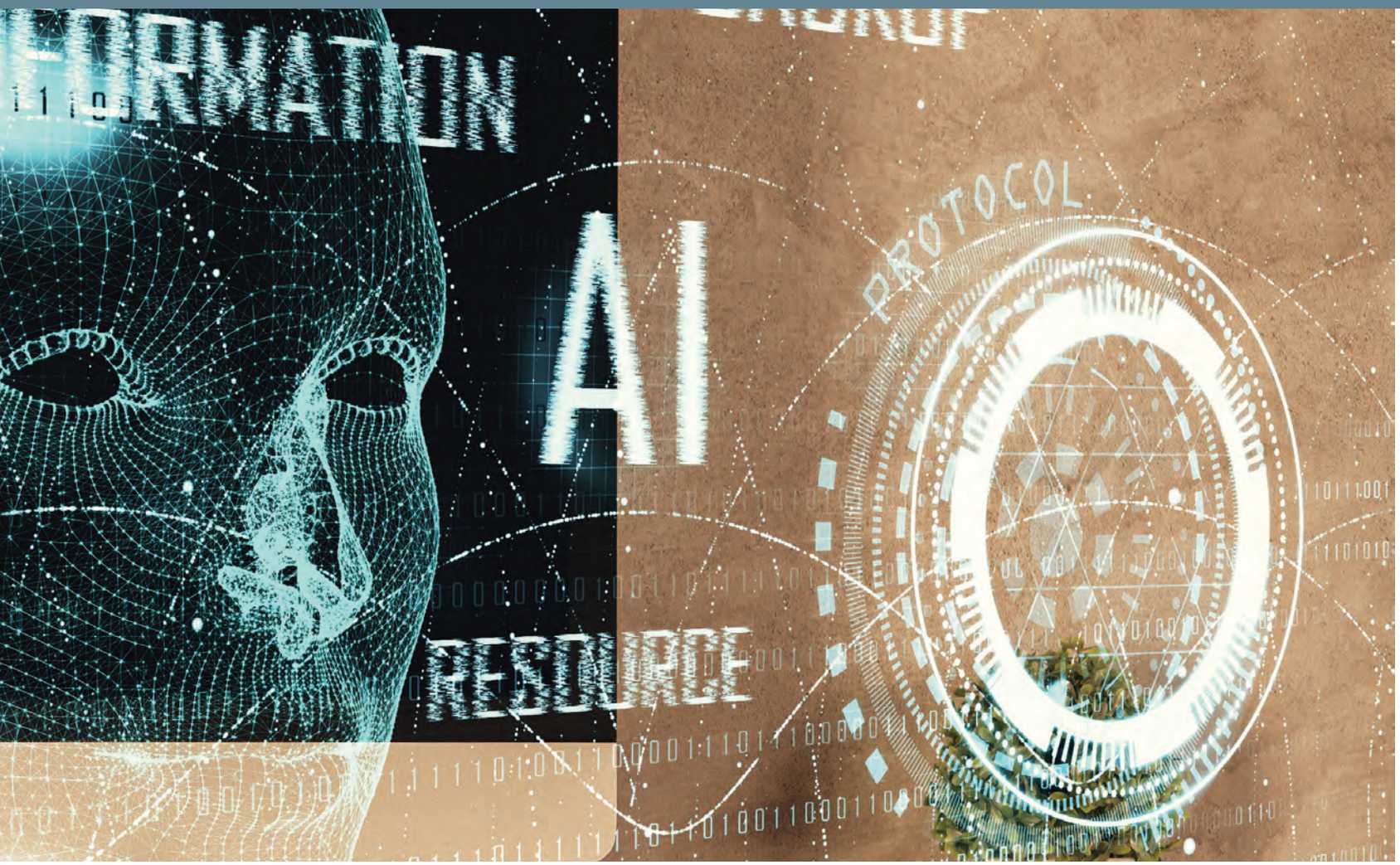
Mobil çözümler, kullanıcıların bilgi, ürün ve hizmetlere diledikleri zaman ve yerde erişmelerini sağlar. Kullanıcılar artık alışveriş, bankacılık işlemleri veya uzaktan eğitim gibi pek çok imkana istedikleri zaman, istedikleri yerden kolayca ulaşabiliyorlar.

MÜŞTERİ ETKİLEŞİMİNİN ARTIRILMASI

Mobil uygulamalar, gerçek zamanlı ve güvenilir müşteri ilişkilerini mümkün kılar. İşletmeler, duyuruları, güncellemeleri ve teklifleri doğrudan kullanıcıların eğilimlerine göre gönderebilir, böylece daha güçlü bağlar ve marka sadakati oluşturabilirler.

ARTIRILMIŞ ETKİNLİK

İç iş süreçleri mobil sonuçlar aracılığıyla daha verimli hale getirilebilir, bu da etkinliği ve üretkenliği artırabilir. Çalışanlar



kolaylıkla bir araya gelebilir, görevleri yönetebilir ve kaynaklara erişebilirler.

VERİ ODAKLI BİLGİ

Mobil uygulamalar, müşteri davranışları ve tercihlerine dair bilgi toplayabilir. Bu veriler analiz edilerek stratejik kararlar alınabilir, pazarlama çalışmaları geliştirilebilir.

İŞLETME BÜYÜMESİ İÇİN MOBİL UYGULAMALARIN KULLANIMI

Mobil operasyonlar, işletmelerin etki alanlarını genişletmelerine ve büyümelerine yardımcı olan esnek bir platform sunar. Kullanıcı dostu ve etkileşimli uygulamalar oluşturarak, şirketler yeni kullanıcılar çekebilir, mevcut müşterileri elde tutabilir ve unutulmaz marka deneyimleri sunabilirler.

E-TİCARETTE MOBİL SONUÇLAR

E-ticaret sektörü, mobil sonuçlar tarafından önemli ölçüde dönüştürülmüştür. Tüketiciler artık ürünleri akıllı telefonlarından doğrudan inceleyebilir, karşılaştırabilir ve satın alabilirler. Bu kolaylık, mobil ticarette büyük bir artışa yol açmış ve işletmeleri çevrimiçi platformlarını mobil eğilimlere optimize etmeye teşvik etmiştir.

MOBİL TEKNOLOJİYLE SAĞLIK HİZMETLERİNİN DÖNÜŞÜMÜ

Mobil çözümler, uzaktan danışma, randevu planlama ve tıbbi kayıtlara erişim gibi sağlık hizmetlerini devrimleştirmiştir. Bu uygulamalar, hastaların daha iyi bakım almalarını ve sağlık sağlayıcıları ile iletişimlerini kolaylaştırır.





MOBİL UYGULAMALAR ARACILIĞIYLA EĞİTİMİN GELİŞTİRİLMESİ

Eğitim kurumları, mobil uygulamaları çevrimiçi öğrenimi desteklemek, etkileşimli öğrenim araçları sunmak ve öğretmenler ile öğrenciler arasında iletişim kanalları oluşturmak için kullanmaktadır. Bu yaklaşım, eğitimi daha erişilebilir ve etkileyici hale getirmiştir.

MOBİL SONUÇLARLA FİNANSAL HİZMETLERİN DÜZENLENMESİ

Mobil bankacılık uygulamaları, bireylerin finans yönetimini dönüştürmüştür. Kullanıcılar, finansal işlemlerini akıllı telefonlarından güvenli bir şekilde gerçekleştirebilir, para transferi yapabilir ve faturalarını ödeyebilirler.

MOBİL SONUÇLARLA MÜŞTERİ ETKİLEŞİMİNİN İYİLEŞTİRİLMESİ

Mobil sonuçlar, müşteri etkileşimi stratejilerini geliştirmede önemli bir rol oynar. Doğrulanmış duyuruları, sadakat programları ve etkileşimli özellikler aracılığıyla işletmeler, müşterileriyle anlamlı bağlar kurabilirler.

MOBİL UYGULAMALARDAKİ GÜVENLİK VE GİZLİLİK

Mobil sonuçların kullanımının artmasıyla birlikte, kullanıcı verilerinin güvenliği ve gizliliğinin sağlanması önem kazanmıştır. Sağlam şifreleme, güvenli kimlik doğrulama önlemleri ve düzenli güncellemeler, kullanıcı güveninin sürdürülmesi için hayati önem taşır.

MOBİL TEKNOLOJİDEKİ GELECEK EĞİLİMLER

Mobil sonuçların geleceği, heyecan verici fırsatlar sunmaktadır. Artırılmış gerçeklik (AR), sanal gerçeklik (VR) ve yapay zeka (AI), mobil uygulamalarda daha büyük roller oynaması beklenen teknolojilerdir. Bu teknolojiler, etkileyici ve kişiselleştirilmiş deneyimler sunarak kullanıcıları içine çekecektir.

SONUÇ: Dijital olarak yönlendirilen bir dünyada, mobil sonuçlar işletmelerin bağlantı kurmasını, etkileşimde bulunmasını ve başarılı olmasını sağlayan dönüştürücü araçlar olarak ortaya çıkmıştır. E-ticaretten sağlık hizmetlerine kadar, bu sonuçlar sektörleri yeniden şekillendirmiş ve müşteri deneyimlerini yeniden tanımlamıştır. Teknoloji ilerledikçe, mobil sonuçları benimsemek sadece bir seçenek değil, rekabetçi ve relevant kalmayı hedefleyen işletmeler için stratejik bir zorunluluktur.

SIKÇA SORULAN SORULAR

◆ Mobil sonuçlar sadece büyük işletmelere mi faydalıdır?

Mobil sonuçlar, her boyuttaki işletmeler için faydalar sunar. Küçük ve orta ölçekli işletmeler (KOBİ'ler), müşteri etkileşimini geliştirmeye, operasyonları düzenlemeye ve etki alanlarını genişletmeye yardımcı olabilir.

◆ Mobil uygulamalar nasıl veri güvenliği sağlar?

Mobil uygulamalar, kullanıcı verilerini korumak için şifreleme, güvenli kimlik doğrulama ve düzenli güvenlik güncellemeleri gibi çeşitli güvenlik önlemleri uygular.

◆ Mobil sonuçlar, belirli işletme gereksinimlerine uyacak şekilde özelleştirilebilir mi?

Evet, mobil sonuçlar farklı işletmelerin özel koşullarını karşılamak üzere uyarlanabilir, böylece özel zorluklar ve fırsatlar ele alınabilir.

◆ Mobil sonuçlardaki yapay zekanın rolü nedir?

Yapay zeka, mobil uygulamaları kişiselleştirilmiş öneriler, tahminsel analiz ve doğal dil işleme gibi özelliklerle geliştirerek daha sezgisel ve değerli kullanıcı deneyimleri sunabilir.

◆ İşletmeler, en son mobil teknoloji trendleriyle nasıl uyumlu kalabilir?

İşletmeler, endüstri konferanslarına katılarak, teknoloji bloglarını takip ederek ve deneyimli uygulama geliştirme uzmanlarıyla iletişim kurarak en son mobil teknoloji trendleri hakkında bilgi sahibi olabilirler.

◆ Mobil uygulamaların geliştirilmesi nasıl bir süreçtir?

Mobil uygulamaların geliştirilmesi, tasarım, geliştirme, test etme ve dağıtım aşamalarını içeren kapsamlı bir süreç gerektirir. İyi bir kullanıcı deneyimi ve güvenlik sağlamak için dikkatli planlama ve işbirliği gereklidir.

◆ Mobil sonuçları kullanarak nasıl başarılı bir pazarlama stratejisi oluşturulabilir?

Mobil sonuçlar, müşterilere özelleştirilmiş içerik, teklifler ve duyurular sunma fırsatı sağlar. Bu nedenle, hedeflenmiş ve kişiselleştirilmiş pazarlama kampanyaları oluşturmak için mobil uygulamalar kullanılabilir.

◆ Mobil sonuçları benimsemek için hangi sektörlerde potansiyel vardır?

Hemen hemen her sektörde mobil sonuçlardan yararlanmak mümkündür. Perakende, sağlık, finans, eğitim, seyahat, eğlence ve daha birçok sektör, müşteri deneyimini geliştirmek ve iş süreçlerini optimize etmek için mobil uygulamaları kullanabilir.

◆ Mobil sonuçları işletmelerin sürdürülebilirlik hedeflerine nasıl katkı sağlar?

Mobil sonuçlar, kağıt tüketimini azaltabilir, dijitalleşmeyi teşvik edebilir ve enerji tasarrufu sağlayabilir. Aynı zamanda uzaktan çalışma ve toplantılar gibi uygulamalarla işletmelerin sürdürülebilirlik çabalarına destek olabilir.

◆ Mobil teknolojiye dayalı gelecekteki fırsatlar nelerdir?

Gelecekteki fırsatlar arasında artırılmış gerçeklik ve sanal gerçeklik deneyimleri sunan uygulamaların daha da yaygınlaşması, yapay zeka tarafından desteklenen daha akıllı ve özelleştirilmiş uygulamaların geliştirilmesi ve nesnelerin interneti (IoT) ile entegre edilmiş uygulamaların yükselmesi yer alabilir.

Sonuç olarak, mobil sonuçlar işletmelerin rekabetçi kalmasını, müşteri deneyimini iyileştirmesini ve operasyonları daha verimli hale getirmesini sağlayan kritik bir araç haline gelmiştir. Teknolojinin hızla ilerlemesiyle birlikte, işletmelerin bu mobil dönüşümü yakalayarak en son trendleri takip etmeleri önemlidir.



Akıllı telefonların geleceği:

MOBİL TEKNOLOJİDE NELER YAŞANACAK?

Katlanabilir telefonların yükselişi, yapay zekanın artan önemi, yeni form faktörleri, cihazların birleşmesi ve 5G teknolojisinin büyümesi gibi trendler, akıllı telefon endüstrisini şekillendirmeye devam ediyor. Peki gelecekte bizi daha neler bekliyor?

AKILLI TELEFON ENDÜSTRİSİNİN GELECEĞİNİ ŞEKİLLENDİREBİLECEK TRENDLER

• **Katlanabilir akıllı telefonların yükselişi:** Katlanabilir akıllı telefonlar, nispeten yeni bir teknoloji olmasına rağmen telefonlarımızı kullanma şeklimizi devrimleştirmek potansiyeline sahiptir. Katlanabilir telefonlar, küçük bir telefonun taşınabilirliği ile bir tabletin ekran büyüklüğünü bir araya getirir.

• **Esnek ekran teknolojisi:** Katlanabilir telefonlar, sadece bir başlangıç olarak nitelendiriliyor. Gelecekte daha esnek ekranlarla donatılmış telefonlar görebiliriz. Bükülebilir, yuvarlanabilir veya esneklik sunan diğer yeni tasarımlar ortaya çıkabilir.

• **Yapay zekanın artan önemi:** Yapay zeka (AI) zaten akıllı telefonlarda yüz tanıma, ses tanıma ve tahmine dayalı metin gibi çeşitli görevler için kullanılmaktadır. Gelecekte, yapay zeka akıllı telefonlarda daha da büyük bir rol oynayarak dil çevirisi yapma, online alışveriş yapma ve finans yönetimi gibi işleri yapmamıza yardımcı olacaktır.

• **5G'nin büyümesi:** 5G, hücresel ağ teknolojisinin bir sonraki neslidir ve 4G'ye göre önemli ölçüde daha hızlı hızlar ve daha düşük gecikme süresi sunar. Bu, 5G destekli akıllı telefonların mevcut telefonlardan çok daha hızlı bir şekilde dosya indirmesine, video akışı yapmasına ve oyun oynamasına olanak tanır.

• **Yeni form faktörlerinin geliştirilmesi:** Teknoloji devam ettikçe, yeni akıllı telefon form faktörlerinin ortaya çıkmasını bekleyebiliriz. Örneğin, akıllı saatler veya gözlükler gibi daha giyilebilir akıllı telefonlar görebiliriz. Ayrıca, arabalarımız veya evlerimiz gibi diğer cihazlarla daha entegre akıllı telefonlar da görebiliriz.

• **Akıllı telefonların diğer cihazlarla birleşmesi:** Gelecekte, akıllı telefonların dizüstü bilgisayarlar, tabletler ve giyilebilir cihazlar gibi diğer cihazlarla birleştiğini görebiliriz. Bu, ihtiyaç duyduğumuz her şeyi yapabilen tek bir cihaza sahip olacağımız anlamına gelir.

• **Sağlık ve sağlıklı yaşam için akıllı telefonların kullanımı:** Akıllı telefonlar zaten fitness takibi, uyku izleme ve ilaç yönetimi gibi çeşitli sağlık ve sağlıklı yaşam uygulamalarında kullanılmaktadır. Gelecekte, sağlık alanında akıllı telefonların daha da yenilikçi kullanımlarını görmeyi bekleyebiliriz.

• **Eğitim için akıllı telefonların kullanımı:** Akıllı telefonlar zaten sınıfta not almak, eğitim kaynaklarına erişmek ve sınıf arkadaşlarıyla işbirliği yapmak gibi çeşitli amaçlarla kullanılmaktadır. Gelecekte, eğitim alanında akıllı telefonların daha da yenilikçi kullanımlarını görmeyi bekleyebiliriz.



AKILLI TELEFON ENDÜSTRİSİNİN GELECEĞİ

Bahsettiğimiz trendlere ek olarak, akıllı telefon endüstrisinin geleceğini etkileyebilecek birkaç başka faktör daha



bulunmaktadır. Bunlar şunları içerir:

• **Yeni işletim sistemlerinin geliştirilmesi:** Bugün akıllı telefonlar için iki dominant işletim sistemi Android ve iOS'dur. Bununla birlikte, Google'ın Fuchsia ve Huawei'nin HarmonyOS gibi yeni işletim sistemlerine artan bir ilgi vardır. Bu yeni işletim sistemleri popülerlik kazanırsa, akıllı telefon pazarını sarsabilirler.

• **Yeni rekabetçilerin ortaya çıkması:** Akıllı telefon pazarı şu anda Apple, Samsung ve Huawei gibi birkaç büyük oyuncu tarafından domine edilmektedir. Ancak, pazarın payına göz dikmiş birçok küçük şirket bulunmaktadır. Bu küçük şirketler yenilikçi ürünler geliştirirse, büyük oyuncuların egemenliğini sarsabilirler.

• **Tüketici ihtiyaçlarının değişmesi:** Tüketici ihtiyaçları sürekli olarak evrim geçiriyor. Yeni teknolojiler ortaya çıktıkça ve yeni trendler geliştikçe, tüketiciler telefonlarından farklı özellikler ve yetenekler talep edecekler. Akıllı telefon endüstrisi, başarılı olmak için bu değişen ihtiyaçlara uyum sağlamak zorunda kalacak.

Akıllı telefon endüstrisinin geleceği belirsiz olsa da, önümüzdeki yıllarda piyasadaki heyecan verici trendlerin pazarı nasıl şekillendireceğini görmek ilginç olacak.

AKILLI TELEFON ENDÜSTRİSİNİN GELECEĞİ HAKKINDA EK GÖRÜŞLER

• **Akıllı telefonlar hayatımızla daha da entegre hale gelecek:** Zaten akıllı saatler ve fitness takip cihazları gibi giyilebilir cihazların gelişimiyle bu trendi görüyoruz. Gelecekte, akıllı telefonlarımızın ev aletlerimizi veya araçlarımızı kontrol edebileceği gibi daha fazla entegrasyon görebiliriz.

• **Akıllı telefonlar daha kişiselleştirilecek:** Akıllı telefonlarımız bizi ve tercihlerimizi daha iyi öğrenecek ve buna göre işlevselliğini uyarlayabilecek. Örneğin, akıllı telefonlarımız bize ilgilenebileceğimiz uygulamaları veya içerikleri önerebilecek.

• **Akıllı telefonlar daha sürükleyici hale gelecek:** Zaten sanal gerçeklik (VR) ve artırılmış gerçeklik (AR) başlıklarıyla bu trendi görüyoruz. Gelecekte, akıllı telefonlarımızda daha fazla sürükleyici deneyimler görebiliriz. Örneğin, akıllı telefonlarımızı kullanarak VR ortamında film izleyebilir veya oyun oynayabiliriz.

Akıllı telefonun geleceği birçok olasılıkla dolu. Bu teknolojinin nasıl gelişeceğini ve hayatımızı nasıl etkileyeceğini görmek ilginç olacak...

SPEEDWA öncü markaları ile sektöründe çığır açıyor!

SpeedWA, öncü markaları Factor M – SHAZA ve ProCover'ın yanı sıra, distribütörlüğünü üstlendiği global markalar ile de Türkiye'nin teknoloji aksesuarları sektöründe çığır açarak, önemli başarılara imza atıyor. Genel Müdür Murat Kaya, bu markaların yaratıcı ürünlerini, ayrıcalıklarını ve sektöre getirdiği yenilikleri bizler için anlatıyor.



Murat Bey, öncelikle bize vakit ayırıp sorularımızı yanıtladığınız için teşekkür ederiz. Röportajımıza SpeedWA'yı tanıyarak başlayabilir miyiz? Kurulum ve gelişim sürecinizi paylaşır mısınız?

Şirketimizin kuruluşu 2017 yılında Global bir teknoloji firmasının Türkiye'de partnerliği ile başladı. Bu süreçte, bizler de değişen sektör dinamiklerine ve teknolojilerine ayak uydurarak, farklı aksesuar markalarını bünyemize kattık. Aynı zamanda, kendi markalarımızı yaratıp güçlendirerek sektöre kazandırdık. Şu anda Türkiye'de, kendi markalarımız Factor M – SHAZA ve ProCover ile birlikte üç farklı global markalarının distribütörlüğünü yapmaktayız.

Türkiye'de, cep telefonu ve teknoloji ile ilişkili her alanda bizim markalarımızı görebilirsiniz. Hedefimiz, Türkiye'de temsil ettiğimiz markalar ile birlikte Factor M, SHAZA ve Procover konumlanan mağaza kalmayana kadar çalışmalarımıza devam etmek. Gelecekte, üretimin büyük bir kısmını ülkemizde yapacağımız tesisimizi açmak en büyük hedeflerimiz arasında yer alıyor.

Pandemi süreci SpeedWA'ya nasıl yansıdı?

Pandemi süreci ile birlikte, teknoloji ürünlerine olan ilgi arttı, dolayısı ile bu dönem sektörün büyümesine oldukça katkıda bulundu. Birçok şirket gibi biz

de bu süreçte çalışmalarımızı, uzaktan başarılı bir şekilde yürüttük. Müşterilerimizin taleplerini, hızlı koordine olup karşıladık. Bu dönemde, daha fazla şirketimizin altyapısına ve ilerleyen süreçteki büyüme planlarımıza göre kendi organizasyon yapımızı şekillendirdik. Depolama alanlarımızı genişlettik ve yatırımlarımızı arttırdık. Teknolojinin içinde olmamız sebebiyle, anlık müdahaleler üretebildik ve bugün günlük 3500 adet tekil kargo sevk kapasitesine sahip bir depolama sistemini yönetmekteyiz. Pandeminin yarattığı negatif süreci şirketimiz adına pozitife çevirmeye çalıştık ve bunu da başardık.

Sektörde sizi ayrıcalıklı kılan özellikleriniz nelerdir? Müşterileriniz neden sizi tercih eder?

Yıllar içerisinde sektörde bir bilinirliğiniz ve verdiğiniz güvenden kaynaklı bir adınız oluyor. Bunlara yenilikçi bakış açımız ve çevikliğimizi eklediğimizde, bizlerin rolü ve yapması gereken sadece güvenle birlikte oluşmuş olan bu ismin devamlılığını aynı koşulları sağlayarak ve aynı zamanda geliştirerek sürdürmek. Şirketimiz sunulan hizmet kalitesinin arkasındadır. Saha satış ekiplerimizle, her zaman olumlu ya da olumsuz geri bildirimleri değerlendirir, sorunları çözmeye çalışırız. Şirket felsefemizde hiçbir soru cevapsız kalmaz. Kalitemizi ürünlerimizde sunarak, müşterilerimizin güvenini sağlarız. Tanıtımlarla, yaptığımız projelerle müşterilerimizi biliçlendirirken onların her zaman yanında oluruz.

Uzun ve kısa vadeli hedefleriniz, planlarınız nelerdir?

Kısa vadede yıllık planlar ile hedeflerimizi yılın başından belirlediğimiz için, şirket olarak, 2023 yılı sonunda %40 oranında yeni ve inovatif ürünler ile ürün çeşitliliğimizi arttırmayı planladık ve hedefimizden şaşmadan yolumuza devam ediyoruz. Türkiye'de ürünlerimizin bulunmadığı tek bir teknoloji mağazası kalmayana dek çalışmaya devam edeceğiz.

Mevcut ülkelerle yurtdışı ihracat taleplerini karşılamaya devam edip, sektörde yer aldığımız ülke sayısını arttırmayı hedefliyoruz.

Son olarak, eklemek istediğiniz bir konu var mı?

Ülkemize ve sektöre değer katmaya, ilerleyen zamanlarda birçok yerde, çok farklı ve yeni ürünlerle birlikte olmaya, kendimizi geliştirmeye devam edeceğimizi söylemek isterim.

"MOBİSAD ne kadar güçlü olursa, bizler de o kadar güçlenmiş oluruz"

MOBİSAD faaliyetleriyle, teknoloji firmalarına yön vermekle birlikte, sistemde bulunan teknoloji şirketleri arasında bir bağ kurulmasına vesile oluyor. MOBİSAD aracılığıyla sektördeki tüm gelişmelerden haberdar oluyoruz. Dolayısı ile bilginin güç olduğu dünyada, MOBİSAD ne kadar güçlü olursa, bizler de o kadar güçlenmiş oluruz. Bu vesileyle size ve Sayın Mustafa Kemal Turnacı'ya, sektöre katkılarından dolayı teşekkürlerimizi iletmek isterim.

Markalarınız hakkında bilgi alabilir miyiz?

Ürün gamımızda, elektronik aksesuarlar ve cep telefon tamamlayıcı aksesuarları yer alıyor. Ürün geliştirme ekibimiz, dünyadaki tüm yenilik ve trendleri takip ederek, ülkemize uyumlu hale getiriyor. Önceliğimiz ise tüketici memnuniyeti ve ürün kalitesinden asla ödün vermemektir.

FACTOR M SHAZA

Cep telefonu tamamlayıcı aksesuarlarının olduğu şarj kablosu, adaptör, kulaklık ve power bank yanı sıra RFID, özellikli dijital çağa uyumlu ürünler ürettiğimiz aksesuar markamız.

PROCOVER

Telefon, tablet, bilgisayar ve akıllı saatler için üretilen ekran koruma ürünleri. Sektörün sürekli yakındığı, ekran koruma stoğunu doğru yönetememe, çok fazla telefon ekranı bulundurmak zorunda kalma şikayetlerine son vermek üzere, tamamını şirketimizin kendi yazılım ekibi ile hayata geçirdiğimiz ekran koruma ürünüdür. İş ortaklarımızın, bayilerimizin, marka ve modele göre yerinde üretim yapmalarını sağlayan bir teknoloji geliştirdik. Dolayısı ile stok yükü sorunu çözülmüş oldu.

Kendi markalarımız dışında, Samsung, Philips ve Yeelight aksesuar ürünlerinin de Türkiye dağıtımını yapmaktayız.

https://www.speedwa.com.tr/

Android ve iOS'ta sanatı teknolojiyle buluşturan

EN İYİ YAPAY ZEKA UYGULAMALARI



Android ve iOS platformlarında bulunan en üstün 10 mobil yapay zeka (AI) sanat-görüntü oluşturucu uygulamasını sizler için derledik. Detaylı inceleme ve özelliklerle dolu bu yazı, 2023'te mobil sanat deneyiminizi daha da ileri taşımanızı sağlayacak bir rehber niteliğinde…

Bu araştırma makalesinde, 2023 yılı için Android ve iOS için en iyi 10 mobil yapay zeka (AI) sanat oluşturucu uygulamasına göz atacağız. Ayrıca, her uygulamanın ne sunabileceğini ve nasıl kullanılması gerektiğini de ele alacağız. Dolayısıyla, 2023 yılında bir mobil AI sanat oluşturucu uygulamasına sahip olmak isterseniz, bu makale tam size göre…

Anıları sanata dönüştüren uygulama:
Lensa

Cihazınızda fazladan zaman veya alan harcamadan anılarınızı sanata dönüştürmek için bir yol arıyorsanız, Lensa tam size göre bir uygulama! Sadece kamera rulosundan bir fotoğraf yükleyin ve uygulamaya sihrini yapmasına izin verin. Kısa bir süre içinde, arkadaşlarınızı ve ailenizi etkileyecek etkileyici bir sanat eseri elde edeceksiniz.

Android: Lensa: Avatar Oluşturucu, Düzenleyici – Google Play

iOS: Lensa AI: fotoğraf & video düzenleyici – App Store

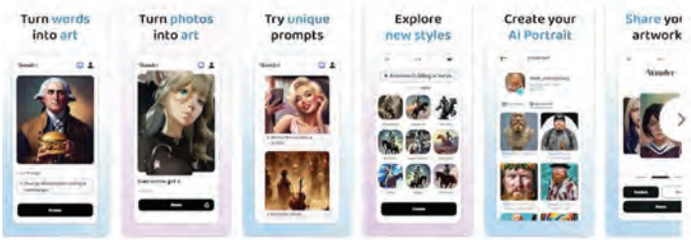


Birkaç kelimeyle sanat üreten uygulama:
Wonder

Hepimiz aynı durumda bulunduk; boş bir kağıda veya tuvale bakıp ne oluşturacağımızı merak ettik. Bazen aklımızda harika bir fikir olabilir, ancak nasıl hayata geçireceğimizi bilemeyiz. İşte burada Wonder devreye giriyor. Wonder, metninizden sanat oluşturmak için yapay zekayı kullanan yeni bir uygulamadır. Sadece istediğiniz sanatı birkaç cümleyle tarif edin, bir sanat tekniği seçin ve uygulama gerisini halleder, saniyeler içinde güzel sanat eserleri oluşturur. Wonder'ın en iyi yanı, oluşturabileceğiniz sanat miktarında sınır olmamasıdır. Uygulamayı istediğiniz kadar ve istediğiniz süre boyunca kullanabilirsiniz. Ve çıktılar oldukça doğru, genellikle metni oldukça iyi eşleştirir. Tek olumsuz yanı, birçok reklamın olmasıdır. Her bir sanat eserini görmek için bir reklam izlemek zorundasınız. Ancak reklamsız bir üyelik seçeneği de bulunmaktadır, bu da aklınızda bulundurmanız gereken bir şeydir.

Android: Wonder – AI Sanat Oluşturucu – Google Play

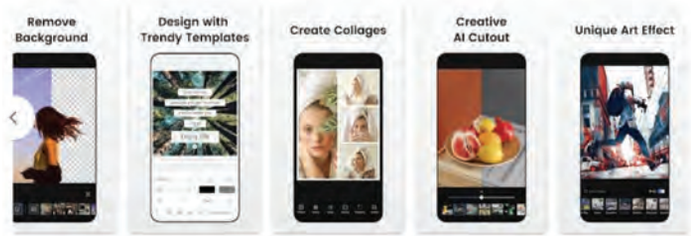
iOS: Wonder – AI Sanat Oluşturucu App Store



Fotoğrafı sanat eserine dönüştüren uygulama:
Fotor

Fotoğraflarınızı sanat eserine dönüştürmek için bir yol mu arıyorsunuz? Öyleyse Fotor'un AI Sanat Oluşturucu'suna mutlaka göz atmalısınız! Bu kullanışlı araç sayesinde, bir fotoğrafı yükleyerek hızlı ve kolay bir şekilde güzel bir sanat eserine dönüştürebilirsiniz. Fotor'un birçok önceden hazırlanmış stili arasından birini seçerek yalnızca yükleme yapmanız veya hatta kendi stilinizi özelleştirmeniz mümkün. Sonuçlar her zaman harikadır, bu nedenle mutlaka denemelisiniz.

Android: Fotoğraf Düzenleyici, Kolaj – Fotor – Google Play



Gerçekçi ve detaylı uygulama:
DeepArt

DeepArt, birkaç tıklamayla fotoğrafları güzel sanat eserlerine dönüştürmek için harika bir seçenektir. Otomatik makine öğrenme teknolojisi sayesinde DeepArt, herhangi bir resmi kolaylıkla çarpıcı sanat eserlerine dönüştürebilir.

DeepArt, sanat oluşturma konusunda gerçekten oyun değiştirici bir uygulama. AI teknolojisi sayesinde, gerçekçi ve detaylı muhteşem sanat eserleri oluşturabilir. Fotoğraflarınızı

etkileyici sanat eserlerine dönüştürmek istiyorsanız, DeepArt kesinlikle tercih edilmesi gereken bir yol…

Android: DeepArtEffects AI Fotoğraf Düzenleyici – Google Play

iOS: Deep Art Effects: Fotoğraf Filtresi – App Store



Küçük ipuçlarını sanata çeviren uygulama: StarryAI

StarryAI, ipuçlarınıza dayanarak birkaç dakika içinde harika sanat eserleri oluşturabilen bir AI tabanlı bir uygulamadır. Anahtar kelimeler veya cümleler kullanmak isteseniz de, uygulama hepsini anlar ve güzel sanat eserleri yaratır. Hatta AI'nın dayanması için resimler veya sanat eserleri bile yükleyebilirsiniz. Çıktı kalitesi oldukça yüksektir.

Sanat eserlerinin oluşturulması birkaç dakika sürer, ancak zaman zaman sıraya girmeniz gerekebilir. Resim hazır olduğunda görmek için bir bildirim alırsınız. Sanat tarzını seçebilir ve AI türünü tercihlerinize uyarlamak için değiştirebilirsiniz.

Bu uygulama hakkında başka bir detay da, resmi aldığınızda onun nihai sahibi olmanızdır (böylece hem kişisel hem de ticari ihtiyaçlarınız için kullanabilirsiniz). Bununla birlikte, 5 ücretsiz sanatla sınırlıdır, fazladan olanlar ekstra ücrete tabidir.

Android: starryai – AI ile Sanat Oluştur – Google Play

iOS: starryai – AI ile Sanat Oluştur – App Store

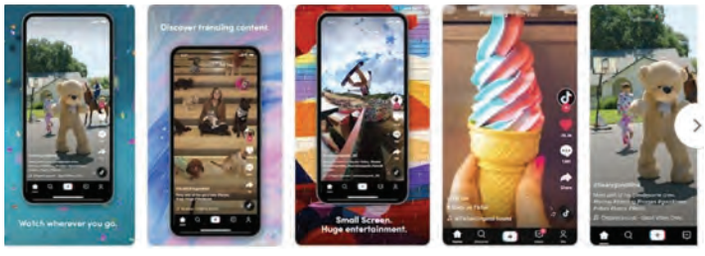


Yapay zekayı herkese ulaştıran uygulama: TikTok

Sosyal medyanın yaşamımızda giderek daha etkili hale geldiği bir dönemde, platformlar kullanıcıları etkilemeye yönelik sürekli yenilikler yapmaktadır. TikTok, dünyayı etkisi altına alan en son uygulamalardan biridir ve en havalı özelliklerinden biri fotoğraflarınızı AI sanata dönüştürebilme yeteneğidir. TikTok, kullanıcıların fotoğraflarına çeşitli filtreler uygulamasına olanak tanır, bu filtreler ise girdiğiniz görüntülere dayalı etkileyici animasyon efektleri üretir. İşlem oldukça basittir - sadece kamera rulonuzdan bir fotoğraf seçin, bir filtre seçin ve uygulamanın görüntünüzü canlandırmasını izleyin. Bu özellik sadece eğlenceli ve eğlendirici değil, aynı zamanda yapay zekanın herkesin erişebileceği bir şekilde nasıl kullanılabileceğini göstermesi bakımından da güçlü bir örnek sunar. Kullanıcılara kendi AI üretimli sanatlarını yaratma yeteneği vererek, TikTok teknolojiyi demokratikleştiriyor ve herkes için eğlenceli ve ulaşılabilir hale getiriyor.

Android: TikTok – Google Play

iOS: TikTok – App Store

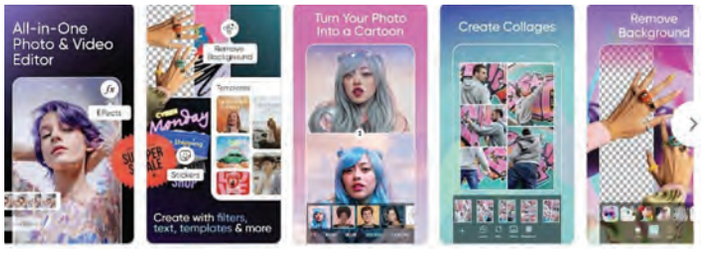


Metinden hızlı görüntü oluşturan uygulama: PicsArt

PicsArt, metni saniyeler içinde bir görüntüye dönüştürebilen harika bir araçtır. Bu, bannerlar, afişler ve diğer görseller oluşturmak için son derece kullanışlı olabilir. PicsArt kullanması çok kolaydır. Sadece metni girin ve araç gerisini halledecektir. Birkaç saniye içinde dikkat çekici bir görüntünüz olacaktır.

Android: Picsart AI Fotoğraf Düzenleyici, Video – Google Play

iOS: Picsart AI Fotoğraf Düzenleyici – App Store



Eşsiz resimler üreten uygulama: WOMBO

Eşsiz resimler üretebilen eğlenceli bir uygulama arıyorsanız, WOMBO'ya mutlaka bir göz atmalısınız. Bu kullanışlı uygulama, resim oluşturmak için ipuçlarınızı kullanır, bu nedenle yapmanız gereken tek şey gereksinimlerinizi açıklamaktır. Ancak çok fazla anahtar kelime eklememeye dikkat etmelisiniz, aksi takdirde uygulama karışabilir.

Ayrıca, sanat tekniğini özelleştirebilir ve birçok seçenek arasından seçim yapabilirsiniz. Daha spesifik bir şey ister-

seniz, referans resimleri de ekleyebilirsiniz. Ayrıca ek stilleri açan bir pro versiyonu bulunsa da, uygulamanın en iyisini elde etmek için bu gerekli değildir. Kullanıcı arayüzü kullanımı son derece kolaydır, bu nedenle herhangi bir sorun yaşamazsınız.

Çıktılar yüksek kaliteli ve aynı resmi farklı stillerde görüntüleyebilirsiniz. Aynı zamanda sanatın nasıl oluşturulduğunu (harfi harfine bütün süreci) görüntüleyebilir ve videoyu telefonunuza kaydedebilirsiniz. En iyi yanı, oluşturabileceğiniz parça sayısında sınır olmamasıdır.

Android: Dream by WOMBO – AI Sanat Aracı – Google Play

iOS: Dream by WOMBO – AI Sanat Aracı – App Store



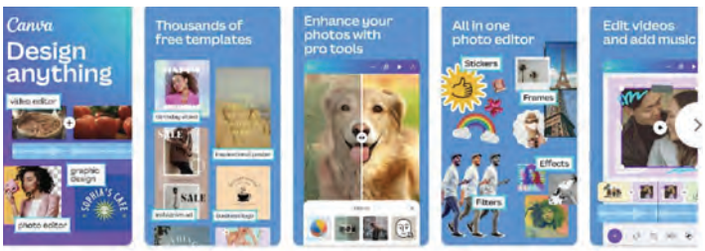
Metinden sanat oluşturan profesyonel uygulama: Canva

Canva, hem kişisel hem de iş kullanımı için profesyonel tasarımlar oluşturmak için mükemmel olan kullanıcı dostu bir grafik tasarım aracıdır. Canva ile logolar, bannerlar, broşürler ve daha fazlası gibi etkileyici görselleri kolayca oluşturabilirsiniz. Ayrıca, görsellerinizi ihtiyacınıza göre özelleştirmeyi kolaylaştıran dahili şablon kütüphanesi bulunur.

Ancak Canva'yı diğer grafik tasarım araçlarından ayıran şey, AI destekli metinden sanat oluşturucu özelliğidir. Bu araçla metninizi kolayca güzel sanat eserlerine dönüştürebilirsiniz. Basit bir logo mu yoksa karmaşık bir sanat eseri mi arıyorsunuz, metinden sanat oluşturucu bunları kolayca yapabilir. Metni Canva düzenleyicisine girdikten sonra "Metinden Sanat" düğmesine tıklayarak kullanabilirsiniz. Oradan farklı sanat tarzları ve renkleri arasından seçim yaparak mükemmel tasarımınızı oluşturabilirsiniz. Sonuçlardan memnun değilseniz, her zaman metni düzenleyebilir veya farklı bir sanat tarzını deneyebilirsiniz.

Android: Canva: Tasarım, Fotoğraf & Video – Google Play

iOS: Canva: Tasarım, Fotoğraf & Video – App Store





En eğlenceli selfie uygulaması: FaceApp

Selfie'lerinizi eğlenceli bir şekilde düzenlemek istiyorsanız, FaceApp'ı kesinlikle kontrol etmelisiniz. Bu uygulama ile yüzünüzün görünümünü gerçek zamanlı olarak değiştirmek için çeşitli filtreler kullanabilirsiniz. Ayrıca şapkalar veya gözlükler gibi eğlenceli aksesuarlar ekleyebilirsiniz. Bunun yanı sıra, uygulamanın yaşlanma simülatörü sayesinde gelecekte nasıl görünebileceğinizi görebilirsiniz.

Android: FaceApp: Yüz Düzenleyici – Google Play

iOS: FaceApp: Mükemmel Yüz Düzenleyici – App Store



Yapay zekanın kuantum dönüşümü!

İnsan zekasından ilham alan yapay zeka, kuantum hesaplamanın gücünü kullanarak yeni bir evreye adım atıyor. Kuantum algoritmalar ve yapay zeka, geleceğin teknolojilerini şekillendiriyor…



İkinci Dünya Savaşı yıllarında İngiliz matematikçi Alan Turing tarafından ortaya atılan "Makineler düşünebilir mi?" sorusu günümüzde adını sıklıkla duyduğumuz yapay zekanın temelini ortaya atmıştır. Günümüzdeki yapay zekaların temelindeki algoritmalar geleneksel bilgisayarlar üzerinde çalışmaktadır. Dolayısıyla bu yapay zekaların düşünme limitleri günümüz bilgisayarlarının hesaplama gücü ile paraleldir. Geleneksel bilgisayarların hesaplama gücünün insanlardan çok daha hızlı olduğunu zaten biliyoruz ama karmaşık problemleri çözerken o kadar da hızlılar mı? Bazı durumlarda geleneksel bilgisayarların hızları problemleri çözerken yavaş kalabiliyor.

Son zamanlarda adını duymaya başladığımız kuantum hesaplama kavramı günümüz bilgisayarlarının çözmekte zorlandığı ve hesaplama gücünün yeterli olmadığı durumlar için ortaya atıldı ve geleneksel hesaplamanın limitlerini aşmaya başladı. Kuantum hesaplamanın temelinde fizik derslerinde adını sıklıkla duyduğumuz kuantum teorisi yatmaktadır.

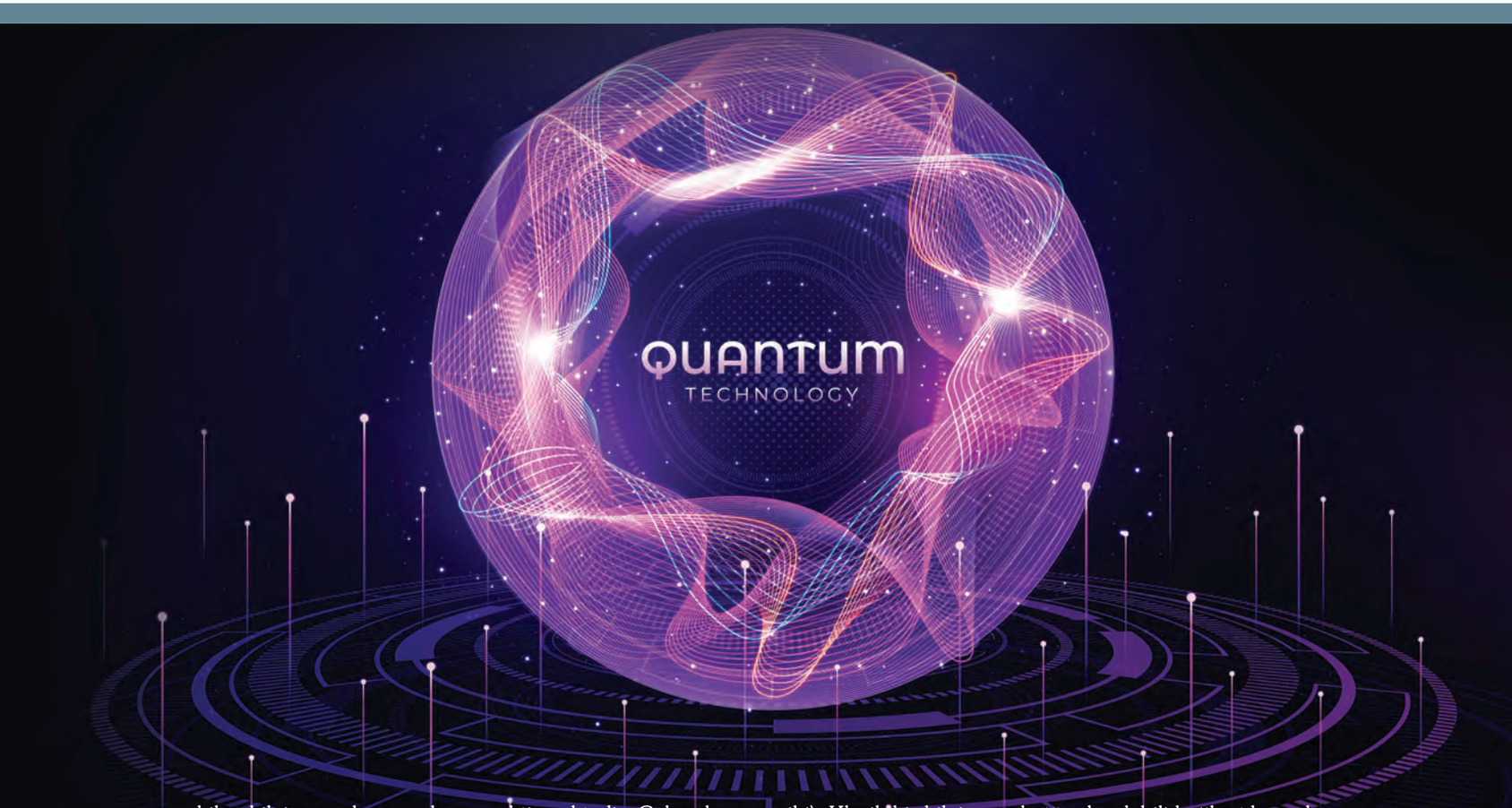
PEKİ NEDİR BU KUANTUM TEORİSİ?

En basit şekilde anlatılacak olursa; atom altı seviyedeki parçacıkların davranışlarını açıklayan ve gözlemlenene kadar bu parçacıkların, aynı anda birden fazla yerde var olabildiğini belirten bir teori. Bu teoriden ilham alınarak ortaya atılmış olan kuantum hesaplama sayesinde günümüzde kullandığımız geleneksel bilgisayarlar ileride yerlerini kuantum bilgisayarlara bırakacak.

KUANTUM ALGORİTMA

Şu anda birçok şirket bu dönüşüm için milyon dolarlar harcamaya başladı bile. Kuantum bilgisayarlar, günümüzdeki bilgisayarlar gibi birler ve sıfırları depolamanın ötesine geçmesiyle müthiş bir hesaplama gücü elde ediyor. Hesaplama gücündeki bu muazzam değişim beraberinde kuantum temelli yapay zekaları ve algoritmaları da getirmiştir. Kuantum yapay zeka, beraberinde kuantum algoritmayı da gündeme getirmiştir.

Kuantum algoritma, kuantum hesaplama platformları üzerinde çalıştırılabilen bir algoritmadır. Şu anki algoritmalar geleneksel bilgisayarlar, diğer bir değişle, günümüzde kullandığımız bilgisayarlar üzerinde çalışmaktadır. Oysa kuantum algoritmalar geleneksel bilgisayarların çok ötesinde işlem



yapabilen bilgisayar donanımları gerektirmektedir. Geleneksel yapay zekayı kuantum yapay zekadan ayıran en önemli özelliğin hesaplama gücü olduğunu tahmin etmek zor değil fakat bu hesaplama gücü tam olarak nerede devreye giriyor ve kuantum hesaplamanın muazzam gücünü yapay zekanın nöronlarında görüyoruz biraz da ondan bahsedelim. Daha önceki yazılarımda da bahsettiğim gibi yapay zekanın temelinde yapay sinir ağları dediğimiz nöral bir ağ yatmaktadır.

Klasik ya da kuantum da olsa nöral ağın temel işlevi, şablonları tanımaktan ibarettir. İnsan beyninden ilham alan sistem, temel işlem birimlerinin bir ızgarası gibidir. Yani, nöronlar. Her biri açıp-kapanan cihazlar gibi basit olabilirler. Bir nöron, tıpkı oy verir gibi çok sayıda nöronların çıktısını gözlemleyerek, yeterli sayıda nöron tespit ettiğinde devreye girer. Normalde nöronlar katmanlar halinde dizilidirler. Birincil katman girdiyi kabul ederken (örneğin resim piksellerini), ortada yer alan katmanlar bu girdinin farklı kombinasyonlarını oluştururlar (köşeler ve geometrik şekiller gibi yapıları temsil ederler). Son katmanda ise çıktı oluşur (resim içeriğinin yüksek seviyede bir tanımı). Bir yapay zeka modelinin öğrenme işlemini gerçekleştirebilmesi için genellikle uç uca bağlanan bu nöral ağda kullanılması gereken optimum katsayıları elde etmesi gerekir.

Yapay zekanın eğitim aşamasında bu katsayılar elde edilir ve bir yerden sonra yapay zeka modelimiz öğretildiği şekilde hesaplama/karar verme işlemi gerçekleştirir (hangi resmin kedi hangi resmin köpek olduğunun ayırt edilmesi gibi). Klasik bir bilgisayarda tüm bu dahili bağlantılar, rakam matriksleri topluluğuyla temsil edilirler. Bu ağı çalıştırmak da matriks cebiri yapmak gibidir. Normalde bu matriks işlemleri ekran işlem birimi gibi özel bir çipe gönderilirler.

Kuantum bilgisayarlar bu iş için kuantum sisteminin katlanarak artış gösteren doğasının avantajını kullanabilirler. Kuantum sistemlerinin bilgi depolama kapasitesinin büyük bölümü, bireysel veri birimlerinden değil (kubitler), bu kubitlerin bir arada sergiledikleri özelliklerden ileri gelir. İki kubitin dört ortak işlevi bulunur; her ikisi de devrede, her ikisi de devre dışı, devrede/devredışı ve devredışı/devrede. Her birinin bir nöronu temsil edebilecek belirli bir ağırlığı, ya da genliği bulunur. Üçüncü bir kubiti ekleyecek olursanız, sekiz nöronu temsil edebilir, dördüncü bir kubitin eklenmesi halinde bu sayıyı 16 nörona çıkarırsınız. Makinenin kapasitesi, katlamalı olarak artmaya devam eder. Nöronlar tüm sisteme sirayet ederler böylece.

Dört kubitlik bir halde işlem gördüğünüzde, bir vuruşta 16 rakamı işlersiniz. Fakat klasik bir bilgisayar bu rakamları teker teker ele almak zorundadır. Yapay sinir ağlarındaki hesaplama hızından da anlaşılabileceği gibi şu anda her ne kadar bazı şirketler tarafından yapılıyor olsa da gelecekte de kuantum bilgisayarların yaygınlaşması ve hesaplama konusunda tamamıyla kuantum devrine geçilmesi geleneksel yapay zekaların da yerini kuantum yapay zekalara bırakmasının önünü açacaktır.



Mobil iletişim ve bilgi teknolojilerinde DEV BULUŞMA:

MOBİSAD IMEX exhibition

Mobil iletişim ve bilgi teknolojileri sektörlerinin en büyük ve en kapsamlı buluşması olan MOBİSAD-IMEX Fuarı için geri sayım başladı!

Mobil İletişim Araçları ve Bilgi Teknolojileri İş İnsanları Derneği (MOBİSAD) ve Marmara Fuarcılık iş birliğiyle düzenlenen MOBİSAD-IMEX Fuarı, 14-17 Eylül 2023 tarihleri arasında İstanbul Fuar Merkezi'nde (İFM) gerçekleştirilecek.

Mobil iletişim ve bilgi teknolojileri sektörlerinin en büyük buluşması olan MOBİSAD-IMEX Fuarı, Bakanlık yetkililerini, sektör liderlerini, girişimcileri, küçük ve büyük tüm işletmeleri, inovasyon tutkunlarını ve teknoloji meraklılarını aynı çatı altında bir araya getirecek. Fuar, birbirinden etkileyici etkinliklere, yenilikçi ürünlere, ilham veren konuşmalara ve iş birliği fırsatlarına ev sahipliği yapacak. Katılımcılar, sektördeki en son gelişmeleri keşfetme, geleceğin teknolojileri hakkında bilgi edinme ve önemli bağlantılar kurma şansına sahip olacak.

MOBİSAD-IMEX FUARI, SEKTÖRÜN GELECEĞİNİ ŞEKİLLENDİREN ETKİNLİKLERE EV SAHİPLİĞİ YAPACAK!

MOBİSAD-IMEX Fuarı'nda katılımcıları bekleyen birçok heyecan verici etkinlik de gerçekleştirilecek. Bunlar arasında interaktif seminerler, panel tartışmaları, ürün lansmanları ve özel sunumlar yer alıyor. İlgili kurumların yetkilileri ve üst düzey yöneticilerin katılımıyla gerçekleştirilecek olan panellerde sektörün sorunları ve çözüm önerileri hakkında istişare ortamı da sunulacak. Ayrıca, katılımcılar sektörün önde gelen şirketlerinin yenilikçi çözümlerini sergileyen geniş bir fuar alanına da erişebilecekler.

MOBİSAD BAŞKANI MUSTAFA KEMAL TURNACI: "SEKTÖRÜMÜZÜN TÜM EKOSİSTEMİNİ BİR ARAYA GETİRECEĞİZ"





Konuyla ilgili açıklama yapan MOBİSAD Başkanı Mustafa Kemal Turnacı, "Mobil İletişim Araçları ve Bilgi Teknolojileri İş İnsanları Derneği (MOBİSAD) olarak, bugüne kadar birçok önemli projeye imza attık. Kadının Gücü Zirvesi, Sektör Seminerleri ve Sektör Sohbetleri gibi pek çok kıymetli organizasyonla sektörümüze ve ülkemize katkı sağlamak için çalıştık. Bunun yanı sıra; 5809 Sayılı Kanun, taksit kısıtlaması ve KDV indirimi başta olmak üzere, sektörün kanayan yaralarını sarmak için canla başla mücadele ettik. Şimdi ise sektörümüzdeki büyük bir açığı doldurmak için yola çıktık. Bu kez 14-17 Eylül 2023 tarihleri arasında MOBİSAD-IMEX Fuarı ile karşınızda olacağız. Geleneksel hale getirmeyi planladığımız fuarımız, sektörümüzün tüm ekosistemini bir araya getirerek; iş birliği, kaynaşma, fikir alışverişi ve ticaret ortamı oluşturacak. Aynı zamanda, Bakanlık yetkililerini ve sektörün önde gelen isimlerini buluşturarak, geleceği şekillendiren güncel konuların ele alındığı bir platform sunacak." dedi.

MOBİSAD IMEX exhibition

Hakkında daha fazla bilgi edinmek için www.mobisadimex.com adresini ziyaret edebilirsiniz.



Prof. Dr. Kerem Alkin

Küresel rekabette yeni düstur: ‘GELECEĞİ ÜRETMEK’

Küresel rekabette, 1750 Sanayi Devrimi’nden bu yana ilk kez önemli bir düstur değişimi yaşanıyor ve Türkiye küresel rekabetteki bu ‘zihinsel dönüşüm’ün de bir parçası olmak zorunda. Dünyanın ilk 10 ülkesi arasında olmamız, küresel rekabetteki her önceliği Türkiye Ekonomisi’ne adapte etmemizi gerektiriyor. Bu da artık ‘ürün üretmeye’ değil, ‘geleceği üretmeye’ odaklanmak gerektiği anlamına geliyor. Artık, stratejik olan nokta, ‘mal ve hizmet üretmek’ değil, bugün ve gelecek için ‘teknoloji üretmek’.

Malum, akıllı cihazların yaşam kalitemizi değiştirdiği, dijital teknolojilerin yaşamımıza büyük kolaylıklar getirdiği bir dünyada, içinde bulunduğumuz yüzyılı ve geleceği pek çok yönüyle konuşuyoruz, konuşmayı da sürdüreceğiz. Yüzyıl’ın başında, dünya 3. Milenyum’u tartışırken, bu yüzyılın bir ‘akıl çağı’ (Age of Reason) yüzyılı olacağı, bir ‘uzay rekabeti’ yüzyılı olacağı ifade ediliyordu. Ancak, 2008 küresel finans krizi, kıtalar arası gerginlikler, Kovid-19 küresel virüs salgını ve Rusya-Ukrayna Savaşı derken, bu yüzyıldan umut edileni neredeyse tümüyle unuttuğumuz, adeta bir ‘akıl tutulması çağı’na girdiğimizi, ağır bir ‘belirsizlik çağı’na girdiğimizi düşünmemize sebep olan bir sürecin içinde bulduk kendimizi. 8 milyara ulaşmış olan dünya nüfusunun tarihinin en zorlu enerji ve gıda krizi ile karşı karşıya olduğu, küresel yoksullukla mücadelenin istenen ölçüde mesafe kat edemediği zorlu bir dönem.

Ancak, ne ilginçtir ki, tüm bu zorlu tablo, dünya vatandaşlarının tüketim tercihlerine, hele ki orta gelir düzeyindeki ve bilhassa ortanın üzerinde geliri olan tüketicilerin tercihlerine yansımıyor. Çünkü, 21. Yüzyıl ‘küresel’ ölçüde hizmet ağı kurmayı başarmış olan şirketlerin artık sizlere ‘ürün’ değil, ‘statü’satmayı keşfettikleri bir dönem. Bu nedenle, bu yüzyıl ‘ürün pazarlaması’nın değil, esas ‘statü pazarlaması’nın önceliklendirildiği, dünyanın önde gelen markalarının size ‘ürün’ değil, ‘statü’ veya ‘çözüm’ pazarladıkları bir yüzyıl. Satın aldığınız bir akıllı cihazdan bir lastik ayakkabıya, taşıdığınız çantadan bindiğiniz arabaya, gittiğiniz otelden yemek yediğiniz restorana, size ‘statü’ ve ‘çözüm’ pazarlanıyor. Bu nedenle, servet değerindeki akıllı cihazları, daha bir önceki model eskimemiş olmasına rağmen, yenisine sahip olmanın getireceği ‘statü’ aşkıyla, ciddi bedeller ödüyoruz.

21. Yüzyıl’ın pazarlama stratejisi ürün değil, ‘statü’

Hatta, ‘ürün’ yerine ‘statü’ satın aldığınız gerçeğinden hareket ile, bunu kendi ülkenizdeki bir mağazadan almak yerine, dünyada ‘markalaşmış’ bir şehirden almak, Paris’ten, Milano’dan, İstanbul’dan, New York’tan, Londra’dan Barselona’dan, Dubai’den, Singapur’dan almak da artık ayrı bir anlam, ayrı bir değer taşıyor. Bu nedenle, Avrasya, Balkanlar, Kafkasya, Orta Asya, Orta Doğu ve Körfez İstanbul’da alışveriş yapmaktan, Asya da Paris’ten, Londra’dan, Milano’dan alışveriş yapmaya bayılıyor. Dünya markaları da, ambalajından mağaza torbasına, paketine, tüm alış veriş sürecinin aslında bir ‘statü’ pazarlaması olduğunun farkında olarak, tüm tasarımlarını, mağaza dekorasyonunu, alış veriş poşetlerini, torbalarını, paketlerini buna göre şekillendiriyorlar. Dünya yeni bir yıla hazırlanırken, bu tabloyu etrafınızda, tüm medya mecralarında yakinen görebilmeniz mümkün.



Nitekim, küresel pandemi nedeniyle, kısıtlama ve karantina tedbirleri nedeniyle, dünyanın önde gelen markaları 2020 ve 2021'i zorluklarla geçirmiş olsalar da, 2022 sonu itibariyle tüm dünyada bilhassa lüks tüketim harcamalarının, bir önceki yıla göre yüzde 21 artışla, 1,4 trilyon Euro'ya ulaşması bekleniyor. Bu noktada, bilhassa Çin başta olmak üzere, yükselen orta sınıfı katlanan önde gelen gelişmekte olan ülkelerdeki ciddi tüketim artışına bağlı olarak, bilhassa lüks tüketim ürünlerine, mal ve hizmetlere (yüksek statüde seyahatler) güçlü eğilimin 2030 yılına kadar artarak sürmesi beklenmekte. Dünyanın önde gelen markalarının çözmekte zorlandıkları esas kuşaklar ise Z ve AlfaKuşağı. Yeni neslin 'lüks' kavramına bakışı ciddi farklılık gösterir, yeni nesiller hayatı daha 'minimalist' yaşamayı tercih eder ise, lüks ürünlere ve 'statü' merakına ilgi azalır ise, dünyanın önde gelen markaları hayli zorlanacaklar gibi gözüküyor. Ama, spor markaları en şanslı sektör, alan olacak. Çünkü, yeni nesil ciddi manada spora ve spor bazlı akıllı cihazlara hayli meraklı.

Anadolu Yarımadası'nın küresel anlamı

26 Ağustos'ta biz Türklerin tarihi açısından iki destansı zaferi bir kez daha

Türkiye Ekonomisi'ne çağ atlatacak ve küresel ekonomik sistemdeki iddiamız arttıracak 'yüksek teknoloji üretme' dönemi ise Cumhurbaşkanı Erdoğan ile başladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın, 2003-2023 arası, 20 yıllık kararlı ve vizyoner liderliğinde, Türkiye Ekonomisi, öncelikle 1992-2002 arası sekteye uğramış olan 'katma değeri yükseltme ve pekiştirme' dönemine geri döndü.

idrak ettik. 26 Ağustos 1071, Malazgirt Zaferi, biz Türklere Orta Asya'dan Avrupa ve Afrika'ya uzanan geniş bir kıtalar arası coğrafyada hakimiyetin kapısını açan tarihi bir zaferdir. Malazgirt Zaferi, çağları kapatan ve açan İstanbul'un fethine, ecdadımızın Avrupa'nın ortasına, Orta Doğu, Arap Yarımadası ve Kuzey Afrika'ya, milyonlarca kilometre karelik bir alana, 3 kıtaya hakim olmasını sağlamış bir tarihi destandır. Türklerin, İslamiyet'in en güçlü temsilcileri olarak, 3 kıtada hükmettikleri topraklara, adaleti, ifade ve din özgürlüğünü, güçlü bir devlet düzenini taşıdıkları 600 yılı aşan bir iktidar başarısıdır. Söz konusu iktidar başarısı, hakim olunan topraklarda zerre kadar 'sömürgecilik' uygulaması yapılmadan, en küçük bir sömürgecilik mirası oluşmadan elde edilmiş bir başarıdır. Bu tarihsel başarı, aynı topraklarda bugün Türkiye'ye gösterilen yüksek hürmetin, takdirin de en kıymetli kanıtıdır.

Anadolu Yarımadası'nın paha biçilmez kıymeti Asya, Avrupa ve Afrika'yı ticaret koridorları aracılığı ile birbirine kenetleyen, jeostratejik ve jeoekonomik önemi tartışılmaz bir yarımada olmasıdır. 19. Yüzyıl'ın sonlarından itibaren, petrole dayalı küresel enerji rekabetinin yükselişe geçtiği son bir yüzyılı aşan dönem, Anadolu Yarımadası'nın sadece ticaret değil, aynı zamanda enerji koridorları açısından da vazgeçilmez ve paha biçilmez bir kavşak noktası olduğunu gösterdi. Peki, Asya-Avrupa-Afrika hinterlandında ticaret ve enerji koridoru rekabeti nasıl şekillenecekti? Emperyalist ülkeler açısından Rus Çarlığı'nın hakimiyetindeki topraklardan geçen 'Kuzey Koridoru' ehveni şerdi. Ama, Osmanlı İmparatorluğu'nun hakimiyetindeki topraklardan geçen 'Orta



Koridor' ve 'Güney Koridoru' daha tercih edilebilirdi. Ancak, bir şartla. Söz konusu topraklarda Osmanlı hakimiyetine son verilmesi koşulu ile.

Bu nedenle, Osmanlı'nın toprak kaybetmesi, parçalanması ve bilhassa Anadolu'nun işgali 'emperyalizm' için en kritik öncelik ve hedefti. Neredeyse başarıyorlardı da. Ancak, Atatürk ve silah arkadaşları, Ankara'da İlk Meclisimiz, Yüce Türk Milleti bir kez daha bir destana imza attı ve Kurtuluş Savaşı ile, biz Türkler, küresel ekonomi-politik sistemin en jeostratejik ve jeoekonomik kavşak noktası olan Anadolu'nun 'sonsuza' kadar hakimi olduğumuzu tüm dünyaya bir kez daha kabul ettirdik. Elbette, Trakya Yarımadası'nı da Cumhuriyetimizin bir parçası yaparak. İşte, bu nedenledir ki, 26 Ağustos 1922'de başlamış ve 9 Eylül'de İzmir'in kurtuluşunu sağlamış olan 'Büyük Taaruz' ve 'Zafer' de, biz Türklerin ve Türkiye'nin Asya-Avrupa-Afrika hinterlandında sonsuza kadar 'oyun kurucu' güç olmasını perçinleyecek bir başta tarihi destanımızdır. Türkiye'nin AvrAsya ve AfroAsya'da birleştirici, ilham verici yegane güç olmasını tüm dünyaya mal eden bir zaferdir.

26 Ağustos'ları, bu emsalsiz zaferleri, 21. Yüzyıl'da Küresel Güney ile Küresel Kuzey arasında süregelen, küresel ekonomi-politik düzenin yeniden yapılanmasına yönelik sancılı sürecin en vazgeçilmez ülkeleri arasında yer alan Türkiye'nin dünyanın ilk 20 ülkesi arasındaki kritik önemdeki konumunun tarihsel boyutuyla perçinlendiği destanlar manzumesi olarak içselleştirmeliyiz. Türkiye'nin Anadolu Yarımadası'nı 21. Yüzyıl'ın teknoloji, enerji ve ticaret üssü haline getirmesi, Anadolu'dan uzayın derinliklerine uzanacak başarılarımız, bu destansı zaferlerin 100 yıla, 1000 yıla uzanan anlamları üzerine inşa edilmekte. Anadolu Yarımadası'nın küresel anlamını tüm dünyaya anlatmayı sürdürelim.

Türkiye için hedeflerimiz iddialı

Türkiye'nin dünya ekonomisinde hak ettiği düzeyi yakalaması adına, tarım, sanayi, inşaat gibi temel sektörlerde büyük atılımlar gerçekleştirmesini sağlayan dönemin liderleri, Cumhuriyetimizin kurucusu Atatürk, Menderes, Erbakan ve Ecevit'ti. Bu sayede, küresel ve bölgesel boyutta ciddi siyasi ve ekonomik çalkantılar, hele ki Kıbrıs Barış Harekatı dirayetle yönetilebildi. Özal, Cumhuriyet ekonomisinin kurulma ve serpilme dönemi sonrasında, 1950'lerin sonlarından itibaren dahil olduğu kamu bürokrasisi ve sonrasındaki özel sektör tecrübesini bir araya getirerek, Türkiye Ekonomisi için 'katma değeri yükseltme ve pekiştirme' dönemini başlattı. 1990'lı yılların başlarına kadar devam eden bu süreç, çok acıdır ki, Güney Kore gibi başarı örneklerinin büyük hamleler gerçekleştirdiği 1992-2002 arası tam anlamıyla sekteye uğradı.

Türkiye Ekonomisi'ne çağ atlatacak ve küresel ekonomik sistemdeki iddiamız arttıracak 'yüksek teknoloji üretme' dönemi ise Cumhurbaşkanı Erdoğan ile başladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın, 2003-2023 arası, 20 yıllık kararlı ve vizyoner liderliğinde, Türkiye Ekonomisi, öncelikle 1992-2002 arası sekteye uğramış olan 'katma değeri yükseltme ve pekiştirme' dönemine geri döndü. Özal'ın başlattığı ve Erdoğan'ın çıtayı yükselttiği bu dönemde, Türkiye mal ihracatında ve turizm sektöründe tarihi rekorlara imza attı. Dünya mal ihracatındaki payımızı 1979'daki yüzde 0.11 seviyelerinden, 2002'deki yüzde 0,55 seviyelerinden, 2022'de yüzde 1,02'lere taşırken, dünya turizm endüstrisinde de ilk 5 vazgeçilmez destinasyon arasında olmayı başardık. Ama, ne tartışmalarla, 1980'li yıllarda 'kıyılarımız peşkeş çekiliyor' tartışmaları ile, 'hayali ihracat' tartışmaları ile. Bilhassa gelişmekte olan ülkelerde her başarılı atılım, her başarılı alan, her başarılı sektör, kurallar yerine oturana kadar, bir bocalama yaşıyor, hiç kuşkusuz.

Bugün, Türkiye'ye tarihi bir ihracat geliri kazandıran küresel mal ticaretimizin kahramanları ile ve turizm sektörümüzün kahramanları ile, bakanlıklarımızın etkin koordinasyonunda, kuralları tam anlamıyla oturmuş ve diğer ülkelere örnek gösterilecek işlere, başarılara imza atıyoruz. Şimdi, Türkiye'nin 'ekonomik bağımsızlık' iddiasını, başarısını, 'stratejik özerklik' imkan ve kabiliyetlerini daha da üst seviyelere taşımak adına, 3 alanda iddialı projelere, iddialı yeniliklere, iddialı yatırımlara imza atıyoruz; bunlardan ilki 'tekno-dijital dönüşüm', ikincisi 'enerji dönüşümü' ve üçüncüsü 'yeşil dönüşüm'. Türkiye, başta gurur kaynağımız savunma endüstrisindeki 'milli ve yerli' teknoloji hamlesi, gurur kaynağımız 'milli-yerli' elektrikli otomobil projesi ile, geniş bir spektruma dayalı tarihi bir dönüşüme imza atıyor. Aynı hamlelere, 'yenilebilir enerji' teknolojilerine yönelik olarak, güneş, rüzgar, jeotermal, bioyakıt, hidro enerji ve yeni nesil nükleer enerji teknolojileri alanlarında da var gücümüzle devam ediyoruz.

Aynı zamanda, Türkiye Ekonomisi'ni geleceğin iddialı bir 'yeşil ekonomisi' yapabilmek adına da, iddiamızı 'net-sıfır karbon', 'sıfır atık' ve 'iklim-çevre' teknolojilerine taşımayı da sürdürüyoruz. Temel gerçek şu; mal ihracatına ve turizme verilen teşvikler sayesinde bugün nasıl ki tarihi bir mal ve hizmet ihracatı gelirine, tarihi rekorlara imza atıyor isek; yeni nesil teşviklerle, nadir metal, nadir toprak elementleri ve madencilik endüstrisindeki iddiamızı, kompozit endüstrisinde yeni nesil ürünlere yönelik iddiamızı, plastik ve kimyasallar alanında yeni nesil, doğada kendi kendini yok eden ürünlere yönelik olarak iddiamızı sürdürmek zorundayız. G20 ve OECD bu kritik alanlarda 2030 ve 2060 sıçramalarını konuşurken, Türkiye için yeni nesil teşviklerle iddiamızı tırmandırmalıyız.

İnternette bıraktığınız izleri SİLMENİN 7 YOLU



İnternette bıraktığınız izler nasıl silinir? İşte çevrimiçi dünyada bıraktığınız izleri silmek için izlenebilecek temel yollar...

Dijital dünyada bir kez bir şey paylaşıldığı zaman bunu kaldırmanın kesin bir yolu yok ancak bıraktığınız izleri temizleyebileceğiniz birkaç yöntem var. Siber güvenlik kuruluşu ESET, internette bıraktığınız izleri nasıl sileceğinize yönelik önerilerini paylaştı.

Google'da kendinizi aratmak, internetin hakkımızda bildiklerinin küçük bir kısmını keşfetmek için kritik bir yöntem. Daha da önemlisi, bu, Google'dan açıkça paylaşılmaması gereken ilgili kişisel verileri kaldırmasını istememiz gerekip gerekmediğini öğrenmek için elimizdeki tek yöntem. Google, kimlik numaraları ya da resimleri, banka bilgileri, kişisel bilgiler ve hastane kayıtları gibi belirli veriler de dahil olmak üzere sizi tanımlamak için kullanılabilecek bilgilerin kaldırılmasına yönelik olarak Nisan 2022'de yeni seçenekler ekledi.

PEKİ KENDİNİZİ İNTERNETTEN NASIL SİLEBİLİRSİNİZ?

Çevrimiçi dünyada bir şey paylaşıldığı zaman bunu kaldırmanın kesin bir yolu olmasa da bıraktığınız izleri silmek için izlenebilecek temel yollar şöyle:

1- Google'da kendinizi aratın: İlk olarak internette sizin hakkınızda ne kadar bilgi varsa bunların hepsini bilmeniz gerekiyor. İsminizi aratın, ilk beş sayfada karşınıza çıkan sonuçları kontrol edin ve karşınıza nelerin çıkacağını görmek için isminizi telefon numaranız ya da ev adresiniz ile birlikte aratın.

2- Kullandığınız hizmetlerin gizlilik ayarlarını kontrol edin: Facebook ve Twitter gibi bazı platformların, size ait içeriklerin ve iletişim bilgilerinin arama motorlarında ortaya çıkmasına engel olan gizlilik ayarları seçeneği vardır.

3- İnternet sitesinin sahibi ile iletişime geçin: Bir başka internet sitesinde belirli bir verinizi kaldırmak isterseniz bunu internet sitesinin sahibinden talep edin. Birçok internet sitesi, iletişim bilgilerini "Bize Ulaşın" seçeneği altında sunmaktadır.





4- Gereksiz olan her şeyi silin: Birçoğumuz gereğinden fazla paylaşım yapıyoruz. Dijital dünyadakilerin size dair ne bildiği konusunda endişeleriniz varsa işe eski Facebook gönderilerinizi, beğenmediğiniz tweetlerinizi ya da utandığınız diğer fotoğrafları silmekten başlayın. Gizlilik sizin için önemli olduğu kadar arkadaşlarınız ve aileniz için de önemlidir, bu yüzden bu kişilerle beraber çekildiğiniz fotoğrafları da silin.

5- Google ve Bing'den size ait kişisel bilgileri kaldırmasını isteyin: Kendinize dönük birkaç temizlik yaptıktan sonra sıra arama sonuçlarından kişisel bilgileri kaldırmak için Google'ın sunduğu yeni aracı (https://support.google.com/websearch/answer/9673730) kullanmaya geliyor. Şu an Bing sadece rıza dışı paylaşılan görüntülerin ya da çalışmayan bağlantılar ile eski içeriklerin kaldırılmasına imkan tanıyor. AB içerisinde ikamet ediyorsanız Google'ın Unutulma Hakkı formunu ve Bing'in Arama Engelleme Talebi'ni kullanın.

6- Paylaşım yapmadan önce bir kez daha düşünün: Tüm bu zorlukların üstünden geldiğinize göre sıra geleceği planlamaya geldi. Sanal dünyadaki hayatınız devam ediyor; belki hala Instagram, LinkedIn ya da diğer herhangi bir sosyal medya platformunu kullanmak istiyorsunuz. Bu gayet normal. Ancak biraz daha çaba göstererek gizlilik tercihlerinizi gözden geçirin, gönderilerinizi kimin görebileceğini akıllıca seçin ve daha sonrasında pişman olabileceğiniz gereksiz içerikleri paylaşmaktan kaçının.

7- Bir VPN aracı kullanın: Bu ekstra koruma kalkanı ile bağlantınız şifreli olurken konumuz ise gizli kalacaktır. Her şeyden önce bu, bilgisayar korsanlarının kişisel bilgilerinize ulaşmasını engellemeye yardımcı olur.



Çevrimiçi tehditlere karşı savunma kılavuzu:

İnternet dolandırıcılığından nasıl korunabilirsiniz?



Paranızı ve kişisel verilerinizi riske atmadan önce kullanabileceğiniz bu önemli ipuçlarıyla internet dolandırıcılığını kolayca tespit edebilirsiniz. İşte internet dolandırıcılığını anlama ve engelleme yöntemleri…

E-POSTA ADRESLERİ DİKKATLİCE KONTROL EDİLMELİ

Bir e-postada yer alan bağlantıya tıklamadan veya onu yanıtlamadan önce, e-postadaki Gönderen alanı daha yakından incelenmelidir. Bu alan iki bölümden oluşuyor: Gönderenin adının yer aldığı bölüm ve (daha da önemlisi) gerçek e-posta adresinin yer aldığı bölüm. Gönderenin adı, dolandırıcıların genellikle temsil ediyormuş gibi davrandıkları şirketin adını kullanarak suistimal ettiği herhangi bir şey olabiliyor. Ancak gerçek e-posta adresini (@ işaretli) değiştirmek çok daha zor oluyor, bu yüzden saldırganlar burada hata yapabiliyorlar. Çoğu dolandırıcılık e-postasında gönderenin gerçek adresinin, kimliğine bürünülen şirketle hiçbir ilgisi bulunmuyor veya gerçek adrese benzese de aynı olmuyor.

Bir yazım hatası ve tutarsızlıkla karşılaştığınızda veya gönderenin adresi tamamen anlamsız geldiğinde, e-postayı yanıtlamadan veya içindeki herhangi bir bağlantıya tıklamadan hemen Spam klasörüne gönderilmelidir.

E-POSTADAKİ BAĞLANTILAR İNCELENMELİ

Gelen iletide sizi harekete geçirmeye çalışan “İndirim kazanın”, “Hediye için tıklayın”, “Devamını okuyun” gibi veya benzer başka bir mesajın olduğu köprü bağlantılar veya butonlar varsa daima bunların sizi nereye götürdüğü kontrol edilmelidir.

Fare imlecini yanlışlıkla tıklamamaya dikkat ederek, bağlantının veya butonun üzerine getirdiğinizde, e-postayı gönderen kişilerin sizi götürmek istediği web kaynağının gerçek adresini görebilirsiniz. Bir arama motorundan şirketin resmi internet sitesini bulun ve URL’yi e-postadaki bağlantıyla karşılaştırın. Adresler örtüşmüyorsa, örneğin bağlantı (.com yerine .org veya .xyz gibi) farklı bir alan adına sahipse, linke tıklanmamalı ve sayfa kesinlikle açılmamalıdır. Bu doğrultuda, arama sonuçlarından resmi internet sitesine gidilmeli ve şüpheli e-postanın size bahsettiği indirim/hediye/promosyondan söz edilip edilmediğine bakılmalıdır. Eğer böyle bir şeyden bahsedilmiyorsa, büyük olasılıkla bir dolandırıcılık e-postası ile karşı karşıyasınızdır.

SİTENİN GÜVENLİK SERTİFİKASINA GÖZ ATILMALI

Sahte web sitelerinin tasarım ve yazı karakterleri bazen o kadar benzer oluyor ki çıplak gözle bakan kişiyi kolayca aldatabilirler. Bu nedenle önünüze çıkan sitenin sahibini hızlıca kontrol edebileceğiniz bir yöntem kullanılmanızı öneriyoruz. Bunun için Google Chrome’u ele alabiliriz.

- URL’nin solundaki asma kilit simgesine tıklayınız.
- Görüntülenen pencerede Bağlantı güvenli‘yi seçiniz.
- Sertifika geçerli‘ye tıklayınız.
- Verilen alanında site sahibi olan şirketin adının yer aldığından emin olunuz.

Asma kilit, sitenin bağımsız bir kuruluş tarafından onaylandığını ve siteye gelen ve giden verilerin şifreli olduğunu gösteriyor. Bu durumu onaylayan sertifika bulunuyor. Böyle bir sertifika almak oldukça kolay olsa da başka bir şirket adına alınması pek mümkün değildir. Bu nedenle şirket veya işletme adı sertifikada yer alıyorsa, çoğu zaman site güvenilirdir.

Asma kilit olmadığı durumlarda ise siteden gönderilen verilerin korunmadığı ve yalnızca site sahipleri tarafından değil, üçüncü taraflarca da ele geçirilebileceği anlamına geliyor bu nedenle söz konusu sitede gizli bilgilerin girilmesi kesinlikle kötü bir fikir oluyor.

ALAN ADINI KİMİN, NE ZAMAN KAYDETTİĞİ KONTROL EDİLMELİ

Alan adı servis sağlayıcıları hizmetini

kullanarak sitenin alan adı hakkında ek bilgilere ulaşabilirsiniz. Bu hizmetler mevcut tüm IP adresleri ve alan adları hakkında veri sağlıyor. Kontrol etmek istediğiniz URL'yi ilgili alana yazarak alan adının ne zaman ve kim tarafından kaydedildiğini görebilirsiniz.

Alan adının kaydedildiği tarih "Kayıt Tarihi" satırında gösteriliyor. Bir site, uzun bir geçmişe sahip saygın bir şirkete ait resmi kaynak olduğunu iddia ediyor ancak sorgulama sonucunda bu sitenin sadece birkaç ay önce kaydedildiğini söylüyorsa, dolandırıcılarla karşı karşıyasınız demektir. Ayrıca alan adının kimin adına kayıtlı olduğuna bakılmasında fayda bulunuyor. Site sahibinin iletişim bilgilerine "Kaydeden Kişi İletişim Bilgileri" bölümünden ulaşılabilirsiniz. Şirket ciddi bir işletmeyse söz konusu bölümde en azından adı ve çoğunlukla da adresi, telefon numarası ve diğer ayrıntılar gösteriliyor.

Site büyük bir şirkete ait gibi görünmesine rağmen sorgudaki sahiplik alanında "Özel Kişi" yazıyorsa, söz konusu kaynak güvenilir değildir. Elbette, bir alan adının bir kişi tarafından kaydedilmesi genellikle iyidir ancak site büyük bir şirketin parçası olduğunu iddia ediyorsa bu, şüphe uyandıran bir şeydir.

SİTE İÇERİĞİ KONTROL EDİLMELİ

Site daha ayrıntılı incelenmelidir: Yalnızca bir veya iki sayfadan oluşuyorsa, sahte olma olasılığı oldukça yüksektir. Siber suçlular bu tarz kalitesiz ve basit siteleri sahte Burning man biletleri pazarlamak, kripto para yatırımcılarını kandırmak veya hediye olarak oyun konsolları vermek için kullanıyorlar. Resmi kurumsal sitelerde her zaman haberler, şirket geçmişi, ürünler ve hizmetler, ortaklar vb. faydalı bilgiler içeren birçok bölüm bulunuyor.

ÖNEMLİ SİTELER YER İMLERİNE EKLENMELİ

Sık ziyaret ettiğiniz tüm siteleri yer imlerinize ekleyiniz ve yalnızca oradan açınız; bu şekilde yanlışlıkla sahte bir sayfa açma riskini ortadan kaldırmış oluyorsunuz. Özellikle sosyal ağlar, çevrimiçi bankacılık, kripto para borsaları veya e-posta istemcileri gibi kişisel verilerinizi girdiğiniz siteler için bunu yapmanız oldukça önemlidir. Bir siteyi, adres çubuğunun sağındaki yıldız simgesine tıklayarak yer imlerine ekleyebilirsiniz.

ÖDEMELER VE PARA TRANSFERLERİ KONUSUNA ÖZELLİKLE DİKKAT EDİLMELİ

Siteye ödeme ayrıntılarını girecekseniz, her seferinde bunu yapmak zorundasınız. İnternet sitesinin adresi garip görünüyor mu? Sayfa, yazım hataları veya tuhaf tasarım öğeleri içeriyor mu? Sayfanın uygun bir SSL sertifikası var mı? Yalnızca her şey olması gerektiği şekildeyse bilgilerinizi giriniz.



MOBİSAD Diyarbakır İl Temsilcisi Abdurrahman Atlı ile söyleşi:

Deprem felaketi ve yeniden inşa

MOBİSAD Diyarbakır İl Temsilcisi ve Turkcell Yardımcı Teknoloji Sanayi Ticaret Limited Şirketi Kurucusu Abdurrahman Atlı, deprem felaketinin yansımalarını, Turkcell ile iş ortaklığını ve gerçekleştirdiği çalışmaları bizler için anlatı.

Abdurrahman Bey, röportajımıza sizi tanıyarak başlayabilir miyiz?

Merhaba; ben Abdurrahman Atlı. Diyarbakır ilinin Çınar ilçesine bağlı Yukarı Ortaviran köyünde 1985 yılında dünyaya geldim. Göl, ağaçlık alanlar, bağ ve koca koca karpuzlarla bostanları unutmak mümkün değil.

Peki, Turkcell Yardımcı Teknoloji kaç yılında kuruldu ve nasıl bir gelişim sürecinden geçti?

2000'li yılların başlarında, daha çocuk sayılacak yaşımda telefon ve diğer iletişim araçlarına olan tutkumdan dolayı iletişim sektörüne girmeye karar verdim. O zaman şehrin periferi sayılabilecek, küçük ve mütevazi bir mekanda meslek hayatıma ilk adımımı attım. Tabi yaşımın küçüklüğü, tecrübesizlik ve sermaye azlığı o zamanlarda beni en çok zorlayan faktörlerdi. İkinci el cep telefonu alım-satımı yapıyordum. Hızlı bir adaptasyondan sonra, birkaç yıl içinde yoluma Turkcell bünyesinde Turkcell yetkili satış noktası olarak devam ettim. Burada da geceli gündüzlü çalışmam sonucu ve gençliğimin verdiği bitmez enerji ile, Mavi Nokta olarak faaliyetlerimi sürdürdüm. Ve son olarak mesleğimin zirvesi kabul ettiğim Turkcell İletişim Merkezi (TİM) olarak şu anda çok sevdiğim Diyarbakır halkına layıkıyla kaliteli hizmet verme çabasındayım. Allah utandırmasın.



Biraz da Turkcell ile iş ortaklığınızdan bahsedebilir miyiz?

Başta da ifade ettiğim gibi; teknolojiye, teknolojik gelişmelere, teknolojik cihazlara merakım beni bu sektöre itti. Turkcell de hakikaten Türkiye'de teknolojik gelişmelere öncülük eden, müşterilerine en iyi hizmeti çok hızlı ve kaliteli şartlarda sunan ve zor şartlarda iş ortaklarının her zaman yanında duran bir aile. Bu ailenin bir parçası olmaktan her zaman keyif aldım. Ve kendimi her zaman şanslı hissettim. Daha uzun yıllar beraber çalışmaktan da onur duyarım.

Deprem felaketi firmanızı da ciddi anlamda etkiledi. Yaşadığınız bu acı tecrübeyi paylaşır mısınız? Bu bağlamda, Turkcell Yardımcı Teknoloji'de neler değişti?

Depremde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza bir kez daha Allah'tan rahmet diliyor, ailelerine dirayet diliyorum. Evet, biz de

birçok firma gibi etkilendik. Bu sonu belli olmayan, kargaşanın en yüksek perdeden yaşandığı ortamda böylesi bir etkilenimin boyutları da farklı ve büyük oluyor. Malzemeleriniz, cihazlarınız, birikimlerinizle beraber anılarınız da göçük altında kalıyor, yok oluyor. Ve her şeyi, daha zor şartlarda, tekrardan inşa etmek zorundasınız. Tereddüt ederseniz, yılgınlık gösterirseniz bunu başaramazsınız. Ertelemeden işe koyulmak, ama çok da hızlı ve aceleci davranmadan bunu yapmak zorundasınız. Tabi Diyarbakır'ın da büyük ölçüde etkilendiği bu depremde, yer tedariki, fahiş kira bedelleri önümüzde duran ilk engellerdi. Bu vesile ile Turkcell ailesinin ne kadar büyük olduğunu, bu zor süreçte desteklerini bizzat hissederek, alarak bu engelleri daha kolay şekilde aşabildik. Yeni yerimizin oturması için biraz süreç gerekiyor. Ama eski düzenimize en kısa sürede ulaşmak ve ilk planda çıtayı daha da yükseltmek, en büyük hedefimizdir.

Uzun ve kısa vadeli hedefleriniz, planlarınız nelerdir?

Meslek hayatımın 23 yılı olacak. Hep büyüyerek yoluma devam ettim. Bundan sonra da hep büyümek arzusundayım. Tabii ki uzun dönem hedeflerimiz de var. Ancak gerçekçi olmak ve rehavete kapılmamak adına şimdilik dillendirmiyorum.

Son olarak, okurlarımıza neler söylemek istersiniz?

Tüm sektör paydaşlarımızın muhakkak MOBİSAD'a üye olmasını istiyorum. Çünkü hakkımızı en çok biz koruruz ve sektörümüzün sorunlarını yine en iyi biz çözeriz. Biz büyüdükçe sorunlarımızın ve engellerimizin küçüleceğini hatırlatmak isterim.

Umarım, tüm sektör paydaşlarımız ve biz bu değişken ve ağır ekonomik şartlardan en az hasarla çıkarız. Teşekkür ederim.



"MOBİSAD Diyarbakır İl Temsilcisi olmaktan gurur duyuyorum"

MOBİSAD'ın Diyarbakır İl Temsilcisi olmaktan onur ve gurur duyuyorum. Çağımız teknoloji çağı. Aynı zamanda mobil iletişim araçlarının da çağı! Bu alanın önemli oluşu ve giderek öneminin artması nedeniyle MOBİSAD olarak bize çok iş düşüyor. Vatandaşlarımızın hakkını korumak, müşterilerimize daha kaliteli hizmet vermek ve meslektaşlarımızın hakkını korumak benim için kutsaldır.

MOBİSAD, sektörün sorunlarını gündemine alıp bunları kamuoyunun dikkatine sunuyor. Meslektaşlarımızın birbirleri ile kaynaşması ve iletişimlerinin sağlanması konusunda eşsiz bir yerde duruyor. Bu yönü ile bu ailenin il temsilcisi olmaktan gurur duyuyorum.

Perakendenin geleceğini şekillendiren 5 teknolojik trend

Perakende sektörü, son yıllarda teknolojik ilerlemeler ve tüketici davranışındaki değişiklikler nedeniyle büyük ölçüde etkilendi. Sektör, kilitlenmeler, tedarik zinciri sorunları ve değişen tüketici tercihleri gibi zorlukları aşarken, teknoloji önemli bir müttefik olarak ortaya çıkıyor. Bu makalede, perakende sektörünü yeniden tanımlayan ve gelecekteki manzarasını şekillendiren beş temel teknolojik trendi keşfedeceğiz...

DİJİTAL DÖNÜŞÜM:

Dijital dönüşüm, üreticiler ve perakendeciler için hayati bir odak haline gelmiştir. 2030 yılına kadar dijital dönüşüme 24 milyar doların üzerinde harcanacağı tahmin ediliyor ve teknoloji benimsenmesi artıyor. Yapay Zeka (AI) ve makine öğrenimi, perakende operasyonlarının çeşitli alanlarında verimliliği ve otomasyonu artırmada kilit rol oynuyor. Envanter yönetimi, raf optimizasyonu, sıra yönetimi, tedarik zinciri geliştirmeleri ve perakende icrası gibi alanlarda bu teknolojiler önemli bir etki yaratıyor.

E-TİCARET EVRİMİ:

Pandemi sırasında e-ticarette görülen olağanüstü büyüme, hızlı bir şekilde istikrara kavuşuyor. Çevrimdışı perakende geri dönüş yaparken, 2022'de e-ticaret gelirlerinde yüzde -2,5 negatif büyüme olarak projelendiriliyor. Çevrimiçi ve çevrimdışı kanallar arasındaki denge sağlanıyor ve perakende başarısı için omnichannel stratejilerinin önemi vurgulanıyor. Her iki dünyayı etkili bir şekilde dengeleyen şirketler, gelecekteki büyüme için iyi bir konumda bulunuyor.

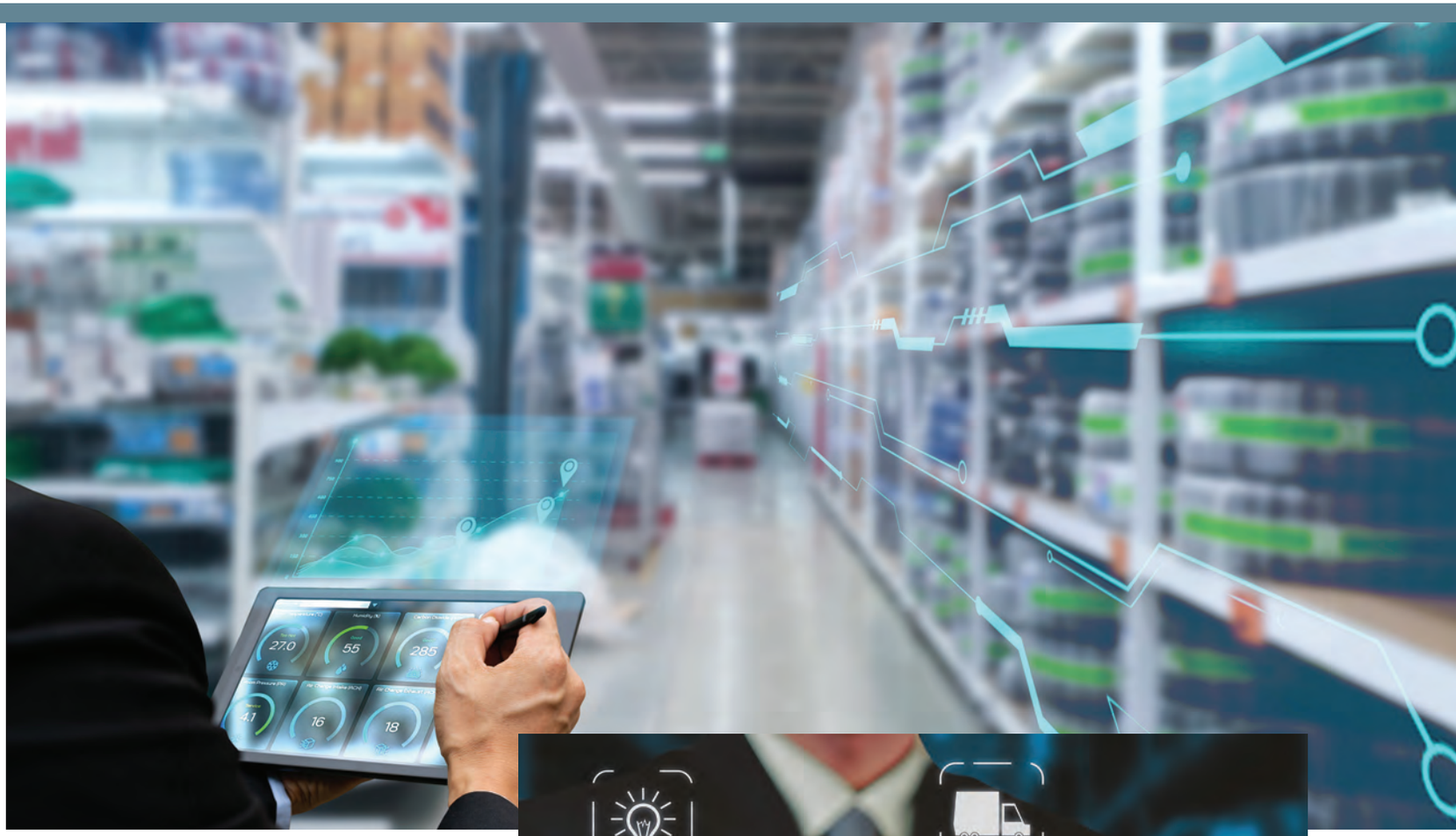
DOĞRUDAN TÜKETİCİ (D2C) DEVRİMİ:

D2C markalarının yükselmesi, küresel perakende manzarasını dönüştürüyor. Bu markalar, basit işlemler ve tedarik zincirleri üzerinden rekabet avantajı elde ediyorlar ve geleneksel üreticilere göre rekabetçi bir üstünlük elde ediyorlar. D2C markaları, Instagram ve TikTok gibi platformlarda kurnaz pazarlama ile genç nesillerle rezonans sağlıyor. D2C pazarının özellikle Hindistan ve Çin gibi gelişmekte olan pazarlarda büyük ölçüde büyümesi bekleniyor. D2C pazar penetrasyonunun daha düşük olduğu gelişmekte olan ülkeler, büyüme potansiyeli sunuyor.

PERAKENDE PLATFORMLAŞTIRMASI:

'Platformlaştırma' kavramı, Hindistan'ın Açık Ağ Dijital Ticareti (ONDC)







ile perakende alanında ilgi çekiyor. ONDC, tüccarları, tüketicileri ve lojistik çözüm sağlayıcılarını tek bir platformda bir araya getirmeyi amaçlıyor, şeffaflığı ve kolaylığı teşvik ediyor. Başarılı olması durumunda, ONDC, diğer gelişmekte olan ülkelerin küçük tüccarlarını 'tech-driven commerce' dünyasında büyük şirketlerin gücü olmadan rekabet etmeleri için nasıl güçlendirebileceğini incelemeleri için bir model olarak hizmet edebilir.

ARTIRILMIŞ GERÇEKLİK VE SANAL GERÇEKLİK:

Artırılmış Gerçeklik (AR) ve Sanal Gerçeklik (VR) gibi teknolojilerin perakendeyi temelde dönüştürebilecek büyük trendler olduğuna dair erken belirtiler bulunuyor. Walmart gibi şirketler, tüketicilerin artırılmış ve/veya sanal ortamda alışveriş yapabileceği etkileşimli deneyimler geliştirmek için zaten bu teknolojilere yatırım yapıyor. Ancak, böyle deneyimlerin tüketiciler tarafından benimsenip benimsenmeyeceği konusunda henüz erken bir dönemdeyiz.

SONUÇ:

Bu yaklaşan trendler, yeni iş kullanım durumları ve start-up'lar için fırsatlar yaratarak büyümeyi sürdürebilir ve büyük bir pazarı potansiyel olarak dönüştürebilir. Genel olarak, perakende sektörünün geleceği, teknoloji odaklı dönüşümlerle sıkı bir şekilde örülüdür. Dijital dönüşüm, e-ticaret evrimi, D2C devrimi, platformlaştırma ve AR/VR inovasyonunun bir araya gelmesi, dinamik ve heyecan verici bir perakende manzarası için yol açmaktadır. Bu trendleri benimseyen sektör, yeni fırsatları değerlendirebilir, tüketici deneyimlerini geliştirebilir ve perakende ekosisteminin evrilen zorluklarıyla başa çıkabilir.



Akıllı telefon kullanıcılarına önemli uyarı:

Virüs belirtileri ve temizleme yöntemleri

Akıllı telefonlar, hayatımızın vazgeçilmez bir parçası haline geldi. İnternet, sosyal medya platformları ve online oyunlar gibi pek çok dijital aktiviteyi bu cihazlar aracılığıyla gerçekleştiriyoruz. Ancak, bazen farkında olmadan zararlı uygulamalara maruz kalarak, telefonumuza virüs bulaştırabiliyoruz. İşte telefonunuzda virüs olabileceğinin 6 belirtisi ve adım adım etkili temizleme yöntemleri…

Kötü niyetli yazılımlar, cihazınıza büyük zararlar verebilir. Zararsız gibi görünen bir uygulama, fotoğraflarınızı, videolarınızı ve sosyal medya konuşmalarınızı ele geçirebilir. Kredi kartı bilgileriniz çalınabilir. Bir telefon virüsü, bankacılık işlemlerinizde kullanılan şifrelenmiş verilere erişmeye ve bu bilgileri kötü niyetli kişilere iletmeye çalışabilir. Bazen, zararlı yazılım, kredi kartı işlemleri sırasında girilen şifreleri ele geçirmeye yönelebilir. Bu sebeple, ekran görüntüsü ve klavye uygulamalarını güvenilmeyen kaynaklardan indirirken özellikle Android kullanıcılarının dikkatli olmaları gerekmektedir.

Ekranda istenmeyen reklamların belirmesi de mümkündür. Akıllı telefonunuzda gezinirken aniden karşınıza çıkan reklamlar sizi rahatsız edebilir. Bu tür reklamlar, virüsün sahibine para kazandırabilir. Ayrıca, SMS mesajları gönderen ve telefon görüşmeleri yapan virüsler de varlığını sürdürmektedir. Kimi virüsler, telefon sahibinin izni olmadan SMS mesajları göndererek ve premium tarifeli numaraları arayarak yüksek faturaların oluşmasına ve mobil veri tüketiminin artmasına neden olabilir.



TELEFONUNUZDA VİRÜS OLDUĞUNU NASIL ANLARSINIZ?

- Pil ömründe belirgin bir azalma: Cihazınızdaki bir virüs, pil ömrünü etkileyebilir. Kötü amaçlı yazılım sürekli olarak arka planda çalışarak pil ömrünü kısaltabilir. Eğer pil ömründe belirgin bir düşüş fark ederseniz, cihazınızın virüs bulaşmış olma ihtimalini değerlendirmelisiniz.
- Uygulamaların otomatik olarak açılması: Virüs bulaşmış bir cihazda, uygulamalarınızın kendiliğinden açılması gözlemlenebilir. Uygulamalarınızın arka planda çalıştığına dair belirtiler fark ediyorsanız, cihazınızda virüs olabileceğini düşünmelisiniz.
- Otomatik uygulama yüklemeleri: Virüs bulaşmış bir cihazda, uygulamaların izinsiz olarak yüklendiği görülebilir. Eğer uygulamaların sizin bilginiz olmadan yüklendiğine dair şüpheleriniz varsa, cihazınızın güvenliğini kontrol etmelisiniz.
- Veri kullanımında belirgin bir artış: Virüs bulaşmış bir cihaz, veri kullanımınızın anormal derecede yükselmesine neden olabilir. Virüs sürekli olarak internete bağlanarak veri kullanımını artırabilir. Eğer veri kullanımında anormal bir artış fark ediyorsanız, cihazınızda virüs olabileceği ihtimalini göz önünde bulundurmalısınız.
- Otomatik e-posta gönderimi: Cihazınızda virüs varsa, otomatik e-posta gönderimi gerçekleşebilir. Virüs, sizin adınıza izinsiz e-postalar göndererek spam iletişimlere sebep olabilir. Bu durumda, cihazınızın güvenliğini sorgulamalısınız.
- İstenmeyen mesajların gönderilmesi: Cihazınızda virüs varsa, istenmeyen mesajların otomatik olarak gönderildiğini fark edebilirsiniz. Virüs, sizin adınıza bilgi sahibi olmadan rastgele kişilere mesajlar gönderebilir; böylece



istenmeyen reklam veya spam içeriklerinin yayılmasına neden olabilir.

Sonuç olarak, cihazınızda virüs olup olmadığını anlamak için bu belirtilere dikkat etmek önemlidir. Eğer yukarıdaki belirtilerden herhangi birini fark ederseniz, hemen bir antivirüs programı kullanarak cihazınızı taratmanız önerilir. Bunun yanı sıra, cihazınızı güncel tutmak ve yalnızca güvenilir kaynaklardan uygulama indirmek, virüslerle mücadelede kritik öneme sahiptir.

VİRÜSLERİ TEMİZLEMEK İÇİN ATMANIZ GEREKEN ADIMLAR:

◆ Antivirüs Yazılımı Kullanmak: Cihazınızda virüs bulunduğundan şüpheleniyorsanız, ilk yapmanız gereken bir antivirüs programı kullanmaktır. Antivirüs yazılımı kurarak cihazınızı tarayabilir ve virüsleri tespit edebilirsiniz. İyi bir antivirüs programı, düzenli taramalarla olası tehditleri engelleyebilir.

◆ Zararlı Uygulamaları Kaldırmak: Virüsün kaynağı genellikle zararlı bir uygulama olabilir. Bu yüzden cihazınızdaki tüm uygulamaları gözden geçirerek, güvenilir olmayanları kaldırmalısınız. Tüm uygulamaların kaynağını dikkatlice kontrol etmek önemlidir. Eğer bir uygulama güvenilir değilse, hemen silmelisiniz.

◆ Cihazınızı Güncellemek: Bir virüs, cihazınızın güvenlik açıklarından yararlanabilir. Bu nedenle, cihazınızı her zaman güncel tutmalısınız. İşletim sistemi ve uygulamalarınızı güncellemek, potansiyel riskleri azaltabilir.

◆ Fabrika Ayarlarına Dönmek: Eğer virüsü tamamen temizlemek isterseniz, son çare olarak cihazınızı fabrika ayarlarına döndürebilirsiniz. Bu işlem, tüm verilerinizi ve uygulamalarınızı silecek ve cihazınızı başlangıç noktasına getirecektir. Ancak, bu işlem sırasında verilerinizin kaybolacağını unutmamanız önemlidir. Bu nedenle, önceden verilerinizi yedeklemeniz önerilir.

Sonuç olarak, cihazınızda virüs tespit ettiğinizde hızlı ve etkili bir şekilde harekete geçmek önemlidir. Antivirüs yazılımı kullanarak tarama yapmak, zararlı uygulamaları kaldırmak ve cihazınızı güncel tutmak gibi adımlar, virüslerle mücadelede yardımcı olabilir. Ancak bu adımlar sonuç vermezse, cihazınızı fabrika ayarlarına döndürmeyi düşünebilirsiniz. Unutmayın ki, cihaz güvenliği konusunda dikkatli olmak ve güvenilir kaynaklardan uygulama indirmek, virüslerin önlenmesinde kritik bir rol oynar.



MOBİSAD Yenileme Merkezleri İstişare Toplantısı

MOBİSAD Yenileme Merkezleri İstişare Toplantımızı, T.C Ticaret Bakanlığı Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürü Avni Dilber, Satış Sonrası Hizmetler ve Belgelendirme Dairesi Başkanı Sinan Dağlı, Ticaret Uzmanı Melikegül Özengüneş ve Ticaret Uzman Yardımcısı Hasan Barış Kartal'ın katılımı ile gerçekleştirdik. Katılım sağlayan tüm paydaşlarımıza ve sponsorlarımız Delta Servis, EasyCep, Garantili Teknoloji, Getmobil, HB Bilişim ve Mobilfon ailesine teşekkür ederiz.







Hazine ve Maliye Bakan Yardımcısı İsmail İlhan Hatipoğlu ziyaret

Başkanımız Mustafa Kemal Turnacı, MOBİSAD ailesi adına Hazine ve Maliye Bakan Yardımcımız İsmail İlhan Hatipoğlu'na yeni görevi dolayısıyla tebrik ziyaretinde bulundu. Söz konusu ziyarette, yolcu beraberinde gelen cihazların sektörde sebep olduğu dengesizlikleri izah ederek taleplerimizi de ilettik.





MOBİSAD Yenileme Merkezleri Komite Yönetimi

MOBİSAD Yenileme Merkezleri Komitemiz yönetimini oluşturdu. İlhan Bilgili (Garantili Teknoloji) Komite Başkanı seçilirken; Mustafa Aytekin (HB Bilişim), Mehmet Uygun (Getmobil) ve Pınar Eldem (Pi Group) Komite Başkan Yardımcısı olarak göreve geldiler. Komite yönetimine başarılar diliyoruz.



Antalya Ticaret ve Sanayi Odası (ATSO) toplantı

Antalya Ticaret ve Sanayi Odası (ATSO) Başkanı Ali Bahar, 23. Grup Elektronik Ürünler ve Telekomünikasyon Meslek Komitesi Başkanı Fikret Erdemoğlu, Komite Üyeleri Salih Peker ve İbrahim Etem Culfa ev sahipliğinde gerçekleştirilen MOBİSAD Sektörel İstişare Toplantısı; Başkanımız Mustafa Kemal Turnacı, Başkan Vekilimiz Uğur İlhami Özden, İdari İşlerden Sorumlu Başkan Yardımcımız Fatih Ayberk Peker ve sektör mensuplarımızın katılımıyla sona erdi. Son derece verimli geçen toplantıda sektörün sorunları, beklentileri ve çözüm önerileri ele alındı.





Ankara Ticaret Odası (ATO) toplantı

Ankara Ticaret Odası (ATO) Başkanı Gürsel Baran ve 6 No'lu Telekomünikasyon Meslek Komitesi ev sahipliğinde düzenlenen istişare toplantısı, Başkanımız Mustafa Kemal Turnacı ve sektör mensuplarının katılımıyla sona erdi. Toplantıda sektörün sorunları, beklentileri ve çözüm önerileri ele alındı.











Erzurum Ticaret ve Sanayi Odası ziyaret

Erzurum Ticaret ve Sanayi Odası'nı (ETSO) ziyaret ederek, MOBİSAD'ın çalışmalarını anlattık. Verimli geçen toplantının ardından, Erzurum'daki üyelerimizi de ziyaret ettik. Bu vesile ile Erzurum Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Saim Özakalın başta olmak üzere, tüm sektör mensuplarımıza teşekkür ediyoruz.











Deprem bölgesi ziyaret

Başkanımız Mustafa Kemal Turnacı, İdari İşlerden Sorumlu Başkan Yardımcımız Fatih Ayberk Peker, İl Temsilcilerimiz Ekrem Çetindağ, Eren Akbıyık ve Soner Türkoğlu deprem bölgesindeki üyelerimizi ziyaret etti.











MOBİSAD-IMEX Fuarı toplantı

Marmara Fuarcılık iş birliği ile düzenlediğimiz MOBİSAD-IMEX Fuarı hakkında istişare toplantımızı dernek merkezimizde gerçekleştirdik.

Vivo V29 Lite satışa çıktı



Vivo, V29 Lite 5G modeli Türkiye'de satışa çıktı. Vivo V29 Lite, 64 Megapiksel optik görüntü sabitleme özelliğine sahip ana kamerası, 120Hz göz korumalı AMOLED ekranı, 5.000 mAh bataryası ve 44W FlashCharge hızlı şarjı ile orta segmentte neredeyse her alanda iyi bir kullanıcı deneyimi sunuyor. Ayrıca Vivo, V29 Lite 5G ile sektörde bir ilke imza atarak orta segmentte kullanıcılara ilk defa kavisli ekrana sahip bir akıllı telefon sunuyor. Altın Işıltısı ve Siyah Elmas Işıltısı renk seçenekleri ile gelen V29 Lite, kavisli AMOLED ekranı ile tasarımsal bütünlük yakalamayı başarıyor.

Gücünü Qualcomm'un Snapdragon 695 işlemcisinden alan vivo V29 Lite, Android 13 işletim sistemi ve FunTouch OS 13 ara yüzü üzerinde çalışıyor. Telefon 8GB RAM ve 128GB depolama ile geliyor.

Genişletilmiş RAM 3.0 özelliği, mevcut 8 GB RAM'e ek olarak mevcut depolama alanından

8 GB'a kadar belleği ödünç alarak kullanıcıların 40'a yakın uygulama arasında gecikme

olmadan eşzamanlı geçiş yapmasına olanak tanıyor.

16 Megapiksel ön kameraya sahip olan vivo V29 Lite 5G'nin arkasında 64 Megapiksel ana kamera, 2 Megapiksel bokeh, 2 Megapiksel makro lensten oluşan üçlü kamera sistemi bulunuyor. Telefon ekran altı parmak izi okuyucusu ile de kullanıcılara kullanım kolaylığı ve güvenlik sunuyor.

Nokia 150 (2023) piyasaya çıktı



Nokia, dayanıklılığıyla iddialı Nokia 150 (2023) modelini tanıttı. Gövdesi renkli polikarbonattan yapılan tuşlu telefon, IP52 derece ile donatılmış. IP52, toza ve suya ekstra dayanıklı anlamına gelen bir derecelendirme olduğunun altını çizelim. Ön panelde 2,4" 240 x 320 piksellik bir ekran yer alıyor. Nokia OS S30+ ile çalışan cihaz, 0,3 Megapiksellik arka kameraya sahip. 32 GB'a kadar microSDHC yuvasına sahip olan Nokia modeli, FM radyo alıcısı ve 3,5 mm kulaklık girişine sahip.

Nokia 150 (2023), çıkarılabilir 1.450mAh batarya bulunduruyor. Cihaz, yaklaşık olarak 33 dolarlık bir fiyat ile satışa sunuluyor. Son olarak modeller, üç farklı renk seçeneğiyle satışa sunulacak.



Samsung Galaxy Z Flip 5 tanıtıldı

Samsung, Galaxy Z Flip'i tanıttı. Galaxy Z Flip 5, özellikleri itibariyle pazardaki en iyi akıllı telefonlar arasında yer alıyor.

Galaxy Z Flip 5, dikey katlanabilir bir yapıya sahip. Katlanmamış halde 6.7 inç boyutunda, 2640 x 1080 çözünürlüğünde 120Hz OLED ana ekranı bulunuyor. Katlandığında ise 3.4 inç boyutunda, 720 x 748 çözünürlüğünde 60Hz OLED ekranla kullanıcı karşısına çıkıyor.

Z Flip 4'teki ön ekranda mesaj atma ve arama yapma gibi belli işlemler yapılabilirken, Galaxy Z Flip 5 ile ön ekranın yetenekleri artırıldı. Artık mesaj gönderirken klavye kullanılabiliyor ve Google Haritalar, YouTube gibi kısayolları düzenleme imkanı sunuyor.

Cihaz, gücünü Qualcomm Snapdragon 8 Gen 2 işlemciden alıyor. Bu güçlü işlemci sayesinde çoklu görevler, oyunlar ve uygulamalar sorunsuz bir şekilde çalışıyor. Akıllı telefonda 8GB veya 12GB LPDDR5X RAM ve 128GB veya 256GB depolama seçenekleri mevcut.

3,700mAh büyüklüğünde batarya, günlük kullanımda cihazın uzun süre dayanmasını sağlarken, 25W Quick Charge desteği sayesinde de hızlı bir şekilde şarj olabiliyor.

Ön tarafta 10 Megapiksel f/2.2 diyafram açıklığına sahip selfie kamerası yer alıyor. Arka tarafta ise çift kamera sistemi bulunuyor. 12MP f/1.8 geniş açılı ana kamera, optik görüntü sabitleme (OIS) ve büyük 1.8µm piksel boyutu ile düşük ışık koşullarında bile net ve yüksek kaliteli fotoğraflar çekmeye olanak tanırken, 12MP f/2.2 ultra geniş açılı kamera sayesinde geniş açı fotoğraflar çekmek mümkün oluyor.

Galaxy Z Flip 5, 5G (mmWave dahil), LTE ve Wi-Fi 6e bağlantı özellikleri ile kullanıcılara hızlı ve kesintisiz bir internet deneyimi sunuyor. Cihaz, Android 13 tabanlı OneUI 5.1.1 arayüzü ile kutudan çıkıyor. Telefon IPX8 suya dayanıklılık özelliğine da sahip.

Honor X6a tanıtıldı

Yükselen grafiğiyle dikkat çeken Honor, giriş seviye modellerine yeni bir üye ekledi. Honor X6a sahne aldı.

Honor X6a'da 6.56 inç büyüklüğünde TFT LCD ekran bulunuyor. 1612 x 720 piksel çözünürlüklü bu ekranın yenileme hızı 90 Hz. Akıllı telefonun kalbindeki MediaTek Helio G36 işlemciye 4 GB RAM eşlik ediyor. Dahili depolama alanı ise 128 GB. Depolama alanı microSD kart ile genişletilebilen telefonda 3.5 mm kulaklık jakı da mevcut.

X6a'da 50 megapiksel ana kamerayı 2 megapiksel makro kamera ve yine 2 megapiksel derinlik sensörü tamamlıyor. Akıllı telefon kutusundan Android 13 ve Magic UI 7.1 kullanıcı arayüzüyle çıkıyor. X6a'ya ihtiyaç duyduğu enerjiyi ise 22.5W şarj destekli 5200 mAh pil veriyor.



Oppo K11 tanıtıldı



Oppo, Oppo K11 modelini piyasaya sürdü. Cihaz, Qualcomm'un Snapdragon 782G işlemcisini kullanıyor. Yeni model 2412 × 1080 piksel çözünürlük ve 120 Hz yenileme hızı sunan BOE üretimi 6.7 inç OLED ekranla geliyor. Panel 1.100 nit gibi yüksek bir maksimum parlaklık değerine sahip. Buna ek olarak 1.07 milyar renk görüntüleyebildiğini belirtelim.

Oppo K11 gücünü Qualcomm Snapdragon 782G platformundan alıyor. Cihazın 8/12 GB LPDDR4x RAM ve 256/512 GB UFS 3.1 depolama seçenekleri mevcut. Ayrıca daha serin bir oyun deneyimi için 4129.8 mm² boyutunda büyük bir sıvı soğutmalı buhar odası var.

Akıllı telefon mevcut amiral gemisi cihazların çoğundan daha hızlı olan 100W şarj desteğine sahip. 5.000 mAh'lik bataryanın tamamen dolma süresi sadece 26 dakika. Üretici pilin 4 yıl boyunca sorunsuz bir şekilde kullanılabileceğini belirtiyor.

Oppo K11'in yazılım tarafı Android 13 tabanlı ColorOS 13'e emanet. Arka panelinde optik görüntü sabitleme (OIS) destekli 50 megapiksel Sony IMX890 ana sensör, 8 megapiksel ultra geniş açılı lens ve 2 megapiksel makro sensörden olışan ana kamera ünitesi bulunuyor. Selfie kamerası 16 megapiksel.

Akıllı telefon güçlü bir titreşim motoru, ekran altı parmak izi tarayıcısı ve stereo hoparlörlere sahip. Bununla birlikte çift SIM, Wi-Fi 6, Bluetooth 5.2 ve NFC'yi destekliyor. Üst kısmında da bir kızılötesi verici de var. Oppo K11 siyah ve mavi renk seçenekleriyle sunuluyor.

Realme C51 tanıtıldı

Yenilikçi ürünler ile karşımıza çıkan Realme, yeni akıllı C51'i tanıttı. Realme C51 modeli, Unisoc tarafından üretilen T612 4G işlemciyle kullanıcılara sunulacak. İşlemcide, 2 adet 1.8 GHz ARM Cortex-A75 ve 6 adet 1.8 GHz ARM Cortex-A55 çekirdek bulunuyor. Grafik arabirimi tarafında ise Mali-G57 mevcut.

Fiyat/performans konusunda iddialı olan Realme C51, 4 GB RAM ve 64 GB depolamaya sahip. Kullanıcılar, cihazlarında 2 TB'a kadar microSD kart kullanabilecek.

Üçlü kamera dizilimine sahip olduğu belirtilen cihazda 50 Megapiksel ana kamera, 8 Megapiksel ultra geniş açılı kamera ve 5 Megapiksel makro kamera bulunuyor. Öz çekim kamerasında ise 5 Megapiksel lense yer verilmiş.

Cihaz, kutudan realme UI T Edition arayüzüne sahip Android 13 işletim sistemiyle çıkacak. Bununla birlikte, 33W SUPERVOOC hızlı şarj teknolojisine sahip 5.000 mAh batarya ile uzun kullanım süresi sunulacak.





ZTE nubia Z50S Pro tanıtıldı

ZTE, oldukça güçlü bir modelle sahne aldı. Şirket, kamerasıyla dikkatleri çeken Nubia Z50S Pro modelini tanıttı. Cihazın işlemci koltuğunda Snapdragon 8+ Gen 2 yer alıyor. İşlemci, 3.36 GHz ana çekirdeğe ve güçlendirilmiş GPU'ya sahip.

Cihazın ön panelinde 1.260 x 2.800 piksel çözünürlüklü (452ppi, 20:9) büyük bir 6.78" AMOLED ekran yer alıyor. Ekran, hem DC karartmayı hem de 2.160Hz yüksek frekanslı PWM karartmayı destekliyor. Ayrıca 120 Hz'de çalışır ve 1.000 Hz dokunmatik örneklemeye sahip. RAM tarafında 12 GB ve 16 GB, depolama tarafında ise 1 TB'a kadar seçenekler sunuluyor.

Nubia modeli, 1G+6P lens ve f/1.59 diyafram açıklığına sahip 50 megapiksel ana, 13 mm lens ve f/2.0 diyafram açıklığına sahip 50 megapiksel ultra geniş ve arkada 16 megapiksel 80 mm telefoto lens dahil olmak üzere üçlü kamera kurulumuna sahip. 5.100mAh bataryadan güç alıyor. Batarya, 80W hızlı şarjı destekliyor.



Nothing Phone (2) tanıtıldı

Nothing Phone (2) resmi olarak görücüye çıktı. 11 Temmuz'da düzenlenen etkinlikte görücüye çıkan Phone (2), 6,7 inç 120 Hz yenileme hızı sunan AMOLED ekranla geliyor. Dış tasarımda büyük bir değişiklik yaşanmadı, ancak arka taraftaki ışıklandırma sayısı 33'e çıktı. Bu, Phone 2'nin ayrı ayrı kontrol edilebilen 33 LED parçasına sahip olduğu anlamına geliyor.

Arka tarafta yer alan LED ışıklandırmanın yetenekleri de genişletildi. En büyük LED'in ses seviyesi göstergesi, bildirim ışıklandırması ve şarj sırasında kullanılabileceği dile getirildi.

Qualcomm Snapdragon 8+ Gen 1'den güç alacak. 4 nm mimariye sahip yonga seti; 1x 3.0 GHz ARM Cortex-X2 (Kryo), 3x 2.5 GHz ARM Cortex-A710 ve 4x 1.8 GHz ARM Cortex-A510 çekirdeklerine ek olarak Adreno 730 GPU'ya ev sahipliği yapıyor.

Yeni model güçlü yonga setinin yanında 8/12 GB RAM ve 256/512 GB dahili depolama seçenekleriyle sunulacak. Android 13 tabanlı Nothing OS 2.0 işletim sisteminde çalışacak akıllı telefon, 4.700 mAh kapasitesinde bir bataryaya sahip olacak.

Cihazın kamera tarafında da birtakım iyileştirmelere gidildi. Arka tarafında ikili kuruluma sahip olan Phone 2, OIS destekli 50 Megapiksel Sony IMX890 ana kamera sensörüne yer veriyor. Ön tarafında ise ekrana gömülü 32 Megapiksel kamera boy gösteriyor.



ttec Foodi Otomatik Wi-Fi Akıllı Kedi/Köpek Besleyici Evcil hayvanlar için otomatik akıllı besleme

◆ 4 litre geniş kapasiteli mama haznesi ile daha uzun süreli besleme
◆ Zamanlama oluşturma, günde 10 öğüne kadar ve her öğünde 10-120 gramlık porsiyon seçenekleri ile özelleştirilmiş besleme programı
◆ Depolanmış mamanın kuru ve taze kalmasını sağlayan nem alıcı paket bölmesi ve kolay açılmayan güvenli hazne kapağı
◆ Mama sıkışmasını önleyen esnek silikon hazne çarkı ile kusursuz besleme
◆ Dahili mikrofon ve hoparlör ile 8 saniyeye kadar ses kaydı oluşturma ve oynatma
◆ Manuel anlık besleme seçeneği
◆ Kullanıcı dostu ttec IQ Türkçe mobil uygulaması ile Wi-Fi üzerinden kontrol ve çoklu profil ile aynı anda kullanım
◆ Mama miktarı azaldı, mama sıkıştı vb. bildirimleri ile kesintisiz besleme
◆ Günlük, haftalık ve aylık besleme geçmişi takibi
◆ Kolay temizlik için çıkartılabilir mama haznesi ve tepsisi
◆ Aralıksız besleme için elektrik kesintilerinde çevrimdışı uyarı bildirimi, pil ile kullanım seçeneği
◆ SmartMemory teknolojisi ile Wi-Fi kesintilerinde dahi besleme programını sürdürme
◆ 3 yıl garanti***
◆ Avrupa Birliği Standartları'na (CE) uygun
◆ *20 kiloya kadar olan evcil hayvanlar için kullanılması önerilir
◆ **2-10 mm kuru mama ile kullanıma uygundur
◆ ***garanti.ttec.com.tr'den kaydı tamamlanan 2 yıl garantili ürünlerimizde +1 yıl ek garanti geçerlidir.



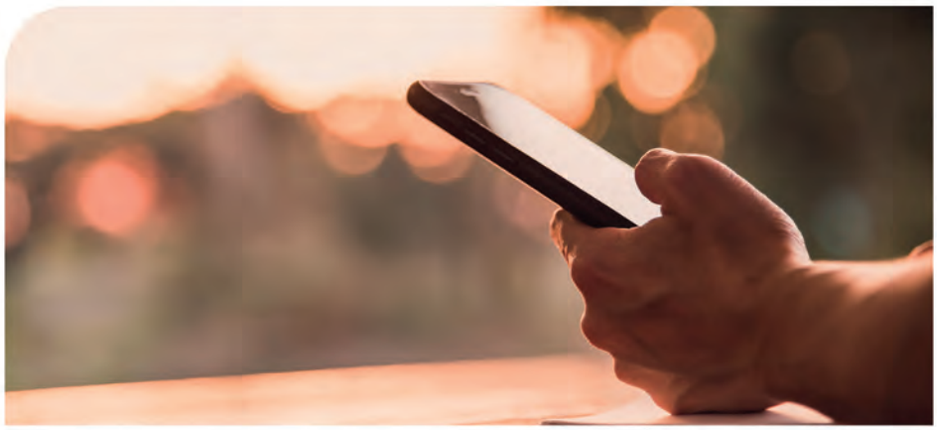
ttec Foodi Otomatik Wi-Fi Akıllı Kedi/Köpek Besleyici Evcil hayvanlar için otomatik akıllı besleme

◆ 4 litre geniş kapasiteli mama haznesi ile daha uzun süreli besleme
◆ Zamanlama oluşturma, günde 8 öğüne kadar ve her öğünde 10-100 gramlık porsiyon seçenekleri ile özelleştirilmiş besleme programı
◆ Depolanmış mamanın kuru ve taze kalmasını sağlayan nem alıcı paket bölmesi ve kolay açılmayan güvenli hazne kapağı
◆ Mama sıkışmasını önleyen esnek silikon hazne çarkı ile kusursuz besleme
◆ Full HD 3MP (2304x1296p) ultra yüksek çözünürlüklü dahili kamera ile ekstra net, detaylı video ve fotoğraf görüntüsü
◆ 110° geniş görüntüleme açısı
◆ Kızılötesi gece görüşü sayesinde karanlıkta dahi ayrıntılı görüntü
◆ Gizliliği korumak için kamerada kişiselleştirilebilir gizli mod
◆ Gelişmiş hareket algılama teknolojisi ile programlanabilen otomatik hareket tespiti ve fotoğraflı bildirim
◆ Dahili mikrofon ve hoparlör ile çift yönlü görüşme, 8 saniyeye kadar ses kaydı
◆ Manuel anlık besleme seçeneği
◆ Kullanıcı dostu ttec IQ Türkçe mobil uygulaması ile Wi-Fi üzerinden kontrol ve çoklu profil ile aynı anda kullanım
◆ Mama miktarı azaldı, mama sıkıştı vb. bildirimleri ile kesintisiz besleme
◆ Günlük, haftalık ve aylık besleme geçmişi takibi
◆ Kolay temizlik için çıkartılabilir mama haznesi ve tepsisi
◆ Aralıksız besleme için elektrik kesintilerinde çevrimdışı uyarı bildirimi, yedek pil ile kullanım seçeneği
◆ SmartMemory teknolojisi ile Wi-Fi kesintilerinde dahi besleme programını sürdürme
◆ 128 GB'a kadar Micro SD kart depolama seçeneği
◆ Kaydırmaz taban sayesinde devrilmeye karşı koruma
◆ Çiğnemeye dayanıklı 2 m ekstra uzun güç kablosu
◆ 3 yıl garanti***
◆ Avrupa Birliği Standartları'na (CE) uygun
◆ *20 kiloya kadar olan evcil hayvanlar için kullanılması önerilir
◆ **2-10 mm kuru mama ile kullanıma uygundur
◆ *** garanti.ttec.com.tr'den kaydı tamamlanan 2 yıl garantili ürünlerimizde +1 yıl ek garanti geçerlidir.

KVK

www.kvk.com

27 Yıldır Sizlerleyiz.













Dergimizde yer almasını istediğiniz konular;
görüş ve önerilerileriniz için...



MOBİSAD
Mobil İletişim Araçları ve Bilgi Teknolojileri İş Adamları Derneği

T:+90 216 510 1133
• www.mobisad.org • mobisad@mobisad.org
mobisadorg mobisadorg mobisadorg

MOBISAD
iMEX
exhibition

MOBİL İLETİŞİM VE BİLGİ TEKNOLOJİLERİ FUARI

14-17 EYLÜL 2023

İstanbul Fuar Merkezi (İFM)

www.mobisadimex.com

T. +90 212 503 32 32 - marmara@marmarafuar.com.tr

MARMARA
TANITIM FUARCILIK
www.marmarafuar.com.tr

/marmarafuar /marmarafuarpage /company/marmara-fuar

BU FUAR 5174 SAYILI KANUN GEREĞİNCE TOBB (TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ) DENETİMİNDE DÜZENLENMEKTEDİR.

Dergimizde yer almasını istediğiniz
"sosyal sorumluluk" projelerinizi
bizimle paylaşabilirsiniz...



www.mobisad.org
e-mail: mobisad@mobisad.org

/mobisadorg /company/mobisad Mobisad Derneği

TÜRKİYE'NİN VE DÜNYANIN DİJİTAL KARNESİ



MOBİSAD Mobil İletişim Sektörü Raporu, Mobil İletişim Araçları ve Bilgi Teknolojileri İş İnsanları Derneği (MOBİSAD) tarafından sektörün dinamiklerini anlamak ve gelişimine katkı sağlamak amacıyla titizlikle hazırlanmıştır.

MOBİSAD

Mobil İletişim Araçları ve Bilgi Teknolojileri İş İnsanları Derneği





Değerli MOBİSAD Üyeleri;

MOBİSAD Genel Merkezimiz, sizlere özel, ofis ve sekreterya hizmeti vermeye devam ediyor. Konuyla ilgili daha detaylı bilgi için almak için bizi arayabilir ya da mail yoluyla ulaşabilirsiniz:

* 0 216 510 11 33
* bilgi@mobisad.org









BİZ BİRLİKTE GÜÇLÜYÜZ



MOBİSAD mobil uygulamasını indirerek,

sektörümüze dair pek çok önemli bilgiye anında ulaşabilir ve ücretsiz olarak

bireysel üyemiz olabilirsiniz.

MOBİSAD

Mobil İletişim Araçları ve Bilgi Teknolojileri İş Adamları Derneği

www.mobisad.org

TECNO PHANTOM V Fold 5G



Mükemmelin Ötesinde

120Hz Yenileme Hızlı Amiral Gemisi İkili Ekran I 5-Lensli Ultra Net Kamera Sistemi
5000mAh Batarya 45W Hızlı Şarj


TECNO

soultech

turn off the light
open the air purifier
Hey Siri start the vacuum cleaner
turn on the light
connect to baby cam



Hemen indirin Google play
Hemen indirin App Store

#YOURSOUL
#YOURMOMENT

soultechturkiye
soultech.com.tr